

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2018

Bc. Anna Hrudková

Univerzita Karlova

Pedagogická fakulta

Katedra andragogiky a managementu vzdělávání

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vliv aktuálních změn školské legislativy na management preprimárního vzdělávání

Effect of current changes in school legislation on management of pre-primary
education

Bc. Anna Hrudková

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Marie Šafránková, CSc.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Management vzdělávání

2018

Odevzdáním této diplomové práce na téma Vliv aktuálních změn školské legislativy na management preprimárního vzdělávání potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní doc. PhDr. Janě Marii Šafránkové, CSc. za cenné rady a odbornou pomoc při vedení mé diplomové práce a dále mým nejbližším za velkou podporu při psaní této práce a během studia.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá tématem Vliv změn školské legislativy na management preprimárního vzdělávání. Teoretická část se věnuje vysvětlení a definování pojmů z oblasti managementu, managementu vzdělávacích institucí (preprimární vzdělávání) a školské legislativě a jejím novelám. V praktické části se práce věnuje rozboru dat získaných dotazníkovým šetřením mezi ředitelkami samostatných mateřských škol sídlících ve Středočeském kraji zřizovanými obcemi. Hledá souvislosti se změnami školské legislativy a změnami náplně práce ředitelek mateřských škol a provozu těchto škol. Cílem mé závěrečné diplomové práce je zjistit, zda současné změny školské legislativy (se zaměřením na preprimární vzdělávání) významně ovlivňují řízení mateřských škol, jakým způsobem a v jakých oblastech se projevil vliv těchto novel. V závěru práce je vyhodnocení získaných dat a doporučení pro instituce zabývající se školskou legislativou.

KLÍČOVÁ SLOVA

Management, manažer, organizace, předškolní vzdělávání, ředitel školy, legislativa.

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the topic The impact of changes in school legislation on management of pre-primary education. The theoretical part deals with the explanation and definition of concepts in the field of management, management of educational institutions (pre-primary education) and school legislation and its amendments. In the practical part, the work deals with the analysis of the collected data from the questionnaire, data were collected from the directors of nursery schools in the Central Bohemia organized by the municipalities. There is a correlation between changes in educational legislation and changes in the workload of nursery school directors and the functioning of these schools. The aim of my final thesis is to find out whether the current changes in school legislation (focusing on pre-primary education) have a significant impact on the management of kindergartens, how and in what areas the impact of these novelties was influenced. The conclusion of the diploma thesis is the evaluation of the collected data and the proposal of the institution dealing with the legislation of education.

KEYWORDS

Management, manager, organization, pre-school education, school principal, legislation.

Obsah

Úvod	7
1 Management	8
1.1 Management vzdělávacích institucí	10
1.2 Management preprimárního vzdělávání	14
2 Legislativa ve školství – Přehled změn ve školských právních předpisech od 1.9.2016 a jejich vliv na management mateřských škol	16
2.1 Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon	19
2.2 Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání	29
2.3 Nařízení vlády č.75/2005 Sb. O stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků	30
2.4 Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách	32
3 Výzkumné šetření zaměřené na legislativní změny od 1.9.2016 týkající se preprimárního vzdělávání	33
3.1 Metodologie výzkumu	33
3.2 Výsledky šetření	35
3.3 Shrnutí výsledků šetření	62
3.3.1 Doporučení pro odborníky	64
Závěr	65
Seznam použitých informačních zdrojů	68
Seznam příloh	71
Seznam grafů	91

Úvod

Diplomová práce zkoumá, k jakým změnám školské legislativy (se zaměřením na preprimární vzdělávání) od roku 2016 v České republice došlo a odraz těchto změn na činnost mateřských škol a práci jejich ředitelek. Dále se zabývá tím, zda existují ve školské legislativě oblasti, které se týkají preprimárního vzdělávání, ale nejsou z dlouhodobého hlediska nikterak řešeny, nebo jsou řešeny ne příliš vyhovujícím způsobem.

Cílem mé závěrečné diplomové práce je zjistit, zda současné změny školské legislativy významně ovlivňují řízení mateřských škol, jakým způsobem a v jakých oblastech se projevil vliv těchto novel.

- 1) K jakým změnám školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání došlo od roku 2016?
- 2) Jak se výše uvedené změny odrážejí v činnosti mateřských škol?
- 3) Jakým způsobem změny školské legislativy ovlivnily samotnou práci ředitelek mateřských škol?
- 4) Jaké oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující?

Chceme zjistit, jaké názory a postoje aktuálně zaujímají samotní ředitelé mateřských škol na tyto změny v legislativě čerstvě po jejich zavedení do praxe a jakým způsobem byla ovlivněna jejich řídicí činnost a chod organizací jim svěřeným – mateřských škol.

K dosažení cílů jsem použila kvantitativního výzkumu. Výzkum probíhal formou dotazníkového šetření, kdy se vrátilo zpět 77 správně vyplněných dotazníků.

1 Management

Ve světové i české literatuře posledního desetiletí lze snadno nalézt desítky definic pojmu „management“ a jejich odlišných interpretací. Neexistuje tudíž jednoznačné a všeobecně platné chápání tohoto pojmu. (Vodáček, L., 2013, s.11). Abychom se mohli lépe orientovat v široké šále definic a interpretací pojmu management, s kterým se stále častěji setkáváme, zastavme se u tohoto pojmu podrobněji. Pojem „management“ můžeme chápat v následujícím pojetí nebo směrech:

- Manažerské funkce
- Lidé – manažeři
- Vědní obor (vědní oblast se znalostmi, zkušenostmi a vědeckými přístupy)
- Studijní obor
- Umění managementu

Již mnoho autorů se pokoušelo o co nejdůležitější charakteristiku managementu. Na základě jejich snahy tak vzniklo velké množství různých definic. Mezi nejznámější definice patří definice managementu podle Koontze, která říká, že management je proces tvorby a udržování prostředí, ve kterém jednotlivci pracují společně ve skupinách a účinně dosahují vybraných cílů. Často se o managementu hovoří ve spojitosti s vedením či řízením. Existuje mnoho různých možností uspořádání znalostí o řízení, ale většina autorů se přiklání ke způsobu řízení rozděleného do pěti základních funkcí a těmi jsou: plánování, organizování, personalistika, vedení a kontrolování. Ve výkonu činností u manažerů na jednotlivých stupních je rozdíl pouze v množství času, který věnují těmto funkcím. Management (řízení) představuje v současné době značně specializovanou činnost, bez které se neobejde žádný větší organizační celek. Nutnost řízení je pocíťována nejen v podnicích, ale také v armádě, v církvích, v kulturních institucích, sportovních organizacích, na univerzitách a školství obecně i jinde. Management¹ lze obecněji charakterizovat jako souhrn všech činností, které je třeba udělat, aby byla zabezpečena funkce organizace. (Veber, J., 2000, s. 17) Různým definicím managementu je dnes zpravidla společné, že zdůrazňují orientaci na zabezpečení cílů organizace. Management v procesuálním pojetí je ucelený soubor ověřených přístupů,

¹ Z anglického „to manage“ – řídit, vést, spravovat, vládnout; „management“ – správa, vedení, řízení

názorů, zkušeností, doporučení a metod, které se používají ke zvládnutí specifických činností, směřujících k dosažení cílů organizace. Tyto specifické činnosti se uskutečňují v rámci jednotlivých funkcí řídicího procesu, jejichž obsahovou náplň i jejich klasifikaci chápou odborníci různě.

V anglické literatuře se setkáváme s vysvětlením, že řízení podniku a organizací je funkcí, která koordinuje úsilí lidí k dosažení cílů pomocí efektivního a účinného využití dostupných zdrojů. Řízení zahrnuje plánování, organizaci, personální zajištění, vedení nebo řízení a kontrolu nad organizací nebo iniciativou k dosažení cíle. Zdroje zahrnují rozmístění a manipulaci s lidskými zdroji, finančními zdroji, technologickými zdroji a přírodními zdroji.

Management je také akademická disciplína, společenská věda, jejíž předmětem studia je sociální organizace. Lidé vedení popisují také jako umění, vědu, organizace, osoby, disciplínu nebo proces. Zvažme každou z nich.

Management jako umění

Řízení spočívá v provádění organizačních funkcí a úkolů prostřednictvím lidí. Toto umění zahrnuje použití technik v:

- vztahy mezi lidmi a veřejností
- delegování orgánu: přidělování a sdílení odpovědností a povinností
- komunikace: včetně rozhodování a řešení problémů.
- řízení změn.

Management jako věda

Management se zabývá vytvářením filozofie, zákonů, teorií, zásad, postupů a přístupů, které lze aplikovat v různých situacích, včetně škol.

Management jako organizace

Jako organizace se vedení týká vytváření formálních struktur a zařízení na základě cílů, funkcí a úkolů. Například sociální organizace ve vládním řízení se mohou odvolávat na vzdělání a zdravotní služby, zatímco služby správy veřejné bezpečnosti by se mohly vztahovat k policii a armádě.

Management jako osoba

Řízení lze považovat za osobu nebo skupinu lidí. Může se jednat o samotnou „hlavu“ nebo o všechny vedoucí pracovníky, nebo se může jednat o členy správní rady nebo školní komise. Ve školách s několika podporovanými pracovníky by mohl být vytvořen "vedoucí tým", podobně jako vláda má kabinet ministrů.

Management jako disciplína

V tomto smyslu je management obor studia s různými tématy. Znalosti, dovednosti a postoje v řízení lze získat prostřednictvím učení, zkušeností a certifikovaných kurzů.

Řízení je sbírka procesů, včetně takových věcí, jako je rozhodování, řešení problémů a plánování akcí. Tyto procesy zahrnují řízení zdrojů včetně lidských, materiálních, finančních a časových. Tyto procesy jsou také známé jako funkce manažerů. (Educational planning & Management, s. 1-2, vlastní překlad)

1.1 Management vzdělávacích institucí

Zatímco vzdělávání je poskytováním řady učebních zkušeností studentům s cílem šířit znalosti, hodnoty, postoje a dovednosti s konečným cílem vytvořit z nich produktivní členy společnosti, vzdělávací management je proces plánování, organizace, řízení a řízení činnosti instituce využitím lidských a materiálních zdrojů tak, aby bylo možné efektivně plnit funkce výuky, rozšíření práce a výzkumu.

Národní politiky v oblasti vzdělávání se snaží o dosažení sociálního, ekonomického a kulturního rozvoje ve společnosti tím, že se zaměřují na rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání. Vzdělání proto musí mít více relevantních učebních osnov, musí být dynamické a posílit posluchače, aby přinesli žádoucí sociální změny při zachování žádoucích aspektů naší existující kultury.

Národní rozvojové cíle vyžadují, aby profesionální řízení vzdělávání vedlo k efektivnímu fungování vzdělávacích institucí.

Rozsah vzdělávacího managementu je široký a zahrnuje historii a teorie řídicí vědy, role a odpovědnosti manažera vzdělávání spolu s potřebnými manažerskými dovednostmi.

Vzdělávací management se zaměřuje na:

- studium teorií řídicích věd, které definují a popisují roli a odpovědnosti manažera vzdělávání a rozvoj manažerských dovedností.
- studium plánování vzdělávání na makroekonomických úrovních, jeho cíle, principy, přístupy a procesy a na institucionální plánování a administrativní vzdělávání na mikroúrovni.
- rozhodování, řešení problémů, komunikace, řízení informací a efektivní budování týmu.
- plánování kurikulárních a společných vzdělávacích aktivit, učebních osnov
- údržba školních záznamů, hodnocení výsledků studentů
- efektivní alokace finančních zdrojů a plánování rozpočtů institucí.

Cílem vzdělávacího managementu je:

- dosažení cílů instituce
- zlepšení procesů plánování, organizace a provádění v rámci instituce
- vytváření, posílení a udržování pozitivního veřejného obrazu instituce.
- optimální využití lidských zdrojů (administrátoři, nepedagogičtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci a studenti)
- zvyšování účinnosti a účinnosti infrastruktury
- povolení spokojenosti s prací
- vytváření a udržování příjemné a soudržné atmosféry
- řízení mezilidských konfliktů, stresu
- zlepšení mezilidské komunikace.
- budování vztahu s komunitou.

(Educational planning & Management, s. 3-4, vlastní překlad)

Pojem management lze chápat jednak jako vědu o vedení a řízení organizace, jednak jako samotný proces vedení a řízení organizace nebo jako označení skupiny osob, které organizaci vedou a řídí. Zaměříme se na vedení a řízení školské organizace především z pohledu platných právních předpisů. Přestože pojem školská organizace nemá oporu ve školském zákoně, budeme ho spolu s pojmem příspěvková organizace používat místo

dlouhého škola a školské zařízení. Státní školy a školská zařízení jsou právními subjekty, příspěvkovými organizacemi, jejich příjmy jsou závislé na příspěvcích od zřizovatele. Veškerá jejich činnost včetně hospodaření musí být v souladu s právními předpisy. (Bachmann, 2014, s.8)

Management je považován za nezbytnou součást každé organizace. Školy z tohoto procesu nelze vyjmout, i když se manažerské činnosti ve školním prostředí vyznačují určitými specifiky ve srovnání s činnostmi manažerů ve výrobních podnicích nebo ve firmách. Manažerské činnosti pedagogických pracovníků rozdělujeme do pěti skupin a patří mezi ně: motivování, plánování, organizování, kontrolování a hodnocení. (Máchal, 2009, s. 8-9)
V podmínkách školy také vyhovuje členění na:

- Rozhodování a plánování
- Organizování
- Personální zajištění
- Vedení lidí
- Kontrolu, a to vždy ve spojení s motivací

Při rozhodování a plánování se určuje, co má být ve škole uskutečněno. Podle toho se formulují cíle a projektují se cesty k jejich dosažení i způsob, jak se ověří naplnění cílů. Organizací se rozumí funkční uspořádání všech prostředků, které slouží k dosažení cíle. Buduje se účelová struktura formálních vztahů mezi pracovními pozicemi zaměstnanců školy. Úkolem personálního zajištění je obsadit pozice organizační struktury kompetentními lidmi (kritéria: specializace, kvalifikace, kvalita atd.) ve snaze garantovat a dále rozvíjet jejich pracovní i lidský potenciál. Kontrola prolíná všemi kroky řídicího procesu, poněvadž poskytuje informace o jeho průběhu a výsledcích, a jejich vyvrcholením je specifická závěrečná kontrola. Tyto funkce, nazývané manažerskými, uskutečňují konkrétní pracovníci. V manažerské literatuře nalezneme pojem manažer, platná česká legislativa obsahuje pojmenování ředitel a zástupce ředitele školy. (Průcha, 2013, s. 297-298)

Jestliže je základní aktivitou škol učení a vyučování, pak základní činností manažera ve škole je umožňovat ostatním učitelům pracovat co možná nejefektivněji na plánování a realizaci učení a vyučování. Management je o umožňování toho, aby se věci uskutečnily. To, jak je řídicí činnost vykonávána, pak určuje, je-li tato činnost přijatelnou, či nikoli.

Učitele tak často nevyčerpává řídicí činnost sama o sobě, ale způsob, jakým je řízení prováděno (Gold, 2005, s.19)

Specifika managementu školy jsou:

- Podstata činnosti vztahy lidé – lidé
- Složitost a rozpornost vzdělávacích procesů, dynamičnost a proměnlivost
- Cíle vzdělávání jsou komplexnější a jejich vymezení je obtížnější, vzhledem k tomu, že zde není kritérium maximálního zisku
- Obtížné zjišťování, zda a v jaké míře a kvalitě se cíle dosahuje
- Žáci školy mohou být považováni za „výstupy“, „produkty“ školy, ale současně za její zákazníky
- Řízení v této oblasti by mělo směřovat k tomu, aby se řízení byli s to v průběhu vzdělávání postupně – správně a adekvátně řídit sami
- Vysoké požadavky na odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků – řídicí pracovníci mají stejnou úroveň vzdělání jako řadoví učitelé
- Skutečnými řídicími pracovníky (s převahou času na řízení oproti pedagogickým úkolům) mají možnost být ředitelé (někde i zástupci ředitelů) středních škol a ředitelé větších a středně velkých základních škol (Bacík, 1998, s.11)

Dle Průchy (2015, s.254) je management školství cílevědomým plánováním, organizováním, hodnocením a rozhodováním o změnách ve školství Na řízení školství se podílejí správní orgány na všech úrovních – centrální, regionální a místní. Řízením školství můžeme chápat též komplex činností spojených s plánováním a zajišťováním chodu školy, kvality vzdělávacího procesu, s hodnocením žáků, autoevaluací školy a s organizováním vztahů a kooperací školy s rodiči a veřejností. V řízení školy má značné pravomoci a odpovědnosti ředitel školy, se stoupajícími nároky na výkon této profese. Proto se v ČR postupně zavádí odborné vzdělávání ředitelů škol, podobně jako se již provádí v některých zemích.

1.2 Management preprimárního vzdělávání

Řízení školy jako sociálního systému je historicko-společensky podmíněné. U nás školu tradičně vnímáme jako správní instituci, jejíž řízení má podobu administrativní správy naplňující státní (popř. samosprávné) normy s dosahem až do denní pedagogické práce. Managementem preprimárního vzdělávání chápeme hlavně ředitele školy (a případně jeho zástupce). Ředitel je statutárním orgánem příspěvkové organizace a musí jednat jejím jménem v pracovněprávních vztazích. Zde má zajímavé postavení, kdy na jedné straně vystupuje na pozici zaměstnavatele a jedná z této pozice sám se sebou jako se zaměstnancem. Například se vysílá na pracovní cestu, určuje si nástup na dovolenou, uzavírá sám se sebou kvalifikační dohodu v případech, kdy získává nebo si zvyšuje či rozšiřuje kvalifikaci. Ředitel uzavírá nejenom smlouvy či dohody podle zákoníku práce, ale také podle obchodního či občanského zákoníku. Musí být zběhlý nejen v oboru, který vystudoval (pedagogika), ale také v právu a ekonomice. S ohledem na rozsah kompetencí, je tak více než praktické, aby přenesl některé své kompetence na své podřízené a jmenoval si tak svého zástupce, který ho bude v době nepřítomnosti zastupovat v plném rozsahu práv a povinností ředitele organizace jako zástupce statutárního orgánu (zástupce ředitele). (Syslová, 2015, s.42-43) Ředitel školy se ocitá na nejnižší úrovni managementu (jako vykonavatel rozhodnutí učiněných na vyšších úrovních řízení) a tomu odpovídá skladba a charakter jeho řídicích činností. (Průcha, 2009. s. 299)

Ředitelé nejen mateřských škol ručí ve školách za velmi rozmanitou a širokou agendu. Za správné využití přidělených finančních prostředků a jejich včasné vyúčtování, za naplnění své školy dle schválených či povolených kapacit dle hygienických norem, za kompletní dokumentaci BOZP pro případ, že by se žákovi či zaměstnanci něco stalo. Ředitel ručí za své zaměstnance jak z řad pedagogů (výuka, příprava, odpovědnost, zajištění dalšího vzdělávání), tak zaměstnanců provozních a své zaměstnance podněcuje ke sebevzdělávání, seberozvoji. Ředitel mimo jiné musí:

- umět být nadřízeným, ale i zároveň kolegou. Pomáhá udržovat dobré vztahy mezi zaměstnanci
- dbát na vyplňování všech potřebných a požadovaných výkazů ve správném termínu

- vyjít s prostředky přidělenými zřizovatelem takovým způsobem, aby pokryl veškeré náklady na provoz budovy (elektrina, voda...), dokázal zajistit pomůcky, vybavení, a ještě něco ušetřit na pozdější větší výdaje (rekonstrukce, nákup dražšího vybavení apod.),
- naplánovat harmonogram a plán vzdělávání a akcí daného školního roku již před jeho zahájením
- postarat se o plán vzdělávání svých žáků takovým způsobem, aby byly splněny všechny požadavky kladené legislativou, RVP apod.
- vykonávat hospitační kontroly u svých pedagogických pracovníků a následně provádět jejich rozbor a vytvořit záznamy o nich

A to hlavní, ředitel musí dbát na kontrolu změn ve školské legislativě a dle těchto změn upravovat dokumentaci pro školu ze zákona povinnou a uzpůsobit vzdělávací proces ve své škole. Ředitel školy by měl fungovat jako ukázkový manažer, protože během výkonu své funkce motivuje, plánuje, organizuje, kontroluje a hodnotí a dále sám „chodí“ do výuky a vyučuje několik hodin týdně.

2 Legislativa ve školství – Přehled změn ve školských právních předpisech od 1.9.2016 a jejich vliv na management mateřských škol

Právní předpisy plošně regulují určité oblasti lidské činnosti, proto se také nazývají centrální regulativy. Pro školské příspěvkové organizace platí právní předpisy obecné, jako například zákoník práce, zákon o ochraně osobních údajů, správní řád nebo různá nařízení vlády. Právo intenzivně reguluje celé prostředí a ovlivňuje chování všech účastníků. Přináší do systému pravidla, kterými se musí všichni a za všech okolností řídit, ve valné většině nejsou připuštěny výjimky. V případě našeho školského systému, kde školy a školská zařízení mají poměrně vysokou míru autonomie, jde často o jediný nástroj, jímž může stát způsobit v tomto systému nějakou významnou změnu. (Trojan, 2016a, s. 99). Pro organizaci samotného výchovně vzdělávacího procesu jsou závazné specifické školské předpisy – zákony, vyhlášky, rámcové vzdělávací programy a příkazy ministra. Těm se říká školské regulativy. Ustanovení obecných předpisů platí pro všechny organizace včetně speciálních škol a školských zařízení, jejichž specifika však upravují speciální vyhlášky. Centrální právní předpisy ukládají ředitelům organizací vytvářet své vlastní školní regulativy, jako je například organizační řád, školní řád, vnitřní řád školského zařízení, vnitřní platový předpis, směrnice o hospodaření s majetkem, plán kontrolní činnosti, pracovní náplně pracovníků apod. Ředitelů utváření i další regulativy, které nejsou povinné, ale které zkvalitňují chod organizace a řídicí práci, nejčastěji popisující odpovědnost konkrétních pracovníků v různých oblastech činnosti, například směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, směrnici k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků apod. Vedoucí pracovník není ničím omezen a je na jeho uvážení, kterou oblast činnosti školské organizace ve směrnici popíše a prokazatelně s ní seznámí příslušné pracovníky organizace. Vedoucí pracovník směrnici určuje pravidla, která jsou všichni pracovníci (příp. žáci, studenti) povinni dodržovat. Nesmí však být v ničem v rozporu s obecně platnými předpisy (Bachmann, 2014, s.8-9).

Legislativně řídí školství na nejvyšší úrovni Parlament ČR, který schvaluje zákony, jejich novely a státní rozpočet pro školství. Iniciační roli má Výbor pro vzdělání, vědu a kulturu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. (Průcha, 2013, s.254)

Legislativa je pojem, který má čtyři významy:

- Právní řád daného státu nebo země – soubor aktuálně platných zákonů konkrétního státu nebo země
- Zákonodárná moc – oprávnění vydávat zákony
- Legislativní proces – proces přijímání právního řádu (ústavy, ústavních zákonů, zákonů a podzákonných právních norem)
- Zákonodárny sbor – parlament daného státu

Legislativa moderního demokratického právního státu (ve všech čtyřech významech) vychází a je založena na koncepci veřejné moci. Z hlediska okolního prostředí organizace je klíčový význam „právní řád daného státu“. V současné době je velká část fungování organizací zásadně ovlivňována a regulována právními předpisy. Ty řeší fungování organizace (např. právní formu podniku), zaměstnávání pracovníků, obchodování, daňové povinnosti, působení organizace na životní prostředí.

Právní řád daného státu je tvořen souborem právních předpisů obsahujících jednotlivé právní normy. Ty mimo jiné určují také práva a povinnosti jednotlivých organizací, v závislosti zejména na jejich právní formě. Legislativa je tak součástí vnějších norem (požadavky na fungování), které musí podnik nebo organizace při svém zakládání a fungování respektovat a představuje pro organizace jedno z vnějších omezení.

Legislativa současného školství je dána vzdělávací politikou státu. Legislativní rámec školství v ČR obsahuje nejdůležitější legislativní dokumenty upravující fungování záležitostí týkající se školství v České republice. Pedagogičtí pracovníci i všichni ostatní účastníci vzdělávacího procesu se neobejdou bez potřebných zákonů a zákonných opatření, která definují důležité momenty probíhající v rámci výchovně vzdělávacího procesu na všech stupních vzdělávání. Základním zákonem České republiky je Ústava České republiky. Ústava neřeší školství a výchovně vzdělávací proces, ale v základních ustanoveních obsahuje odkaz na velmi důležitou součást ústavního pořádku a tou je Listina základních práv a svobod. V tomto dokumentu je mimo jiné uvedeno, že každý má právo na vzdělání.

Rok 2016 byl bohatý na řadu změn v právních předpisech, které s dotýkají mimo jiné i činnosti mateřských škol. (Máchal, 2009, s. 101) Znalost práva samozřejmě významným

způsobem ovlivňuje míru nerespektování právních předpisů, tedy i vynutitelnost práva. Proto státní aparát věnuje pozornost šíření informací a osvětě, zejména pokud jde o změny právního stavu. V případě školství jsou nepochybně klíčovými příjemci takových informací ředitelé škol a školských zařízení (vedle dalších orgánů státní správy a samosprávy), ale stát má omezené možnosti, jak je přímo a systematicky informovat a vzdělávat. Školský zákon byl v období od roku 2004 do října 2016 novelizován celkem 37krát (Pohybujeme se tedy rychlostí více než 3 novelizací za rok). Do dubna 2018 byly přijaty další 3 novely a na dalších se pracuje. (Trojan, 2016a, s.100 -104) Vzdělávání (především ve své institucionální podobě, tedy ve školách) je jednou z oblastí života společnosti podléhající právní regulaci. Systém legislativy ve vzdělávání je tvořen právními normami odlišné právní síly, různé úrovně jejich přijímání a rozličného účelu. Legislativa ve vzdělávání je do značné míry ovlivněna tím, že právo na vzdělání začalo být považováno za lidské právo. Lze říci, že legislativa je tvořena zejména:

- Mezinárodně právními závazky
- Ústavně právními normami a zákony
- Podzákonými právními předpisy (např. nařízeními vlády a vyhláškami ústředních správních úřadů)
- Vnitřními normami jednotlivých škol (např. školní řády)
- Soudní judikaturou (Průcha,2009, s. 611)

Novely ve školské legislativě zavádí mnoho změn v oblasti předškolního vzdělávání. Úkolem ředitele mateřské školy je srozumitelně a včas o těchto změnách informovat své zaměstnance a zákonné zástupce dětí mateřské školy nebo uchazečů o předškolní vzdělávání a zajistit dodržování nových pravidel při činnosti mateřské školy.

Seznam právních předpisů týkajících se preprimárního školství tvořených rezortem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je umístěn v příloze č. 1 tohoto dokumentu.

V současné době přináší novela školského zákona další silné regulace – povinné předškolní vzdělávání, nebo plošné přijímací řízení zkoušky do maturitních oborů středních škol zadávané státem. Ve všech uvedených příkladech jde o velmi razantní a masivní využití práva jako nástroje sloužícího k dosažení cílů vzdělávací politiky a vždy jejich použití

(předem i následně) provází rozsáhlé politické i odborné debaty, zda přínos daného kroku odpovídá „nákladů“ (čímž nemyslíme pouze náklady finanční). Když se prosadí zákonné změny, je pro jejich úspěšné realizování klíčové, aby je v co největší míře akceptovali ředitelé školy a zaměstnanci škol a školských zařízení. (Trojan, 2016a, s.99) Předškolní vzdělávání též upravuje školský zákon v ustanoveních § 33 až 35. Ustanovení § 33 upravuje cíle předškolního vzdělávání, § 34 upravuje organizaci předškolního vzdělávání.

2.1 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – školský zákon

Hlavním zákonem zabývajícím se řízením vzdělávání v ČR je tzv. nový školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, který vstoupil v platnost 1.1.2005 a nahradil všechny předchozí zákony týkající se těchto oblastí vzdělávání. V oblasti řízení upravuje právní postavení škol, jejich registraci, postavení a kompetence ředitele a kompetence jednotlivých správních úrovní, tj. obcí, krajů a MŠMT, popř. dalších ministerstev. (Průcha, 2009, s. 545) Základní právní předpis školského práva. Stanovuje podmínky vzdělávání a výchovy ve školách a školských zařízeních v obecné rovině, mnohdy stanovuje jen obecný rámec a v konkrétním řešení se odkazuje na tzv. prováděcí předpisy.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) patří mezi zásadní legislativní dokumenty ve školství. Školský zákon upravuje všechny typy vzdělávání, kromě vysokoškolského, které má svou vlastní právní úpravu. Školský zákon vytvořil rámec, ve kterém se uskutečňuje výchova a vzdělávání, dále vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanoví působnost orgánů vykonávajících správu a samosprávu ve školství. (Máchal, P., 2009, s.102). Je základním právním dokumentem nejvyšší úrovně. Je schválený oba sněmovnami PČR a podepsaný prezidentem České republiky. (Průcha, 2009.s.306). Vzhledem k jeho rozsahu se budeme věnovat jen částem, které se týkají preprimárního vzdělávání a které obsahují významné změny.

Školský zákon je základní právní normou v oblasti školství. S ohledem na jeho časté novelizace je nutno pracovat vždy s platným zněním. Pro ředitele MŠ je nezbytně nutné se seznámit se zásadami a cíli vzdělávání (§2 školského zákona). Pro pochopení právního postavení MŠ jsou důležitá ustanovení § 7 až 8a, která se zabývají vzdělávací soustavou, školami a školskými zařízeními a jejich právním postavením. MŠ obvykle zřizuje obec. (Syslová, 2015, s. 23)

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V novele školského zákona s účinností od 1.9.2016 nabývají účinnosti ustanovení § 16, 16a, 16b upravující tzv. společné vzdělávání. Nalezneme zde:

- Nové pojetí dítěte, žáka, studenta se speciálními vzdělávacími potřebami
- Definice podpůrných opatření
- Postup při přiznávání podpůrných opatření
- Udělování souhlasů k využití asistenta pedagoga do třídy, ke zřízení třídy pro děti dle § 16 odst. 9 školského zákona
- Činnost školského poradenského zařízení, zpráva a doporučení jako výstupy činnosti školských poradenských zařízení

§16 Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

(1) Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. (ÚZ Školství, 2017, s.15–16)

Školský obvod a spádová mateřská škola

V souvislosti s povinným posledním rokem předškolního vzdělávání se v § 179 nařizuje obcím zřízení školského obvodu spádové mateřské školy, a to s účinností od 1.1.2017. Obce vymezí školské obvody spádových mateřských škol obecně závaznou vyhláškou, a to obdobně jako u vymezení školských obvodu základních škol (§179 odst. 3 školského zákona). Mateřské školy, které jsou jedinými v obci nemají s tou to novelou žádný problém, nic se pro ně nemění, na rozdíl od mateřských škol ve větších městech, které si musí děti v obci „rozdělit“ a ne vždy toto rozdělení vyhovuje zákonným zástupcům. Zřízení spádových oblastí může znamenat výrazné omezení výběru konkrétní mateřské školy, kterou mnozí rodiče volí podle referencí, profilace školy, nebo chtějí mateřskou školu raději v blízkosti zaměstnání než v blízkosti trvalého bydliště. Mateřským školám z toho plyne povinnost předávat informaci o přijetí dítěte z jiné spádové oblasti dotčené mateřské škole. (Dandová, 2017, s. 18)

Zápis k předškolnímu vzdělávání a spolupráce s obecním úřadem

O 1. ledna 2017 vchází v účinnost odstavec 2) §34, který upravuje termín vypsání zápisu k předškolnímu vzdělávání, který bude mateřskou školou ve stanoveném časovém období (prvních 14 dní v květnu).

§ 34 Organizace předškolního vzdělávání

(2) Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým.“. (ÚZ Školství, 2017, s. 25-26)

V uvedeném období proběhne zápis k předškolnímu vzdělávání jak dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, tak dětí, pro které povinné není.

Od září 2017 je zaváděno přednostní přijímání čtyřletých dětí pocházejících ze spádového obvodu dané mateřské školy (týká se pouze obecních mateřských škol). Mateřská škola bude

muset přijmout všechny děti starší čtyř let ze své spádové oblasti do naplnění kapacity (v případě nedostatečných kapacit budou mít přednost děti pětileté přijímané k povinnému předškolnímu vzdělávání). Kvůli tomuto opatření bude potřeba zajistit kapacity jednotlivých obecních mateřských škol tak, aby byly schopné od září 2017 přijmout všechny čtyřleté a pětileté děti z jejich spádových oblastí.

Od září 2018 bude zavedeno přednostní přijímání dětí starších tří let a od září 2020 bude zavedeno přednostní přijímání dětí od dvou let. Vzdělávání dětí dvouletých se věnujeme v samostatné kapitole práce.

(3) Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.“ (ÚZ Školství, 2017, s. 26)

Od ledna 2017 má místně příslušný obecní úřad povinnost mateřské škole poskytnout před termínem zápisu seznam dětí, které mají být přednostně přijaté ke vzdělávání v dané mateřské škole.

(4) Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytuje této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu seznam dětí uvedených v odstavci 3. Seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.“ (ÚZ Školství, 2017, s. 26)

V novele školského zákona došlo ke změnám termínů zápisu jak do mateřských, tak i základních škol. Zápis do mateřských škol byl posunut od 2 měsíce později, což by mohlo pomoci dětem s přípravou na zápis do základní školy.

Povinnost předškolního vzdělávání

Novým právním institutem zakotveným ve školském zákoně s účinností od 1.1.2017 je povinnost předškolního vzdělávání. S účinností od 1.1.2017 podle §34 odst.1 školského zákona platí: *Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého*

roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak. Vlastní předškolní vzdělávání dětí je povinné od 1.9.2017. Myšlenka zavedení povinného předškolního vzdělávání se stala součástí Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Jeho zavedení by mělo zmírnit počet odkladů školní docházky, poskytnout všem dětem možnost navázání sociálních vztahů s vrstevníky a seznámení se školním prostředím. (Dandová, 2017, s.10) Povinnosti předškolního vzdělávání je věnován nový § 34a školského zákona a vymezuje:

- okruh dětí, na které se vztahuje povinnost povinného předškolního vzdělávání
- povinnost zákonného zástupce přihlásit dítě k zápisu
- předávání informací o přijatých dětech
- povinnost předškolního vzdělávání ve formě pravidelné docházky v pracovních dnech a jiné způsoby plnění povinnosti předškolního vzdělávání
- obsahové náležitosti školního řádu mateřské školy související s povinností předškolního vzdělávání.

Povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole je bezplatné, a to také pro děti s odkladem školní docházky. Dříve byly děti s odkladem povinny tuto částku platit.

Podrobnosti k této nové části zákona uvádíme níže:

§ 34a Povinnost předškolního vzdělávání a způsoby jejího plnění

(1) Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany¹¹). Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

(2) Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§ 34 odst. 2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v

případě cizince místo pobytu (dále jen „spádová mateřská škola“), pokud zákonný zástupce nezvolí pro dítě jinou mateřskou školu nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání podle odstavce 5. Je-li dítě přijato do jiné než spádové mateřské školy, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové mateřské školy.

(3) Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách; pro účely tohoto ustanovení se termín jarních prázdnin určuje podle sídla mateřské školy v souladu s vyhláškou o organizaci školního roku. Právo dítěte vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno, není větou první a druhou dotčeno.

(4) Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.

(5) Jiným způsobem plnění povinnosti předškolního vzdělávání se rozumí

a) individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy,

b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální podle § 47 a 48a,

c) vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a.

(6) Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání způsobem podle odstavce 5 písm. b) nebo c), je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. (ÚZ Školství, 2017, s. 26-27)

Přijetím paragrafu 34a vznikl konflikt s §34, odst. 5) který říká, že do mateřské školy smí být přijato pouze dítě, které dodrželo podmínky stanovené zvláštním právním předpisem², tj. je pravidelně očkováno. Jak již bylo uvedeno, s účinností od 1.1.2017 se zavádí institut povinného předškolního vzdělávání. Proto lze přijmout do zařízení, do kterého je docházka povinná, i dítě, které se nepodrobilo pravidelným očkováním. To znamená, že i „neočkované“ dítě bude přijato k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole, pokud je pro něj předškolní vzdělávání povinné. Jestliže bude žádat o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole dítě, pro kterého není předškolní vzdělávání povinné, je nadále povinnou náležitostí žádosti doložení toho, že se dítě podrobilo očkováním.

Paragraf § 35 se týká možností ukončení předškolního vzdělávání ředitelem v případě nepovinného předškolního vzdělávání (tedy vzdělávání dětí do pěti let věku), ředitel školy může rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání dítěte, důvody pro ukončení jsou:

- neomluvená absence delší než dva týdny,
- závažné narušování provozu školy ze strany zákonného zástupce,
- doporučení lékaře nebo školského poradenského zařízení či
- neuhrazení úplaty za vzdělávání a stravného.

Od září 2017 nelze ukončit předškolní vzdělávání z výše uvedených důvodů v případě dětí plnících povinné předškolní vzdělávání. Vznikl tak nový odstavec 2).

Individuální vzdělávání dítěte

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující části školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit řediteli mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své

² Tímto předpisem se rozumí §50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává, a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Po tom, co ředitel školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Mateřská škola musí ve svém školním řádu stanovit termíny a způsob ověřování, přičemž termín ověřování musí být stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí hned druhý den zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě znovu individuálně vzdělávat.

Pravidla individuální vzdělávání jsou upravena v § 34b školského zákona, který je ve školském zákoně obsažen s účinností od 1.1.2017. Musíme zdůraznit, že individuální vzdělávání dítěte se vztahuje pouze na předškolní vzdělávání dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Níže uvádíme přepis ze Školského zákona:

§ 34b Individuální vzdělávání dítěte

(1) Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

(2) Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte. (ÚZ Školství, 2017, s. 27)

V souvislosti s individuálním vzděláváním dítěte vznikají mateřské školy (resp. jejímu řediteli) povinnosti, které stanoví §34 b odst.3:

(3) Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

(4) Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odstavce 3, a to ani v náhradním termínu.

(5) Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.

(6) Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte podle odstavce 5 nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat podle odstavce 1.

(7) Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.“. (ÚZ Školství, 2017, s. 27)

Vzdělávání dvouletých dětí v mateřské škole

Od školního roku 2017/2018 mateřské školy mohou přijímat dvouleté děti, pokud k tomu mají vhodné podmínky, od školního roku 2020/2021 budou již všechny obecní mateřské školy muset mít vytvořené podmínky pro vzdělávání dvouletých dětí a garantovat přednostní přijetí dvouletých dětí z jejich spádové oblasti. S účinností od září 2020 se rozšiřuje vzdělávání v mateřské škole na děti ve věku od dvou do tří let (mateřské školy budou muset mít pro dvouleté děti ze spádové oblasti vytvořené dostatečné kapacity).

Navrhovaná maximální kapacita tříd zřízených výhradně pro děti ve věku dvou až tří let je 16 dětí. V případě tříd, které nebudou zřízeny výhradně pro děti ve věku od dvou do tří let, je od září 2020 navrhováno pravidlo povinného snižování nejvyššího povoleného počtu dětí ve třídě v případě přítomnosti dvouletého dítěte. Za každé dvouleté dítě do dovršení věku tří let se sníží nejvyšší počet dětí ve třídě o 2.

Vzdělávání dvouletých dětí v mateřské škole je v současné době hodně diskutovaným tématem a ředitelky škol a zástupci školských organizací (Pedagogická komora, Asociace předškolní výchovy), odborníci z řad psychologů a pediatrů se snaží názor poslanců změnit a žádají o změnu Školského zákona. Tato změna má být diskutována v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR v průběhu dubna 2018. V příloze č. 2 v závěru této uvádíme přepis názorů ředitelky mateřských škol na téma povinné přijímání dvouletých dětí do mateřských škol od roku 2020.

§ 34 odst. 3) Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti s místem trvalého pobytu, v případě cizinců místem pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo umístěné v tomto obvodu v dětském domově, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně druhého roku věku, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku. (Účinnost od 1. září 2020) (ÚZ Školství, 2017, s. 26)

2.2 Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání

Jak je již z názvu zřejmé, vyhláška o předškolním vzdělávání upravuje podrobnosti o podmínkách provozu MŠ, podrobnosti o organizaci MŠ, počty přijatých dětí ve třídách, přerušení nebo omezení provozu MŠ, stravování dětí, péči o zdraví a bezpečnost dětí, úplatu za předškolní vzdělávání v MŠ, kterou zřizuje veřejnoprávní subjekt. (Syslová, 2015, s.27-28) O tomto zvláštní předpisu se dozvídáme již ve školském zákoně §35 odst. 3 který zní: *Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti o podmínkách provozu mateřské školy, organizaci předškolního vzdělávání, včetně rozsahu povinného předškolního vzdělávání, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, jejich stravování a další speciální péči o děti.* (ÚZ Školství, 2017, s. 28)

Co se týče rozsahu povinného předškolního vzdělávání, opět se zde setkáváme s novou povinností pro ředitele a zákonného zástupce.

§1c Rozsah povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole

- 1) *Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu nepřetržitých 4 hodin ve dnech, v nichž je dána povinnost předškolního vzdělávání.*
- 2) *Ředitel mateřské školy stanoví začátek doby podle odst.1 v časovém rozmezí od 7 hodin do 9 hodin a uvede jej ve školním řádu.* (ÚZ Školství, 2017, s. 123)

Vzhledem k bezpečnosti dětí v mateřských školách, setkáváme se s vypisováním dotací na zabezpečování mateřských škol, nová školení zaměstnanců týkající se krizových situací apod. I legislativa pomýšlí na bezpečnost a v § 5 *Péče o zdraví a bezpečnost dětí* došlo ke zdánlivě drobné změně, která se ovšem do provozu promítla velmi výrazným způsobem.

V současné době tak platí že:

(1) Právnícká osoba, která vykonává činnost mateřské školy, vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je učitel mateřské školy převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je učitel mateřské školy předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření vystaveného zákonným zástupcem dítěte. (ÚZ Školství, 2017, s. 125)

V původním znění mohl dítě převzít a předat jakýkoli pedagogický pracovník, tedy i asistent pedagoga. Integrované dítě s SVP tak může oficiálně předat pouze učitel mateřské školy, který má právě směnu i přesto, že se dítěti celý den věnoval asistent pedagoga a ten nejlépe ví, o čem zákonného zástupce informovat.

Další změnou, která je pozitivní hlavně pro zákonné zástupce, je zrušení povinnosti hradit úplatu za předškolní vzdělávání dětem s odkladem školní docházky. Tyto děti v rámci svého odkladu školní docházky taktéž plní povinné předškolní vzdělávání, a pokud je ve školství zavedena „nějaká“ povinnost, je nežádoucí, aby za ni rodič navíc platil.

2.3 Nařízení vlády č.75/2005 Sb. O stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Práce každého pedagogického pracovníka se skládá z tzv. přímé pedagogické činnosti a činností souvisejících s přímou pedagogickou činností (přípravy pomůcek, písemných příprav apod.). Toto nařízení vlády (platné pouze pro školy zřizované MŠMT, kraji, obcemi, popřípadě svazky obcí) pak ve své příloze stanoví rozsah přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé kategorie pedagogických pracovníků. (Syslová, 2015, s.30)

Novela nařízení vlády se snaží alespoň částečně vyrovnat rozdíly mezi rozsahem přímé pedagogické činnosti ředitelů mateřských škol a ředitelů jiných druhů škol, zejména základních a středních. Náročnost řídicí práce ředitele je srovnatelná u všech ředitelů bez ohledu na druh školy, školského zřízení, které řídí, ale časový prostor jim nařízení vlády poskytuje významně rozdílný. S účinností od 1.9.2016 se tak snižuje rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelek mateřských škol.

Tab. 1: Týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelů MŠ – platnost do 31.8.2016

Škola / Pedagogičtí pracovníci	Počet tříd, oddělení, studijních skupin, kurzů, výchovných skupin, nebo dětí, žáků nebo studentů ve škole	Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti
1. Mateřská škola		
1.1. učitel		31
1.2. ředitel	1	24
	2	21
	3 až 4	18
	5 až 6	16
	7 a více	13

Tab. 2: Týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelů MŠ – platnost od 1.9.2016

Škola / Pedagogičtí pracovníci	Počet tříd, oddělení, studijních skupin, kurzů, výchovných skupin, nebo dětí, žáků nebo studentů ve škole	Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti
1. Mateřská škola		
1.1. učitel		31
1.2. ředitel	1 až 2	20
	3 až 4	15
	5 až 6	12
	7 až 10	9
	11 a více	6

(Zdroj: ÚZ Školství, 2017, s. 463)

2.4 Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Předpis, který stanovuje pro zaměstnance, kterým zaměstnavatel poskytuje práci za plat

- a) kvalifikační předpoklady vzdělání pro výkon prací zařazených do jednotlivých platových tříd,
- b) způsob zařazování do platových tříd,
- c) podmínky pro určení započitatelné praxe,
- d) okruh uvedených zaměstnanců, u kterých může zaměstnavatel určit platový tarif zvláštním způsobem,
- e) stupnice platových tarifů,
- f) výši příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí,
- g) rozdělení prací podle pracovních podmínek do skupin v závislosti na míře neuropsychické zátěže a pravděpodobnosti rizika ohrožení života a zdraví a podle obtížnosti práce a výši zvláštního příplatku pro jednotlivé skupiny.

Nařízení vlády č. 564/2006 Sb. Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, novelizováno Nařízením vlády č. 341/2017 Sb. Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

Téma platového ohodnocení zaměstnanců škol je v posledních letech velmi aktuálním. České školství se potýká s problémem odchodu zaměstnanců „za lepšími platy“. Vzhledem k odpovědnosti, schopnostem, znalostem a vzdělání, které učitel má a musí mít je velmi špatně ohodnocen. Proto byly platy pedagogických (ale i nepedagogických) zaměstnanců od 1.9.2016 několikrát zvýšeny. Nejdříve k 1.9.2016 o 6 % a následně od 1.11.2017 o 15 %. Plat začínající učitelky mateřské školy (zařazené do platové třídy 9 a stupně 1) se tak zvedl z 20530,- na 24810,- (hrubého měsíčně). Školy dostávají finanční prostředky na platy od Krajského úřadu na základě počtu dětí umístěných v mateřské škole. Ředitelka musí s těmi to prostředky vyjít a pokud poskytnutá částka nevychází, může požádat Kraj o navýšení rozpočtu (této žádosti se málo kdy vyhovuje) anebo požádá svého zřizovatele (např. obec) o příspěvek na platy. Je rozdíl, pokud má ředitelka ve své škole zaměstnance pedagogy zařazené do nízkého stupně (praxe) nebo naopak vysokého co se týče výdajů na platy.

3 Výzkumné šetření zaměřené na legislativní změny od 1.9.2016 týkající se preprimárního vzdělávání

Výzkum probíhal již v rovině studia legislativních dokumentů týkajících se preprimárního vzdělávání, jejich porovnáváním a vyhledávání změn v jejich novelách. Jelikož většina legislativních změn, týkajících se předškolního vzdělávání vešla v účinnost již k 1.9.2016, mohou ředitelky přesně odpovídat, jakým způsobem se tyto změny projeví v jejich praxi a jaké překážky tyto změny přinesly.

Cílem mé závěrečné diplomové práce je zjistit, zda současné změny školské legislativy významně ovlivňují řízení mateřských škol, jakým způsobem a v jakých oblastech se projevil vliv těchto novel.

- 1) K jakým změnám školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání došlo od roku 2016?
- 2) Jak se výše uvedené změny odrážejí v činnosti mateřských škol?
- 3) Jakým způsobem změny školské legislativy ovlivnily samotnou práci ředitelky mateřských škol?
- 4) Jaké oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující?

3.1 Metodologie výzkumu

Jako hlavní technika sběru dat bylo vybráno dotazníkové šetření. Dotazník je výzkumným a diagnostickým prostředkem ke shromáždění informací prostřednictvím dotazování osob. Podstatou je soubor otázek nebo výroků zkonstruovaný podle kritérií vědecké metodologie, předkládaný v písemné formě. (Průcha, 2013, s.58). Dotazník je kvantitativní metodou a o to především v této výzkumné práci jde. Potřebujeme získat názor a odpovědi co největšího počtu ředitelky mateřských škol. Objektem šetření byly ředitelky samostatných mateřských škol ve Středočeském kraji. Zřizovatelem je obec. Změny legislativy se reálně dotýkají všech zaměstnanců škol, avšak nejvíce je postihnuta právě práce ředitelky. Dle adresáře škol Středočeského kraje jich je k 13.10.2017 celkem 340. Celkem se navrátilo 77 správně vyplněných dotazníků.

Otázky v dotazníku jsou tříděny do několika skupin. První skupinou jsou otázky týkající se legislativy a jejích změn obecně, v další části se otázky týkají konkrétních změn legislativy a to: zápisu a zavedení povinného předškolního ročníku, inkluze a přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dále vlivem na samotnou práci ředitelky školy. Zbylé otázky jsou otázkami identifikačními. Zde je zjišťována velikost školy a počet zaměstnanců. Dotazník je vytvořen tak, aby odpověděl na klíčové otázky diplomové práce.

- 1) K jakým změnám školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání došlo od roku 2016?
- 2) Jak se výše uvedené změny odrážejí v činnosti mateřských škol?
- 3) Jakým způsobem změny školské legislativy ovlivnily samotnou práci ředitelek mateřských škol?
- 4) Jaké oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující?

Časový harmonogram šetření

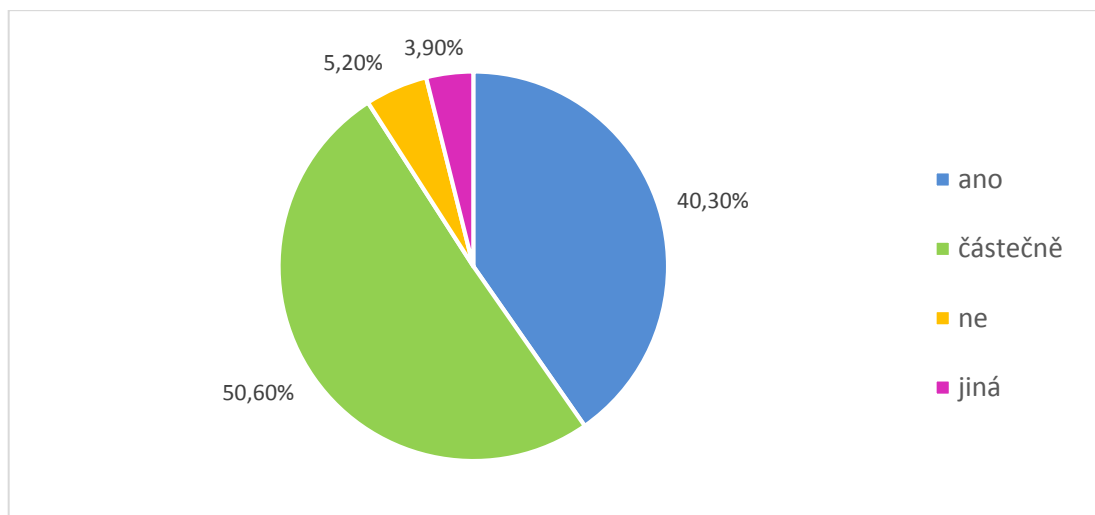
říjen–listopad 2017	příprava dotazníku a jeho ověřování
prosinec 2017–leden 2018 ³	dotazník rozeslán pomocí systému Survio všem ředitelkám samostatných mateřských škol zřízených obcemi ve Středočeském kraji
únor 2018	vyhodnocování dotazníkového šetření
březen 2018	diskuze nad výsledky výzkumného šetření s vybranými poslanci

³ Dotazník byl předkládán v prosinci 2017 všem ředitelkám MŠ ve Středočeském kraji za pomoci systému Survio.

3.2 Výsledky šetření

Změny v legislativě týkající se preprimárního vzdělávání

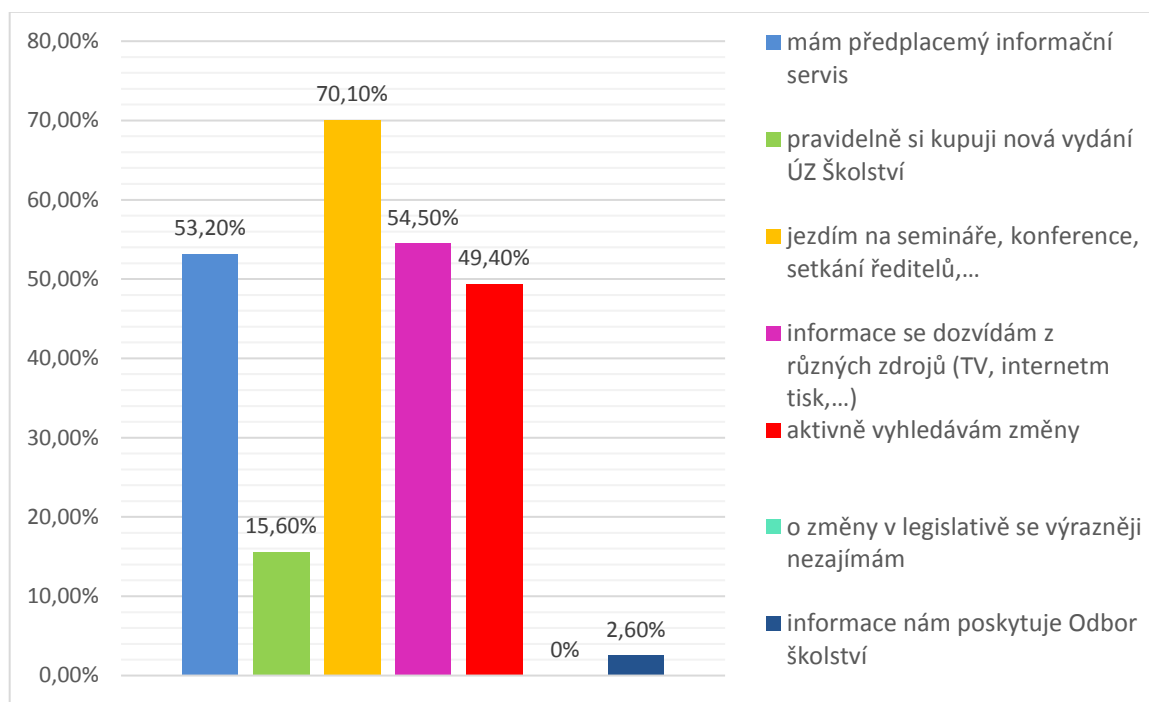
Legislativa týkající se oblasti školství je velice často měněna, novelizována. Stává se, že například Školský zákon má během jednoho jediného roku i 3 novelizace. Může se proto stát, že pro vedoucí pracovníky škol je sledování veškerých změn složité, nepřehledné a změny jsou pro ně matoucí. Je tak důležité, aby byli vedoucí pracovníci dostatečně, a hlavně včas informováni o těchto změnách, aby se je mohli naučit, správně pochopit a později je mohli zavést do provozu jim svěřených škol a školských zařízení. Proto byla první otázkou otázka, zdali jsou ředitelky mateřských škol dostatečně informovány o změnách v legislativě týkající se především preprimárního vzdělávání.

Graf 1: Jste dostatečně informovány o změnách ve školské legislativě? (Zdroj: Vlastní šetření)

Výsledky vypovídají, že ředitelky jsou dostatečně informovány, avšak mají k tomuto tématu své připomínky. Jednou z nich bylo, že by bylo vhodné, aby byla zřízena služba (například od MŠMT), která by elektronickou formou informovala všechny ředitele o schválených změnách ve školské legislativě s přímým odkazem na novelizovaný dokument (ať už se jedná o kterýkoli týkající se oblasti školství i přesto, že jej má v působnosti například Ministerstvo zdravotnictví (viz. Zákon o ochraně veřejného zdraví apod)). Dále ředitelky vypověděly, že vzhledem k tempu, jakým změny ve školské legislativě probíhají je možné, že o nějaké změně ještě nevědí.

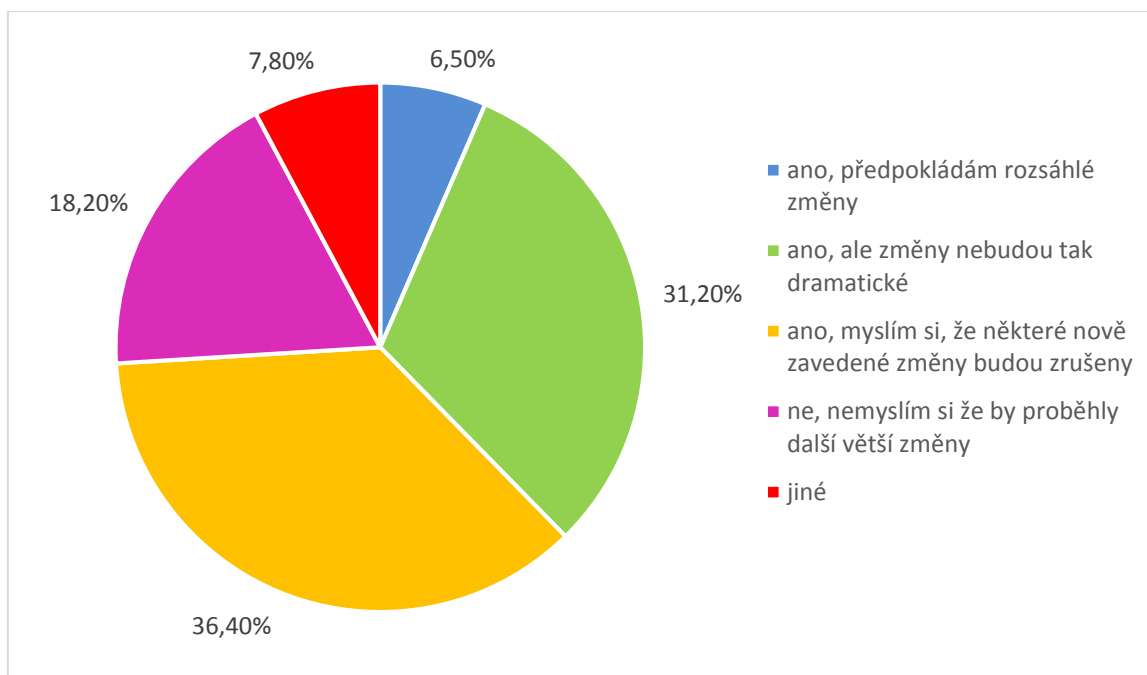
Na první otázku přímo navazovala otázka druhá, které zjišťovala, jakým konkrétním způsobem ředitelky mateřských školy informace o změnách ve školské legislativě získávají. Měly na výběr celkem ze sedmi možností, kde sedmou byla volná odpověď. Předem jsem očekávala sdělení, že si aktivně změny hlídají a sledují dění týkající se legislativy v médiích (tisk, internet, televize,...). Proto jsou výsledky velmi překvapující.

Graf 2: Jakým způsobem získáváte informace o změnách v legislativě? (Zdroj: Vlastní šetření)

Je zjištěno, že nejčastěji je využívána forma seminářů a konferencí. Tuto možnost využívá 70 % ředitelky (z těch, které na dotazník odpověděly). Je pravda, že na konference jezdívají odborníci z oblasti práva a školství a novelizované legislativní dokumenty dokáží odborným způsobem vysvětlit a rozebrat, případně převést do praxe. Na těchto setkáních bývají i zástupci z řad politiků (například konference Školství 2017, kde se účastnila paní Mgr. Valachová, Ph.D. (v té době ministryně školství) anebo konference Školství 2018 za účasti tehdejšího ministra školství pana prof. PhDr. Stanislava Štecha, CSc.). Další v pořadí, co se týče získávání informací o změnách, je předplacení informačního servisu (např. Vzdělávacíslužby.cz), dále získávání informací z médií a samozřejmě vlastní aktivní vyhledávání změn samotnými ředitelkami. Ve volné odpovědi tři paní ředitelky napsaly, že jsou mimo jiné informovány jejich Odborem školství.

Jak je uvedeno výše, změny ve školské legislativě probíhají opravdu velkým tempem a stává se, že se zákon či jiný dokument novelizuje a po poměrně krátké době je tato novela upravena, nebo dokonce zrušena. Jak tomu je například u Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV,) kde bylo od 1.9.2017 nařízeno, že se mají v mateřských školách paní učitelky překrývat v rozsahu 2,5 hodiny každý den, a to z důvodu bezpečnosti jim svěřených dětí při pobytu venku. Po zavedení do praxe ale tato povinnost způsobila nemalé problémy (chybějící zaměstnanec, nevyhovující časový rozsah vzdělávání apod.) a po velkém množství připomínek (a po změně ministra) byla tato novinka po několika měsících, s platností od 1.1.2018, změněna a již povinná není. Je zde tedy otázka, „Předpokládáte, že se změnou ministra MŠMT dojde opět k rozsáhlé změně školské legislativy?“.

Graf 3: Předpokládáte, že se změnou ministra MŠMT dojde opět k rozsáhlé změně školské legislativy? (Zdroj: Vlastní šetření)

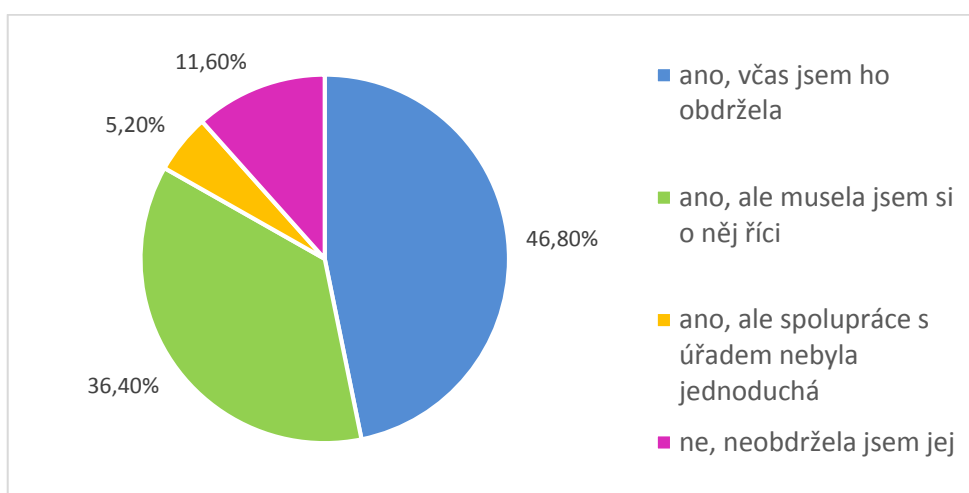
Paní ředitelky mají názory různé (viz. graf č. 3), ale důležité připomínky se nacházely i v možnosti jiné. Zde byly odpovědi typu: „Doufáme, že změny budou, a že se zruší povinná předškolní výuka.“, nebo „Každý ministr dělá změny, zmatek a poté odchází, vzdá se funkce nebo je odvolán. Je to vše o politice, nikoli o školách, dětech a ředitelích.“ Bylo by možná na uvažovanou nastavit na nějakou omezenou dobu ze strany poslanců tzv. „stopstav“ a změny

ve školské legislativě na chvíli pozastavit, aby měly paní ředitelky čas přizpůsobit změnám stávajícím svou činnost a činnost celé školy. Je zřejmé, že paní ředitelky mají oprávněný strach ze změny ministra a počtu nových změn v legislativě, vzhledem k počtu stávajících novel a zkušenosti z praxe, že každý nový ministr plní na svém postu „plány své politické strany“.

Školský zákon a jeho změny

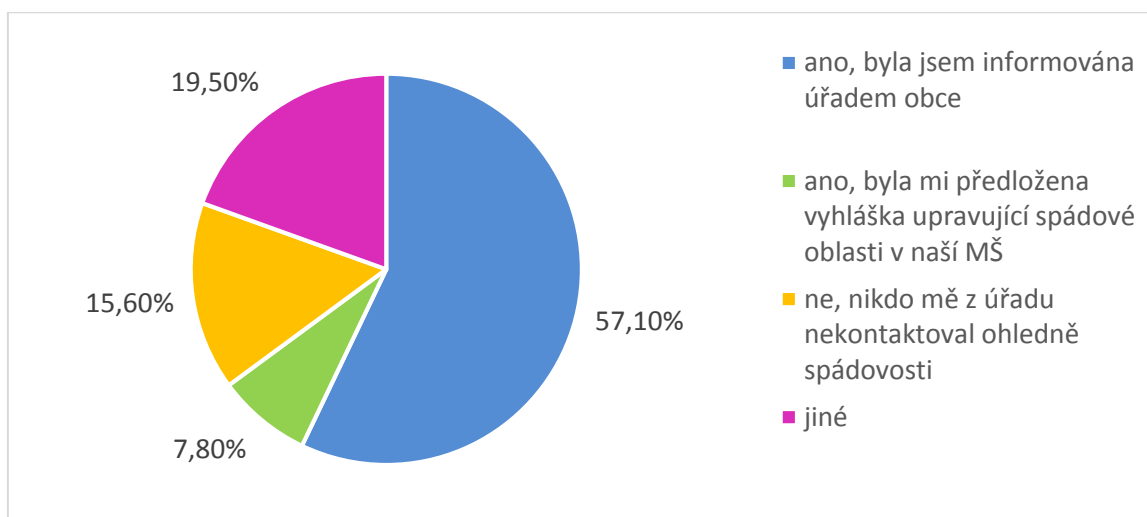
Následující otázky se týkají změn Školského zákona (Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). V § 34 odst. 4 Školského zákona se píše, že *Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytuje této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu seznam dětí uvedených v odstavci 3⁴. Seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.* Tato úprava by měla ulehčit ředitelům práci s tím, že vědí, kolik dětí v daném věku se obci nachází, kolik mají ve svém spádovém obvodu předškoláků a dalších věkových skupin, pro které platí přednostní přijímání do MŠ. Bohužel se v praxi ale stává, že úřady o této povinnosti nic neví nebo ji nerespektují a ředitelky se tak musí opakovaně připomínat a hlídat povinnosti nejen své ale i úřadu. A když už ředitelka seznam obdrží, nikdo jí nezaručí, že jsou počty a jména dětí aktuální. Na tento problém nás upozornily ředitelky v podobě odpovědi Jiné. Nikde se už ovšem ředitelka mateřské školy nedozví, jak má postupovat, pokud seznam dětí od úřadu nedostane vůbec. Nemůže tak úřad zpětně informovat o nedostávších se předškolácích k zápisu do MŠ.

⁴ (3) Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Graf 4: Obdržela jste od obce včas seznam dětí, pro které je vaše MŠ spádová? (Zdroj: Vlastní šetření)

Stejně tak je nově zavedena spádovost mateřských škol (od 1.1.2017). Obec má povinnost informovat ředitele školy o vymezení spádového obvodu, případně je stanovit obecně závaznou vyhláškou, pokud je v obci více než jedna mateřská škola. V praxi se ale setkáváme s tím, že obec tuto povinnost opět neplní a ředitel není informován, případně musí sám žádat u zřizovatele či zastupitelstva o stanovení vyhlášky a sdělení, jaká je pro něj závazná spádová oblast, o kterou se bude opírat při přijímání dětí při zápisu na následující školní rok.

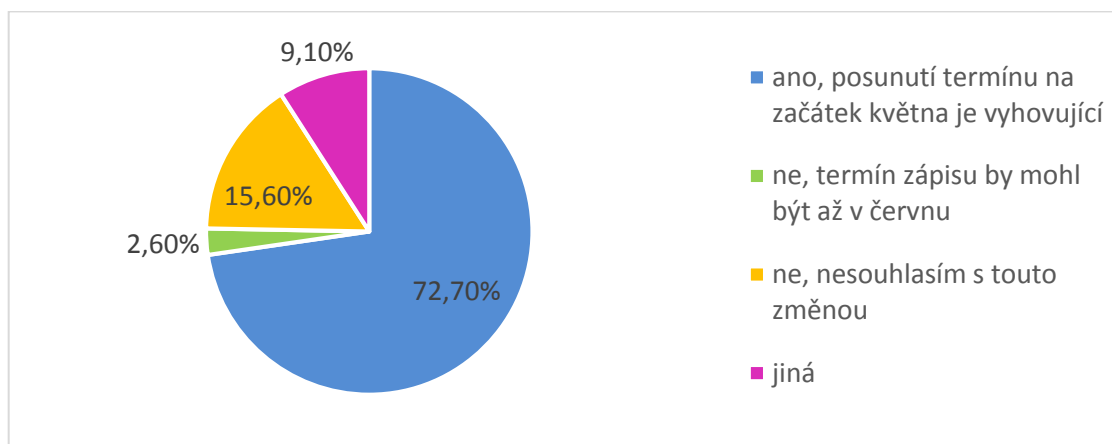
Graf 5: Byla jste jako ředitelka obcí včas informována o vytvoření spádové oblasti pro vaši školu? (Zdroj: Vlastní šetření)

Ve většině případů byly ředitelky mateřských škol informovány, avšak ve velkém množství případů je tomu právě naopak. Dokonce se stává, že ředitelka, aniž by to byla její povinnost,

připravuje pro úřad podklady a žádosti pro vytvoření spádové oblasti, protože úřad svou povinnost neplní.

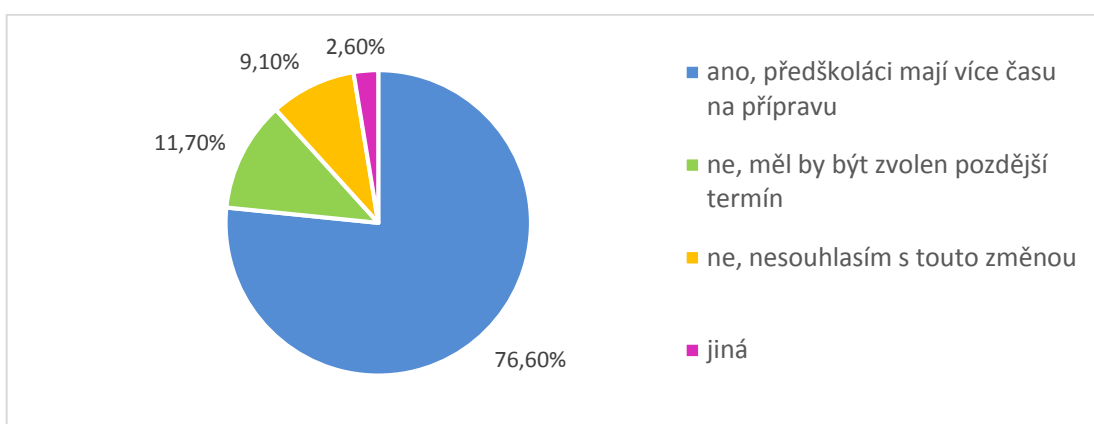
Zápis do mateřské a základní školy

Ve starém znění školského zákona měl ředitel, po dohodě se zřizovatelem, právo volně se rozhodnout pro termín zápisu do mateřské školy. Většinou tomu tak bylo hned po termínech zápisu do školy základní (původně byl termín zápisu do ZŠ od 15. ledna do 15. února). V novém znění ale byly termíny zápisů do ZŠ posunuty (§36, odst.4).. Nyní je dle novely Školského zákona č. 178/2016 Sb., která je účinná od 1. ledna 2017, termín zápisu do mateřské školy stanoven na období od 2. května do 16. května (§ 34, odst. 2). Ředitelky mateřských škol tak díky tomu mohou u zápisu vidět děti „o něco starší“. Během 3 měsíců se děti mohou naučit mnoho nových věcí, zdokonalit se v sebeobsluze apod. V dotazníku se zjišťuje, zda jsou ředitelky s nově nastaveným termínem spokojeny.

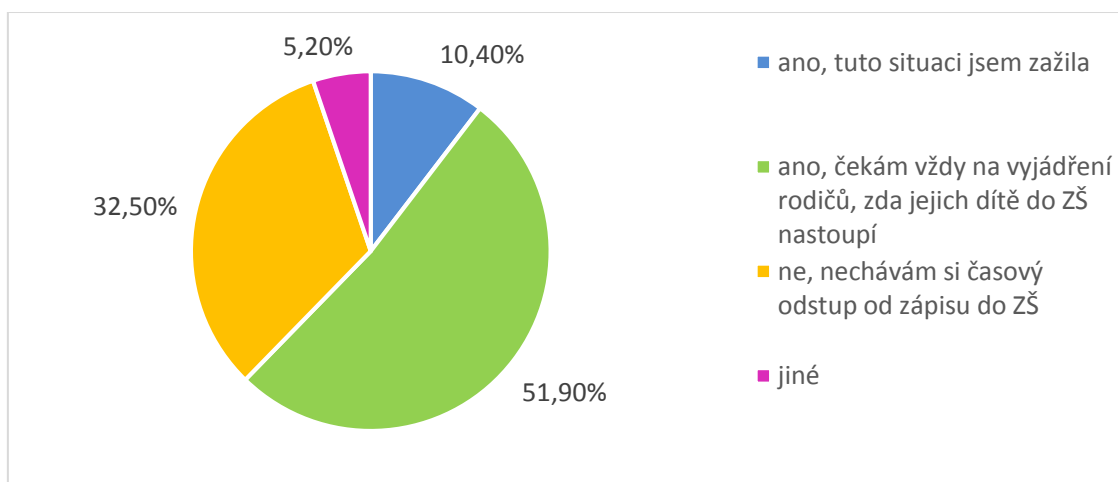
Graf 6: Souhlasíte se změnou termínu zápisu do MŠ? (Zdroj: Vlastní šetření)

Další otázkou se zjišťovala spokojenost ředitelek mateřských škol se změnou termínů zápisu do školy základní. V minulosti byly termíny v lednu (viz. výše), avšak u zápisu se učitelé setkávali s tím, že děti ještě nemají potřebné znalosti a schopnosti a často docházelo k odkladům školní docházky, a to úplně zbytečně. Děti se totiž velice rychle vyvíjí a i 3, 4 měsíce znamenají hodně. Nyní jsou zápisy do základních škol posunuty na termín od 1. dubna do 30. dubna. Děti i učitelky mateřských škol tak mají o trochu více času na přípravu na zápis.

Graf 7: Souhlasíte se změnou termínu zápisu do ZŠ? (Zdroj: Vlastní šetření)

Ředitel základní školy má na vyřízení přihlášek podaných u zápisu lhůtu 30 dní. Ovšem tato lhůta může zasahovat do termínu zápisu do mateřské školy. Ředitelka mateřské školy tak může řešit situaci, kdy již má po vlastním zápisu a čeká na vyjádření, zda byli všichni její předškoláci přijati u zápisu do základní školy a nikdo z nich nedonese dokumenty k odkladu školní docházky. Ředitelky MŠ byly dotázány, zda tuto situaci již zažily, či jim z důvodu volby termínů zápisů hrozí.

Graf 8: Myslíte si, že může dojít ke kolizi v termínech stanovení výsledků zápisu do ZŠ a termín zápisu do MŠ? (Zdroj: Vlastní šetření)

Možným řešením tak může být, že pokud si není ředitelka jistá tím, že všechny děti budou přijaty do 1. třídy (nevíme, zda rodič předloží u zápisu, žádost o odklad školní docházky

dítě⁵), nebo ještě nejsou výsledky přijímacího řízení do ZŠ, ponechá si místo a při zápisu nenaplní celou svou kapacitu. Volná místa může doplnit například v červnu.

Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je povinné pro děti, které v daném školním roce dosáhnou věku 6 let. Měly by se (pokud MŠ ještě nenavštěvují) dostavit do své spádové mateřské školy. Problémem, který se v praxi objevil je, že mnoho rodin má trvalé bydliště hlášeno jinde, než kde bydlí a nájemní smlouva není v zákoně uvedena. Předškolák tak může mít problém se do MŠ v místě svého bydliště zapsat. Stejně tak jej může očekávat ředitelka jeho spádové mateřské školy. Pokud se takto spádový předškolák k zápisu nedostaví, musí jej ředitelka nahlásit na úřad obce a ten by jej měl „najít“. Pravdou je, že tuto činnost dost často předává úřad ředitelce a ta se pokouší rodinu dítěte kontaktovat. V praxi to bývá tedy tak, že úřad obce dodá ředitelce seznam dětí, které jsou spádové, a to včetně adresy. Ředitelka tak může kontaktovat rodinu, která se nedostavila k zápisu, pouze doporučeným dopisem. Není tak splněna podmínka, která se nově (od 1.9.2016) nachází v § 182a:

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

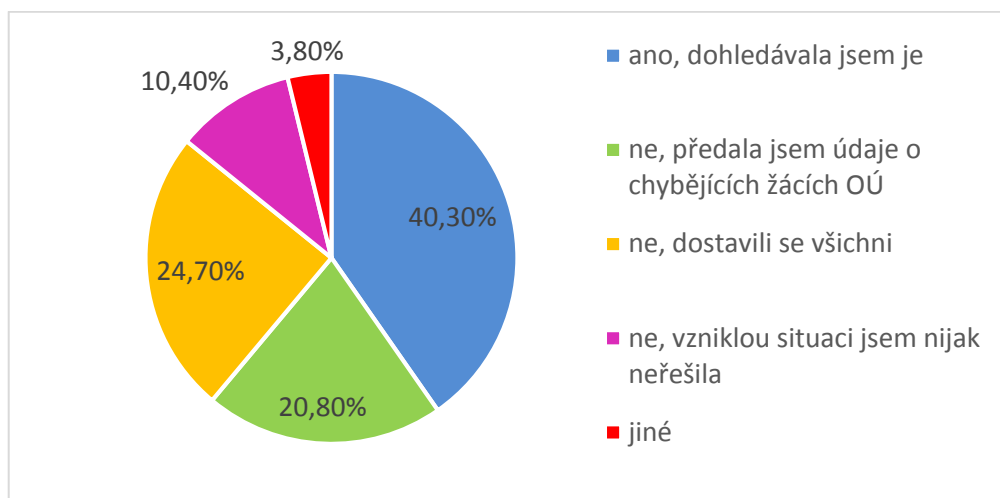
a) jako zákonný zástupce

2. nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání podle § 34a odst. 2,

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu až do 5000 Kč.

Mateřská škola ovšem nemůže tyto pokuty ukládat. Je proto zapotřebí, aby „vyhledávání“ dětí, které se k zápisu nedostavily, nebylo překládáno na ředitele, ale aby se o tuto situaci plně postarala obec, jejíž to je povinnost.

⁵ Rodič může u zápisu do základní školy požádat o odklad školní docházky, avšak do PPP/SPC a dětskému lékaři může zajít až po tomto termínu a potřebné doklady tak doložit později. Co ale s dítětem, kterému PPP odklad nedoporučí?

Graf 9: Musela jste po zápisu do MŠ dohledávat děti, které se k zápisu nedostavily (předškoláci)? (Zdroj: Vlastní šetření)

Dalším velkým a hodně diskutovaným tématem, na kterém se ředitelky, odborníci, zákonní zástupci a další osoby nemohou shodnout je povinnost očkování.

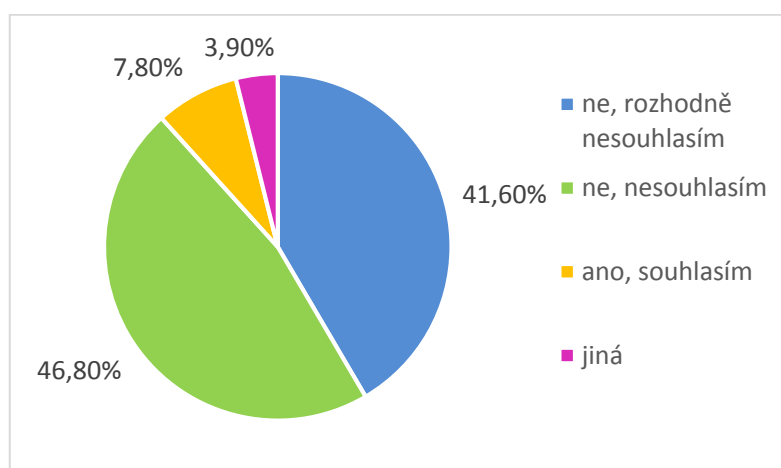
Ve Školském zákoně v § 34 odst. 5 je dáno:

(5) Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.

Tímto zvláštním právním předpisem se myslí § 50 zákona č. 258/2000 Sb., Zákon o ochraně veřejného zdraví. Ten říká, že:

Poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině a dále právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která provozuje v provozovně živnost nebo v případě právnické osoby též jinou činnost, v jejíž náplni je péče o děti do 3 let věku, nebo mateřská škola, s výjimkou zařízení uvedených v § 46 odst. 4 větě druhé a zařízení, do nichž je docházka povinná, mohou přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. (§50)

To znamená, že pokud se do mateřské školy dostaví, dítě, kterému bude ve školním roce, pro které probíhá zápis (2)3 – 5let, tak musí být řádně očkováno (pokud není imunní či se nemůže ze zdravotních důvodů nechat očkovat). Ovšem, pokud se k zápisu dostaví dítě, pro které je v roce, pro který probíhá zápis, docházka do mateřské školy povinná, očkováno být nemusí.

Graf 10: Souhlasíte s tím, že děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, nemusí být očkovány? (Zdroj: Vlastní šetření)

Celkem 87 % ředitelk mateřských škol, které odpovídaly na dotazník, nesouhlasí s tímto nařízením. Je známo, že neočkování dětí začíná být u matek stále více populárnější, a tak se i zvyšuje možnost přijetí takového dítěte do mateřské školy. Otázka zní: Jak má ředitelka školy řešit situaci, pokud rodič očkovaného dítěte podá stížnost na to, že vedle jeho dítěte se nachází to neočkované a má strach z přenosu nemocí?

Omlouvání předškolních dětí z povinného vzdělávání

§ 34a odst. 3) Školského zákona:

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách; pro účely tohoto ustanovení se termín jarních prázdnin určuje podle sídla mateřské školy v souladu s vyhláškou o organizaci školního roku⁶. Právo dítěte vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno, není větou první a druhou dotčeno.

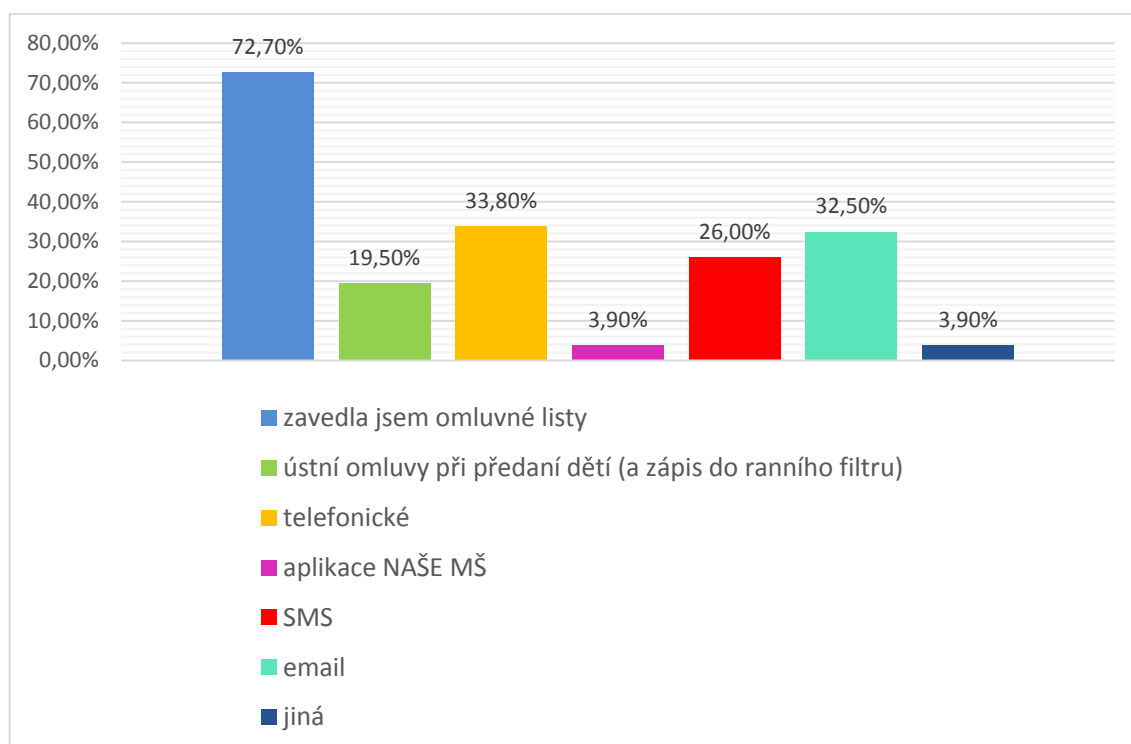
⁶ Vyhláška č. 16/2005 Sb. Vyhláška o organizaci školního roku

A dále:

Odst. 4) Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.

V praxi to znamená, že pokud dítě onemocní, či odjíždí na dovolenou v termínu, který není vyhláškou označen za prázdniny, musí zákonný zástupce (způsobem, jakým školní řád dané školy vyžaduje) dítě řádně omluvit ze vzdělávání. Zákon již ovšem nenařizuje postup pro ředitele školy, pokud rodič dítě neomlouvá, nebo jsou absence příliš časté. Pokud totiž předškolní dítě, pro které je výuka povinná, není omlouváno, nehrozí mu ukončení předškolního vzdělávání (§35) jako u dětí, pro které vzdělávání povinné není. Zákonnému zástupci hrozí maximálně pokuta (§ 182a, odst. 1, písm. a) Školského zákona).

Nás v dotazníku zajímalo, jakým způsobem přijímají mateřské školy omluvenky od předškoláků.

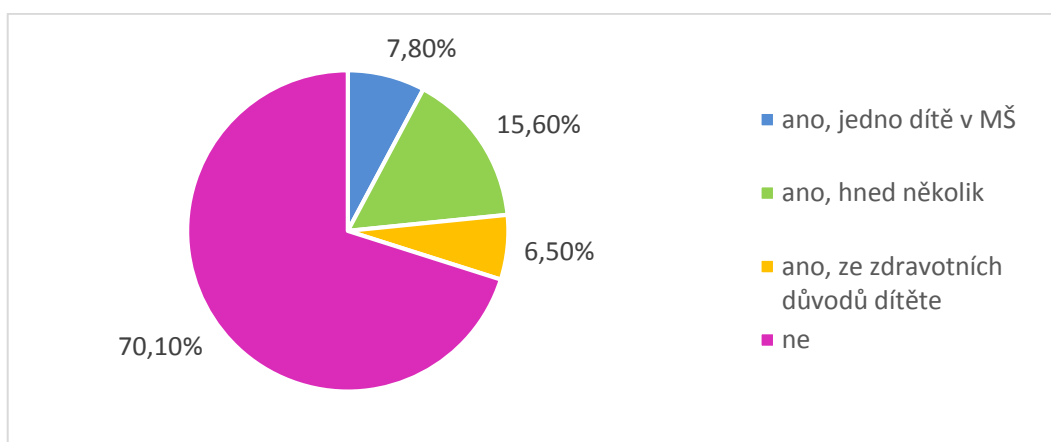

Graf 11: Jakou formu omluvy z povinného předškolního vzdělávání přijímáte? (Zdroj: Vlastní šetření)

Celkem 72 % ředitelky uvedlo, že ve své mateřské škole zavedlo omluvné listy. Problém může nastat s důslednou kontrolou omluvných listů ze strany pedagogů nebo s případnou ztrátou toho dokumentu ze strany rodičů. Dalšími v pořadí jsou omlouvání skrze telefonát a email. Bohužel, dle České školní inspekce není tato forma omluvy doporučena, protože pedagog nemá jistotu, že je dítě omlouváno jeho zákonným zástupcem a ředitelka nemá do budoucna důkaz o této omluvě pro případnou kontrolu. Stejně tak email může zaslat téměř kdokoli. Proto je vždy nejlepší osobní forma omluvy u učitele přímo ve třídě.

Individuální vzdělávání předškolních dětí

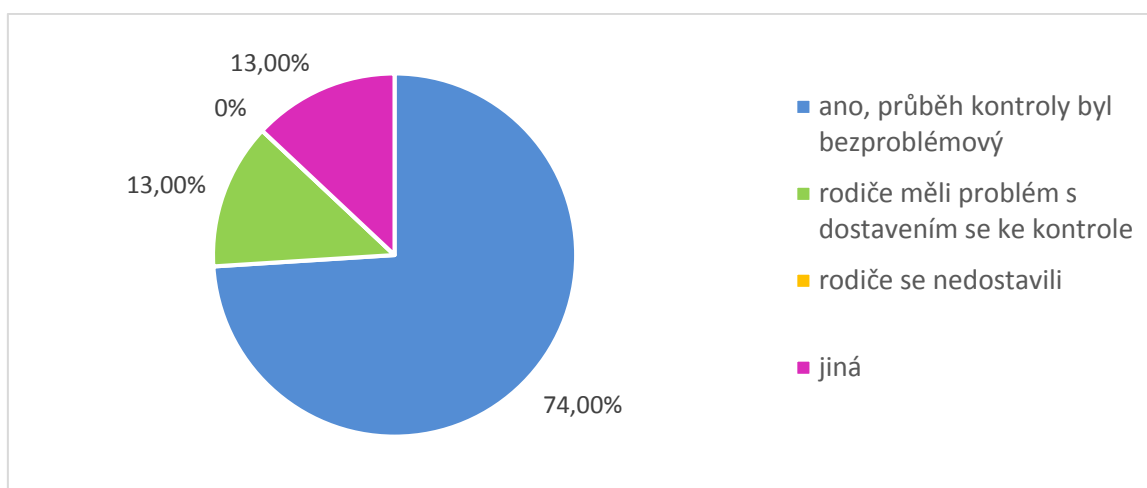
Na základě úpravy školského zákona § 34b mohou rodiče předškoláků, pro které je předškolní vzdělávání povinné, od 1.1.2017 plnit tuto povinnost formou Individuálního vzdělávání dítěte. Tzn., že dítě je sice zapsané do mateřské školy, ale fyzicky ji nenavštěvuje. Zajímalo nás, zda se k této formě vzdělávání rodiče uchylují, a zda je nárůst jejich počtu značný.

Graf 12: Využívají ve Vaší mateřské škole rodiče možnost Individuálního vzdělávání pro předškoláky?
(Zdroj: Vlastní šetření)

Dle získaných dat není tato možnost rodiči příliš využívána. 6,5 % ředitelky sdělilo, že individuální vzdělávání využívají i děti, které jsou dlouhodobě nemocné (například děti, které z vážných zdravotních důvodů nemohou do kolektivu, či jsou v nemocničním zařízení, kde občas navštěvují nemocniční školku). U těchto dětí ovšem není definován způsob kontroly, která by měla proběhnout 3 měsíce po zahájení školního roku, a která je zákonem nařízena. Pokud je dítě vzděláváno individuálně z důvodu zákazu pobytu v kolektivu ze

zdravotních důvodů, nebylo by lepší jeho dlouhodobé omluvení ze vzdělávání zákonným zástupcem, nežli individuální vzdělávání? Ve školském zákoně (§ 34 b odst.3) je definován způsob kontroly individuálního vzdělávání dítěte mateřskou školou. Můžeme polemizovat, zda je jedna kontrola, která se má provést v období od 3. do 4. měsíce od zahájení školního roku, dostačující. Zápisy do mateřských škol jsou v dubnu. Pokud je první kontrola v listopadu, nebylo by vhodné stanovit i kontrolu druhou, například na březen? Nemůže se stát, že se rodič dostaví ke komisi v listopadu, kde dítě bude kladně posouzeno, a poté bude kvalita domácího vzdělávání snížena, protože rodič už nebude očekávat žádnou kontrolu? Ředitelky mateřských škol byly tázány, jak kontrola dětí, které se v jejich MŠ vzdělávají individuálně, probíhala a zda se rodiče ke kontrole dostavili.

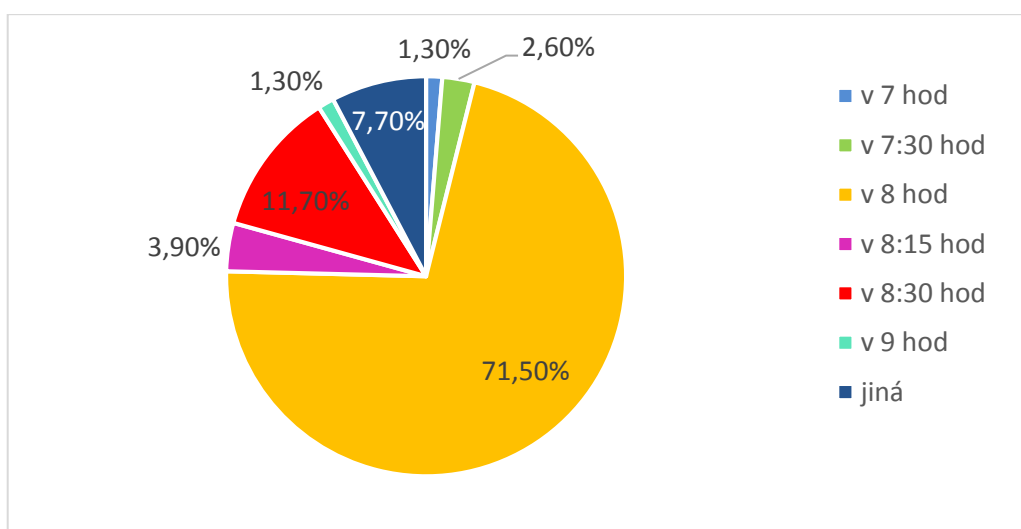
Graf 13: Dostavilo se Individuálně vzdělávané dítě ke komisi a proběhlo vše v pořádku? (Zdroj: Vlastní šetření)

Dle výsledků byl v 74 % průběh kontroly bezproblémový. Ve 13 % musely ředitelky zákonným zástupcům stanovit náhradní termín kontroly, například z důvodu pobytu rodičů v zahraničí či jejich nerespektování prvního termínu. V záložce Jiné nás ředitelky upozornily, že sice vše proběhlo v pořádku, ale nelíbí se jim samotné testování. Testování totiž probíhá mimo dobu provozu školy, účastní se ho ředitelka a třídní učitelka dítěte (učitelka která má na starosti předškoláky), která umí posoudit znalosti a schopnosti dítěte ve srovnání s jeho vrstevníky. Ředitelky upozorňují na to, že tak vznikají přesčasové hodiny (které ovšem ředitelky oficiálně nemají) a práce navíc s přípravou na přezkoušení. Tato část zákona by tak nejspíše zasloužila nějakou upřesňující úpravu, s vysvětlením, které se týká dětí dlouhodobě nemocných, dětí žijících v zahraničí (a které se nemohou snadno dostavit

ke kontrole – ne všechny žijí v přímo sousedících zemích) a dále zda je jedno přezkoušení dostačující případně zda by nemělo být posunuto alespoň na leden/únor.

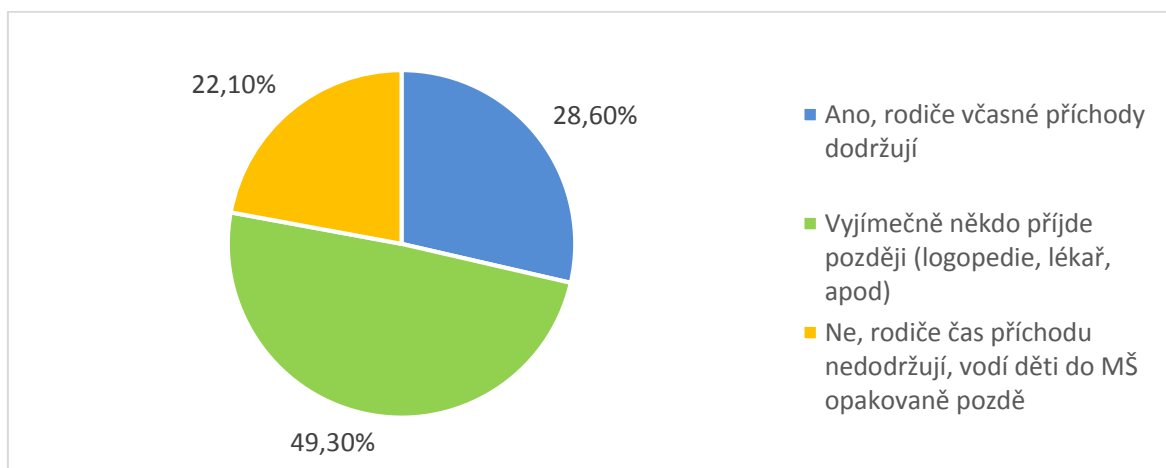
Ve vyhlášce o předškolním vzdělávání v § 1c má nově ředitel povinnost stanovit dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, začátek doby 4 hodin denně, kdy v MŠ musí být. Ředitelky většinou ponechají dobu, na kterou byli rodiče zvyklí, ale v některých případech tuto dobu příchodu do mateřské školy změnily a nastavily ho tak, aby odpovídal začátku vyučování v základní škole. Rodina může přizpůsobit chod své domácnosti a časový rozvrh tak, jako by bylo dítě již na základní škole.

Celých 71,5 % dotázaných ředitelek stanovení začátku na osmou hodinu ranní potvrdilo. Další v pořadí s 11,7 % procenty je stanovení výuky na 8:30, což by odpovídalo ponechání stavu nejpozdějších příchodů do mateřské školy ještě před zavedením této povinnosti.

Graf 14: Na jakou hodinu jste jako ředitelka stanovila začátek výuky (dle § 1c odst.2 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání)? (Zdroj: Vlastní šetření)

To, že je v zákoně nová povinnost, týkající se ředitelů škol a zákonných zástupců a je taktéž upraven Školní řád každé školy, kde se tato povinnost nově také uvádí neznamená, že toto pravidlo rodiče dodržují. Ředitelky se mohly vyjádřit, jakou mají zkušenost s dodržováním stanovené doby začátku vyučování ze strany rodičů.

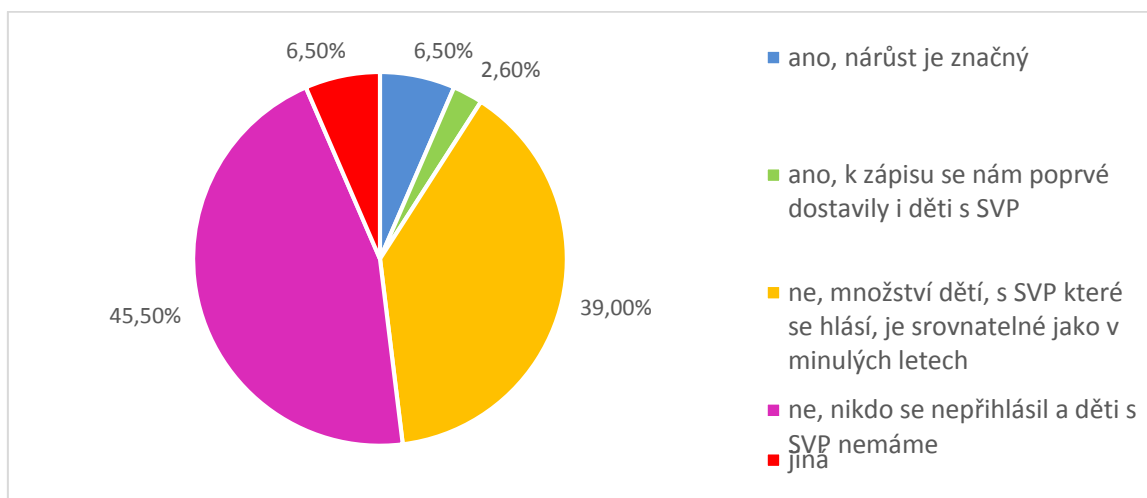

Graf 15: Dodržují rodiče předškoláků tuto povinnost (příchody do určité doby)? (Zdroj: Vlastní šetření)

Z grafu můžeme sledovat, že celých 22,1 % rodičů nedodržuje stanovenou dobu příchodu do mateřské školy a tímto porušují Školní řád jejich mateřské školy. Pokud by tak činilo dítě (zákonný zástupce), pro kterého není předškolní vzdělávání povinné, mohla by ředitelka písemnou formou upozornit zákonného zástupce na porušování zákona – soustavné narušování provozu MŠ, a případně dítě z mateřské školy vyloučit (§35 školského zákona). Po zavedení povinnosti předškolního vzdělávání však ředitelka takto vzdělanému dítěti vzdělávání ukončit nemůže.

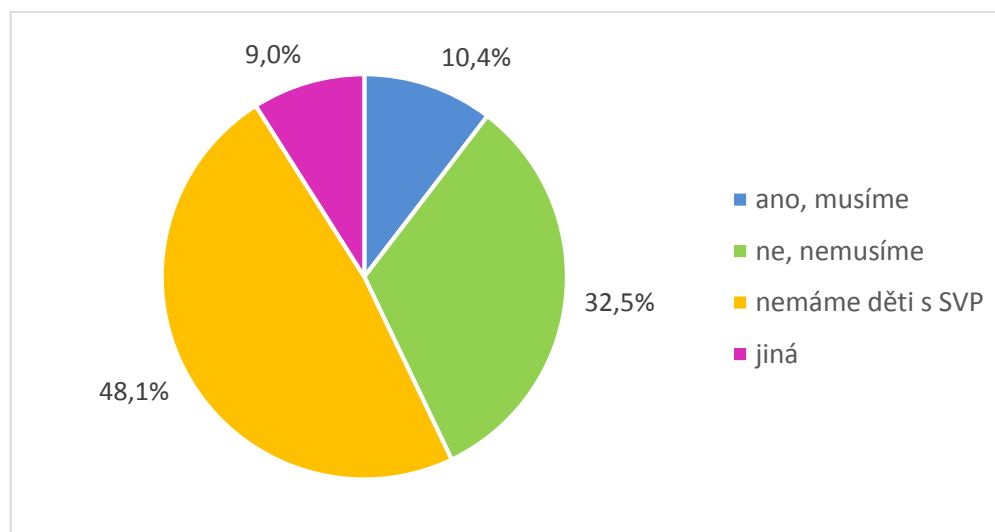
Přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do mateřské školy a administrativa s tím spojená

Po ohlášení novely školského zákona týkající se integrace dětí s postižením do klasických mateřských škol se zvedla vlna nevole ze strany pedagogů, odborníků i rodičů. Vznikla obava o schopnost vzdělávání dětí a jeho odbornost pedagogy MŠ, o odborné vzdělání asistentů pedagoga. Ředitelé a učitelé se obávali „návalu“ dětí s SVP u zápisu do klasických mateřských škol a speciální pedagogové a další zaměstnanci škol speciálních se obávali jejich rušení. Při pohledu na výsledný graf můžeme vyhodnotit, že obavy z velkého navýšení počtu dětí s SVP v mateřských školách byly zbytečné. Počty dětí s postižením, které se hlásí do klasických mateřských škol se nijak extrémně nezvýšily. Pouze 2,6 % ředitelk vypovědělo, že se k zápisu poprvé dostavily i děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Graf 16: Zjistila jste během zápisu nárůst dětí, které spadají do §16 Školského zákona (dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – SVP)? (Zdroj: Vlastní šetření)

Po přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je občas nutné, aby ředitelka snížila počet dětí ve třídě. Je to dáno úpravou vyhlášky o předškolním vzdělávání. Vše záleží na druhu a stupni postižení dítěte (§ 2 vyhl. 14/2005). Tato úprava by měla zajistit hladší průběh vzdělávání ve třídě, kde je toto dítě umístěno. V jedné třídě je tak 22 dětí včetně 1 integrovaného, a navíc asistent pedagoga. Takto snižovat se smí až do počtu 19 dětí ve třídě.

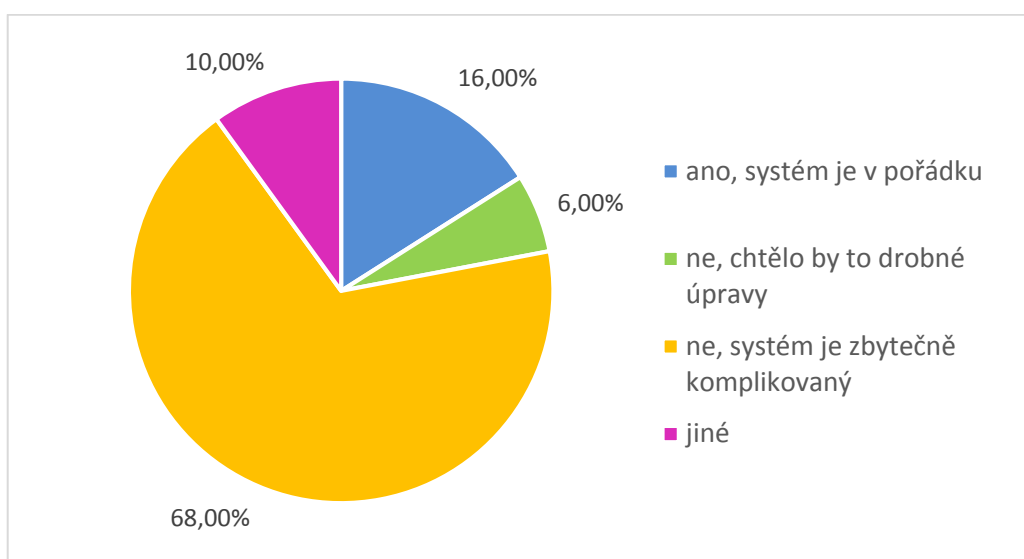
Graf 17: Musíte na základě přijetí dětí s SVP a stupně jejich postižení snižovat počty dětí ve třídě? (Zdroj: Vlastní šetření)

Problém může nastat s financováním provozu mateřské školy ze strany Krajského úřadu (platy). V současné době jsou mateřské školy financovány tzv. na žáka. To znamená, že školy obdrží prostředky podle počtu přijatých dětí, ale pokud musí ředitelka snížit počty ve třídě, má tak méně dětí a tím pádem méně prostředků na platy svých zaměstnanců.

Přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami znamená celkově nárůst administrativních činností pro ředitele škol. Nejdříve se ředitel zkontaktuje se speciálně-pedagogickým centrem, které vydává dítěti s SVP posudek. V tomto posudku se nachází diagnóza dítěte, stupeň postižení, metodická doporučení, a s největší pravděpodobností, seznam podpůrných opatření, pomůcek, a personálního obsazení – asistent pedagoga. Poté, co jej rodič podepíše a pomůcky a metodické postupy odsouhlasí, může ředitel o navržené pomůcky a případně asistenta požádat. Momentálně běží přechodné období. Dříve se podávala žádost o asistenta pedagoga na příslušný Krajský úřad, který na základě dodaných dokumentů ředitelem školy (cca 6 různých dokumentů⁷), zřízení funkce asistenta pedagoga odsouhlasil. Nyní se podává žádost na kraj s nižším počtem dokumentů, a navíc se vyplňuje výkaz R 44-99 o změnách v poskytovaných podpůrných opatřeních v elektronickém systému v tom určeném⁸. V budoucnu by měl stačit pouze výkaz. Dále ředitel připraví plán individuálního vzdělávání dítěte ve spolupráci s učiteli, SPC a rodiči a všechny s ním seznámí. Poté je dítě vzděláváno dle požadavků a metodického doporučení SPC, které 2x ročně mateřskou školu navštěvuje a kontroluje vzdělávání dítěte. Škola si vede o vzdělávacích činnostech dítěte s SVP speciální záznamy. Ředitelky mateřských škol odpověděly, jak spokojené jsou s aktuálním systémem administrativy týkající se dětí SVP.

⁷ Dopis ředitele školy se zdůvodněním potřeby asistenta pedagoga, Vyplněný formulář "Žádost o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga, Kopii platného doporučení školského poradenského zařízení, Náplň práce asistenta pedagoga, Cíle, kterých chce škola zřízením funkce asistenta pedagoga dosáhnout – Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje (www.kr-stredocesky.cz)

⁸ Automatizovaný systém sběru dat MŠMT (<http://sberdat.uiv.cz/login/>)

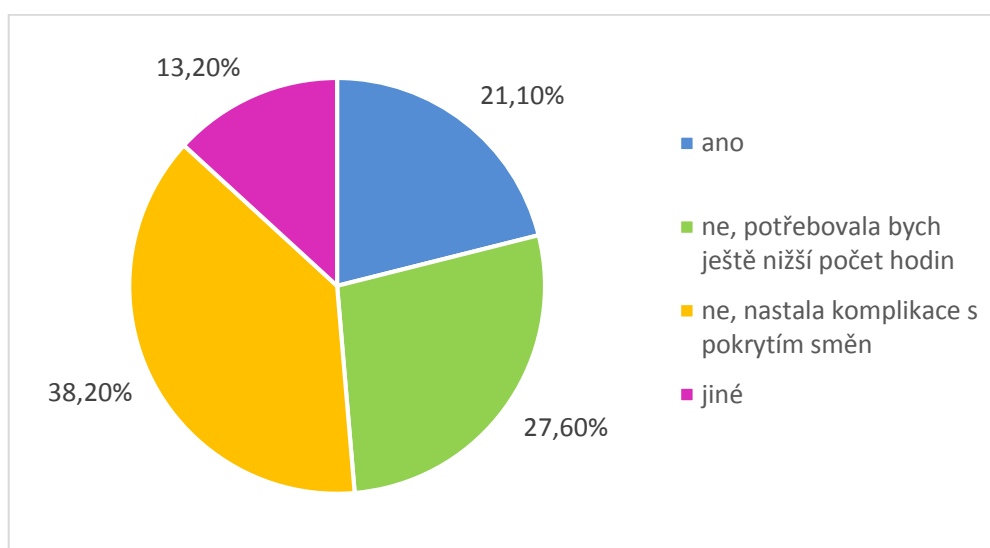

Graf 18: Považujete současný systém administrativy týkající se přijetí dítěte s SVP do MŠ za vyhovující?
(Zdroj: Vlastní šetření)

V části Jiné se ředitelky svěřily, že je trápí až přílišná komplikovanost celého systému a ze začátku jeho nefunkčnost. Ředitelky též připomínají, že by raději, než „nekvalifikované“ asistenty pedagoga uvítaly ve třídě více učitelek a nějakého odborníka, který má v oblasti speciální pedagogiky odborné vzdělání.

Snížení počtu hodin přímé výchovné práce ředitelky mateřských škol

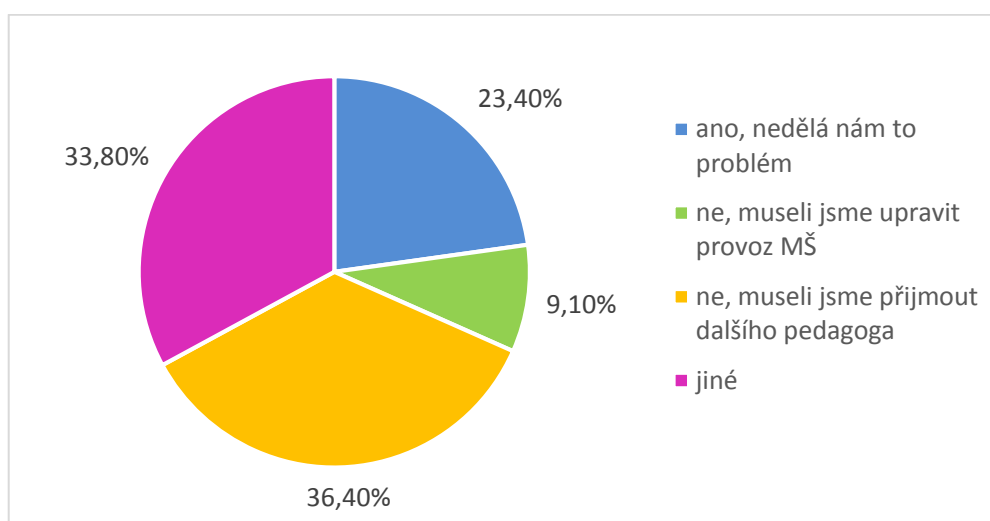
Od 1.9.2016 vešla v účinnost změna Nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací činnosti pedagogických pracovníků – ředitelů mateřských škol. Došlo ke snížení počtu hodin. Tato úprava měla pomoci ředitelkám škol s plněním administrativních a jiných provozních činností školy. Bohužel se ukázalo, že úprava má svá negativa. Ředitelky mohly zhodnotit, zda jim úprava vyhovuje a jestli by případně něco samy upravily.

Graf 19: Je pro vaši práci ředitele MŠ vyhovující úprava počtu hodin přímé výchovné práce ředitelů (snížení)? (Zdroj: Vlastní šetření)

Některé ředitelky doplnily, že by vrátily zpět svůj vyšší počet hodin, protože nyní mají problém s pokrytím směn na své třídě. Hlavně ředitelky jednotřídek tuto změnu pocítují negativně a jak samy připomínají, jsou u dětí stejně déle, aby byl pokryt čas pobytu venku. Jiné paní ředitelky snížení počtu hodin schvalují, protože mají více času na administrativu, ba dokonce by počet hodin výchovné práce ještě snížily. Vzniká však opět problém s pokrytím směn. Zbylé paní ředitelky se vyjádřily, že by raději snížily počet administrativních činností nežli počet hodin, který mají trávit ve třídě u dětí.

Jak upozorňujeme výše, byla v mateřských školách povinnost překrývání pedagogů v rozsahu 2,5 hodiny denně v každé třídě (od 1.9.2017). Během našeho výzkumu ale došlo ke změně, a od 1.1.2018 překrývání již není povinností, ale pouze doporučením. I přesto zde uvedeme výsledky, které se tohoto překrývání týkají. Ředitelky mateřských škol byly dotázány, zda je pro organizaci provozu jejich mateřské školy toto nařízení vyhovující, případně, jaké k němu mají připomínky.

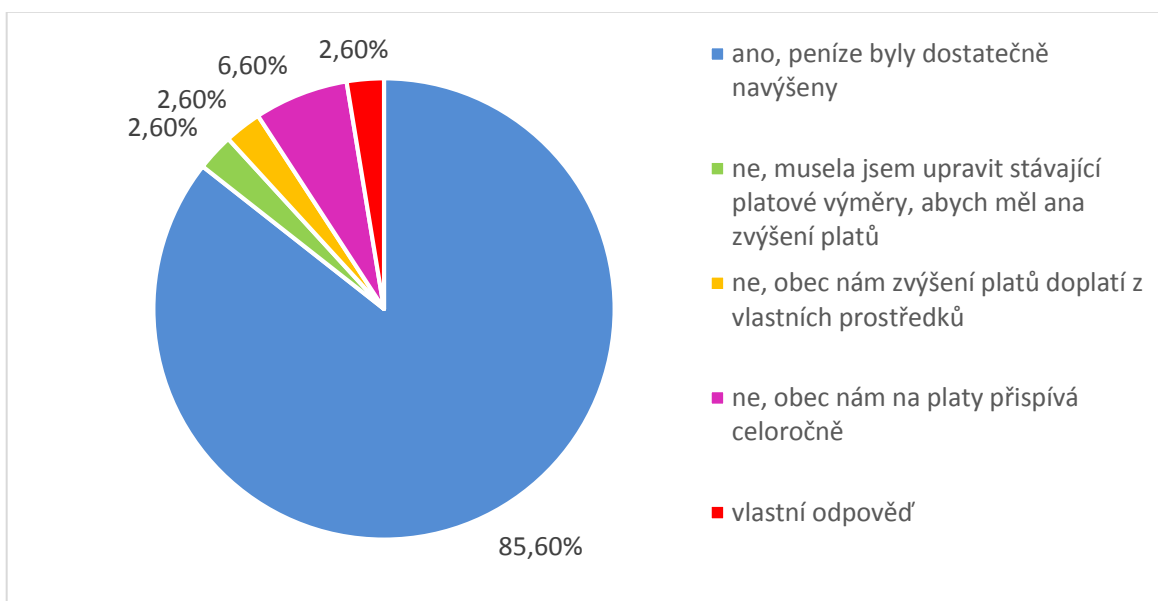
Graf 20: Je pro organizaci provozu Vaší MŠ vyhovující nařízení o překrývání pedagogů? (Zdroj: Vlastní šetření)

Na výsledcích vidíme, že 23,4 % tato změna nedělá žádný problém. 9,1 % mateřských škol muselo upravit svůj provoz, což znamená, zkrácení otevírací doby, slučování tříd apod. Celkem 36,4 % ředitelky přijalo muselo do svého kolektivu přijmout dalšího pedagoga, a to na zkrácený úvazek. Musíme připomenout, že v dnešní době je velkým problémem najít pracovníka, který by měl odpovídající kvalifikaci dle zákona⁹ a měl by zájem pracovat pouze na částečný úvazek. Ředitelky se také volně vyjadřovaly v možnosti Jiné. Nejvíce k tématu jednotřídek, kde překrývání 2,5 hodiny denně „dotahují“ samy ředitelky a mají tak týdně i o 10 hodin přímé výchovné práce více. Dále upozorňovaly na nemožnost sehnat pedagoga na částečný úvazek a nejvíce na problém s financováním dalšího zaměstnance, který je na překrývání přijat.

Vzhledem k tématu financování, je potřeba připomenout, že od 1.9.2016 byly zaměstnancům škol několikrát navýšeny platy. Toto navýšení by mělo být plně pokryto z finančních prostředků poskytnutých příslušnými Krajskými úřady. Bohužel mohla nastat situace, že objem finančních prostředků poskytovaný úřadem byl nedostačující již před navýšením platů zaměstnanců škol a nové navýšení (platů i prostředků na ně) bylo nedostačující. Ředitelky škol tak musel řešit situaci s chybějícími prostředky na platy. Existuje několik možností, jak tento problém vyřešit. Dle ředitelky to jsou: žádost na kraji o poskytnutí

⁹ Zákon o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb.

většího množství finančních prostředků (což málokdy vyjde, protože kraj nepřispívá na nenárokové složky platu – odměny, osobní ohodnocení, ale jen na základní platy), dále možnost žádosti o finanční prostředky od zřizovatele, změna úvazků a platových výměrů stávajících zaměstnanců nebo propuštění zaměstnanců (například ti, co jsou na dohodu o provedení práce).

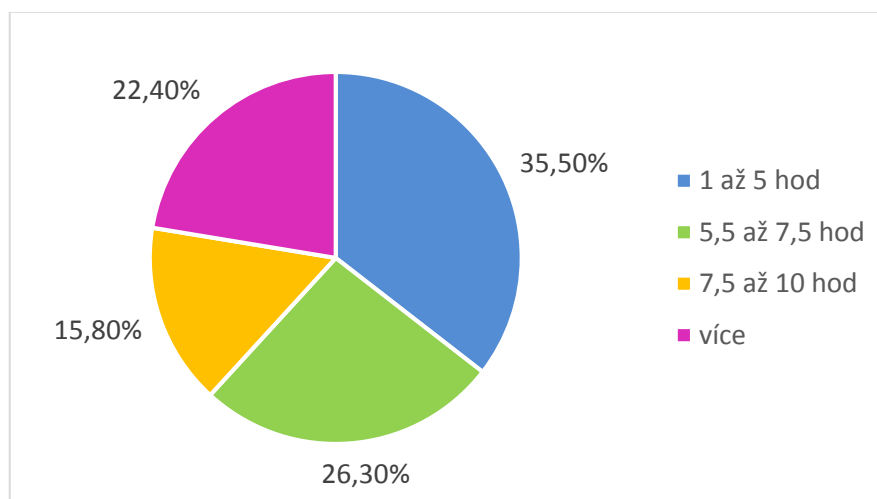
Graf 21: Byla Vám Krajským úřadem poskytnuta dostačující částka na pokrytí zvýšení platů od 1.11.2017? (Zdroj: Vlastní šetření)

Z výsledků můžeme vyčíst, že Krajský úřad středočeského kraje poskytl ředitelkám dostatek finančních prostředků ve většině případů. Pouze několik ředitelek (2,6 %) odpovědělo, že jim finance nevycházejí, respektive, přesně jim vychází na platy bez osobního ohodnocení a odměn, o které budou před závěrem roku žádat své zřizovatele.

S přijetím novely nějakého právního předpisu týkajícího se školství musí ředitelka školy většinou reagovat úpravou svých interních předpisů týkajících se přímo její školy a jejího provozu. Administrativní činnosti zabírají ředitelkám mnoho času a časté novely legislativy tento čas pouze navyšují. Ředitelky se starají o administrativu ve své třídě (třídnice, docházky, omluvenky...), týkající se financí (podklady pro platy, mnohdy zasílání platů, spolupráce s účetní, vedení účetních knih pro kontroly, spolupráce s pojišťovny,...), administrativu týkající se celkově provozu (objednávky, zakládání dokumentů do podacího deníku, zápisy do MŠ, přijímání zaměstnanců a tvorba dokumentů s tím spojených, hlídání

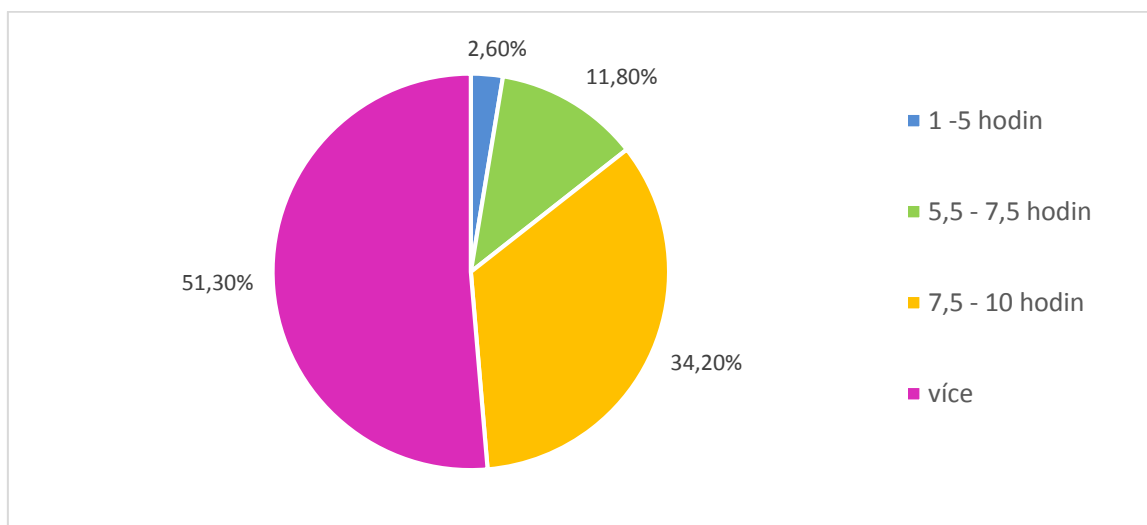
revizí týkající se vybavení a budovy školy, zápisy o hospitacích, vedení dokumentace k přijatým dětem s SVP pro poradny a jejich kontroly,...) a pokud se ředitelka účastní některého z nabízených dotačních programů, je tato administrativa ještě složitější.

Je proto na místě otázka pro ředitelky mateřských škol, jaký je v současnosti nárůst jejich administrativních činností oproti roku 2016.

Graf 22: O hodin týdně více se věnujete administrativním činnostem spojeným s řízením školy oproti období před 1.9.2016? (Zdroj: Vlastní šetření)

Výsledky samozřejmě závisí na celkových zkušenostech ředitelek (ředitelky s praxí 3 roky pravděpodobně ještě neumí tak dobře reagovat na změny a stále nacházejí něco nového, oproti ředitelkám, které jsou ve vedení například více než 15 let) a také na velikosti řízené školy. V Grafu č. 24 si všimněme, že nejčastěji odpovídaly paní ředitelky, které řídí mateřskou školu o velikosti 2 až 3 tříd. Tomu odpovídá i nárůst času, který ředitelka tráví v ředitelně administrativními činnostmi. Ředitelky větších škol mají ve zvyku některé administrativní činnosti delegovat na další pracovníky (zástupkyni ředitele, účetní, vedoucí hospodářku apod.) Může se zdát, že nárůst o 1-5 hodin týdně navíc není nikterak velikým. Proto přikládáme další graf (č.23), ze kterého se dozvídáme, kolik hodin týdně průměrně ředitelky před 1.9.2016 v ředitelně administrativou trávily. Získané údaje jsou ohromující. Pokud vezmeme v potaz, že více než 50 % ředitelek je v kanceláři týdně více než 10 hodin týdně, bylo by možná dobré zamyslet nad složitostí některých správních procesů v řízení školy. Níže uvádíme rozpis několika odpovědí poskytnutých ředitelkami u možnosti „více“, kde se mohly paní ředitelky volně rozepsat.

Graf 23: Kolik hodin jste průměrně věnovala administrativním činnostem spojeným s vedením školy před 1.9.2016? (Zdroj: Vlastní šetření)

Odpovědi z možnosti „více“:

„Vzhledem k tomu, že jsem stále u dětí na přímé činnosti, po večerech a víkendech tak 15-20 hodin týdně v kanceláři.“ „V MŠ řeším všechny provozní záležitosti a doma administrativu. V MŠ není klid na práci.“ „Min.20 hodin, nárazově i 50 hodin. Většinou na úkor svého osobního volna – беру si práci domů. Jinak to nelze stihnout.“ „Nelze stanovit přesně, záleží na období – mám 15 hodin přímé výchovné práce a 35 nepřímé týdně a více.“

„Ředitel malé školy má stejné povinnosti, jako ředitel velké, jen je na vše sám.“

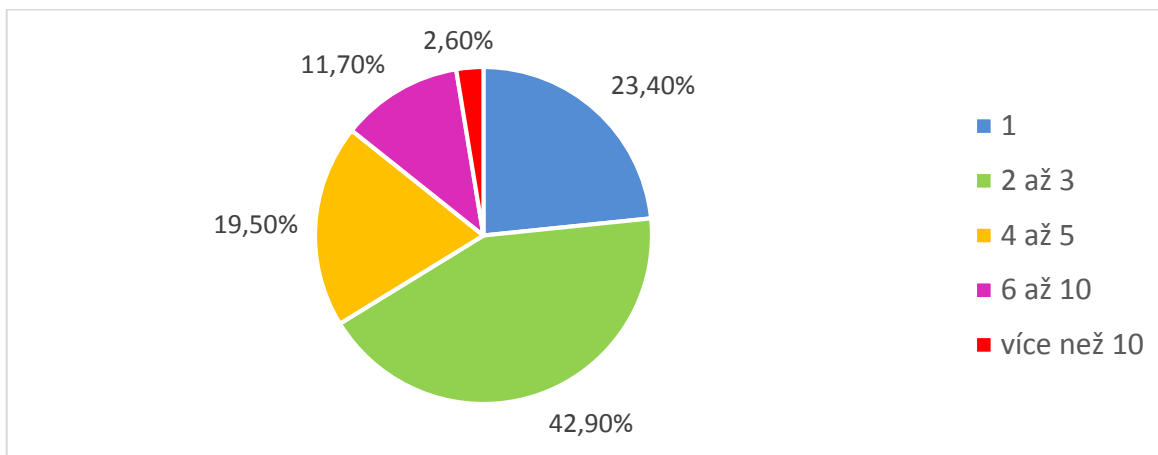
„Kolem 15 hodin, někdy více, někdy méně-inventář, VZ, změny platů atd. 32 podřízených, 7 tříd, integrace, výkazy, šablony.“ „Celý zbytek pracovní doby – cca 4 hodiny denně.“

„Každý den 4-5 hodin.“ „Denně 3–5 hodin.“

Další odpovědi týkající se počtu hodin: 20 (4x), 25 (2x), 30 (2x), 15 (2x)“

Již v předchozím textu je uvedeno, že na dotazník většinou odpovídaly ředitelky malých mateřských škol do počtu tří tříd a to 66,3 % ze všech odpovědí. Počet tříd je důležitý pro stanovení přímé výchovné práce (PVP) ředitelky. Naopak od financování, které ještě stále probíhá způsobem financování „na žáka“. To znamená, že podle počtu dětí, umístěných v dané mateřské škole Krajský úřad rozhodne o nároku na počet zaměstnanců pedagogických i nepedagogických, ale už je na ředitelce a jejich možnostech, do kolika tříd tyto děti rozdělí. Musí pouze splnit podmínku průměrného minimálního počtu dětí ve třídě.

V praxi to znamená, že jedna mateřská škola může mít 50 dětí ve dvou třídách a ředitelka 20 hodin PVP týdně a školka jiná má stejný počet dětí rozdělený do tří tříd a ředitelka má pouze 15 hodin PVP týdně, to vše za stejných administrativních povinností a počtu zaměstnanců.

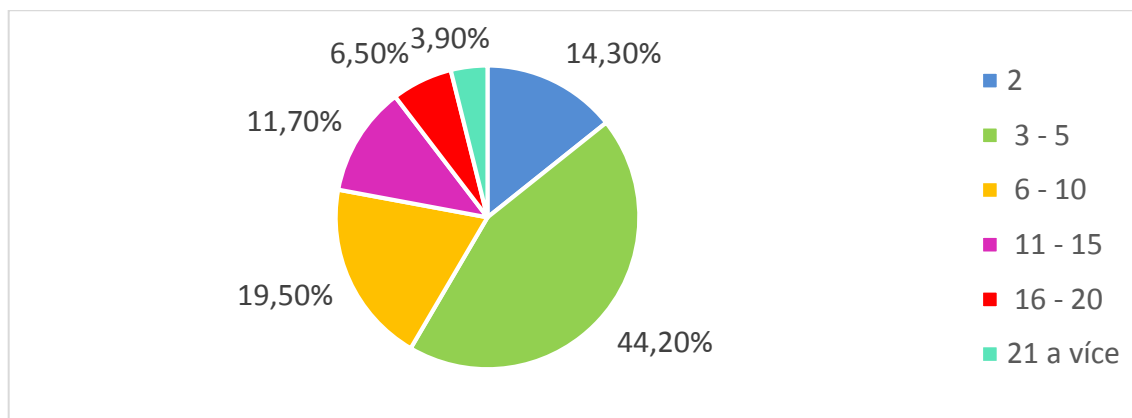
Graf 24: Jaká je velikost školy, kterou řídíte (počet tříd)? (Zdroj: Vlastní šetření)

Od počtu dětí a tříd se odvíjí i počet pedagogických zaměstnanců. Je známo, že ve Středočeském kraji platí pro rok 2018 následující nárok na zaměstnance:

1 pedagogický zaměstnanec na každých 12,2 dětí řádně zapsaných do mateřské školy,

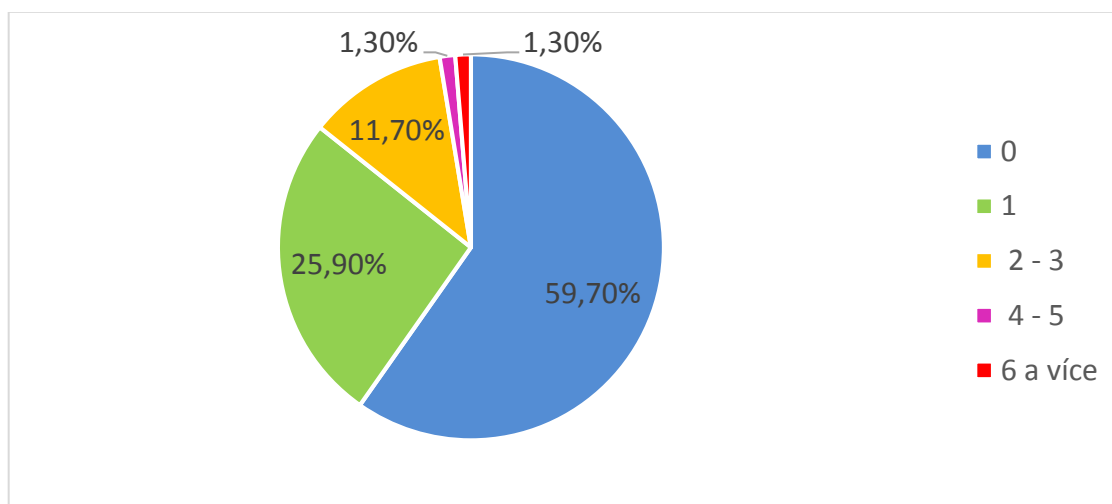
1 nepedagogický zaměstnanec na 38,2 dětí řádně zapsaných do mateřské školy

(Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje, poskytnuto Odborem školství v Kolíně – PIII)

Graf 25: Kolik má Vaše škola pedagogických pracovníků (včetně Vás a bez AP)? (Zdroj: Vlastní šetření)

V rámci novelizace školského zákona umožňující nástup dětí s postižením do běžných mateřských škol je tak na místě otázka, kolik mají ve svých mateřských školách ředitelky zaměstnaných asistentů pedagoga. Z předchozích výsledků lze vyčíst, že nárůst dětí s SVP nebyl nikterak extrémní, a tak je očekávatelné, že ani počet asistentů pedagoga nebude vysoký.

Graf 26: Kolik má Vaše škola asistentů pedagoga? (Zdroj: Vlastní šetření)

Ředitelkám byla v dotazníku položena volná otázka, která zněla: Jaké oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání podle Vás nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující? Ředitelky se hromadně shodují v následujícím souhrnu.

Nevyhovující se jeví zejména:

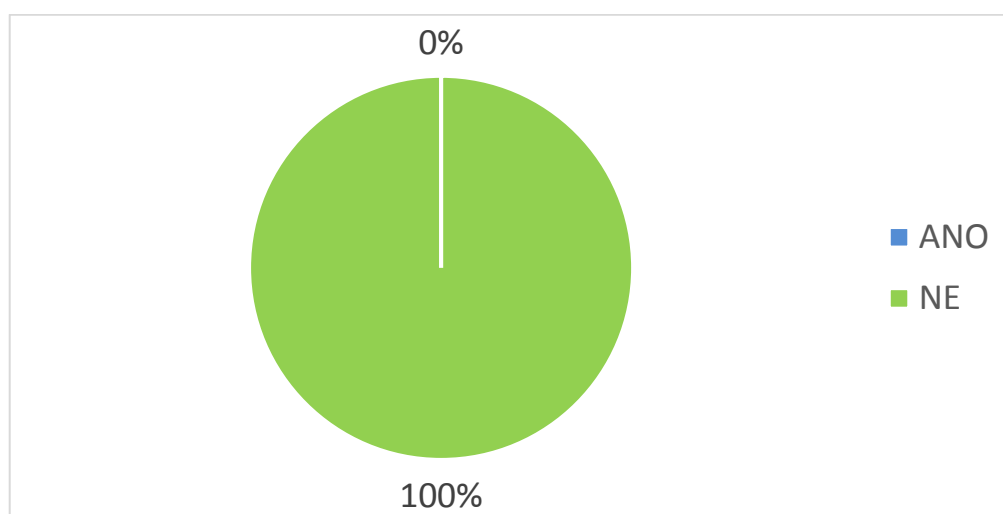
- Inkluze a integrace dětí s SVP
- Přijímání 2letých dětí (vybavení MŠ, podmínky přijetí, personální zabezpečení, bezpečnost).
- Normativy na dítě ne na počet tříd v MŠ.
- Placení a využívání samostudia pedagogy.
- Praktická „nemožnost“ vyloučení předškolního i nepředškolního dítěte z MŠ.
- Překrývání pedagogů 2,5 hodiny,
- Povinné vzdělávání-zrušit;
- Počty dětí ve třídách-snížit;
- Přes papíry na stole už není vidět děti;
- Pozice ředitele MŠ – jeho zařazení do platových tarifů, případná změna v katalogu prací překrývání ředitele MŠ

- Nepřesné podmínky omlouvání předškolních dětí: Kolik omluvených hodin je akceptovatelných?
- U dětí se vyskytuje mnoho logopedických vad
- Změna v úplatě za předškolní vzdělávání u dětí s odkladem školní docházky – měla by se zrušit změna, kdy tyto děti neplatí
- Velké množství legislativy a její časté úpravy
- Odborné vzdělání chův a asistentů pedagoga (Zdroj: Vlastní šetření)

Celý text je uveden v příloze č. 3.

Během provádění výzkumu byl ředitelkám zaslán ještě jeden doplňující dotazník, a to z toho důvodu že se v současnosti jedná asi o nejdiskutovanější téma, které se týká změn legislativy a celkového budoucího provozu a řízení mateřských škol. Otázka se týkala povinného přijímání dětí, které dosáhnou věku 2 let do 31.8. v roce zahájení jejich docházky do mateřské školy s účinností této změny od 1 září 2020. To znamená děti, kterým by byly 1. září teprve 2 roky a jeden den. Dotazník byl tvořen uzavřenou otázkou: Souhlasíte s § 34 odst. 3) *Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti s místem trvalého pobytu, v případě cizinců místem pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo umístěné v tomto obvodu v dětském domově, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně druhého roku věku, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.* Dále měly ředitelky volný prostor k vyjádření se k této otázce. V příloze č. 2 v závěru této práce uvádíme přepis názorů ředitelky mateřských škol na téma povinné přijímání dvouletých dětí do mateřských škol od roku 2020.

Celkem odpovědělo 102 ředitelky mateřských škol, a to zcela jednohlasně. S nárokovým místem v mateřské škole pro dvouleté dítě všechny nesouhlasí. Všechny jsou pro zachování stávajícího stavu, který říká, že dvouleté děti mohou být při zápisu přijímány v případě volné kapacity (po přijetí všech spádových dětí, které podaly žádost).

Graf 27: Souhlasíte s garancí míst v MŠ pro každé dvouleté dítě ve spádové oblasti od 1.9.2020? (Zdroj: Vlastní šetření)

Přijetí většího množství dvouletých dětí do mateřské školy totiž znamená celkovou úpravu chodu mateřské školy. Zřízení samostatné třídy pro 2–3leté děti, nákup hraček a vybavení odpovídající věku dětí, činnosti a náplň dne, kterou děti zvládnou a celkově méně vzdělávacích činností, protože takto malé děti se neumí koncentrovat na nějakou hromadnou činnost a velice rychle se unaví. Je potřeba důsledná kontrola, dozor při pobytu dětí na zahradě, protože většina herních prvků na zahradách mateřských škol je určena pro věk 3+ (vycházky mimo školky nepřipadají při větším počtu dvouletých dětí v úvahu, protože tak malé děti se neumí držet společně pohromadě a za ruce). Ředitelka bude muset upravit též chod své jídelny/jídelny výdejny, a podávat těmto dětem stravu dříve, aby mohly jít dříve a na delší dobu odpočívat. Bohužel nikde nenalezneme „manuál“, kterým by MŠMT poradilo ředitelkám jednotřídních školek, jakým způsobem spojit výchovu a vzdělávání „směsí“ dětí v této třídě, protože se zde mohou objevit děti ve věku od 2-7 let (od dětí dvouletých až po předškoláky s odkladem) a také integrované dítě s potřebou asistenta. V tomto případě si některé ředitelky myslí, že kvalitní vzdělávání dětí jednoduše nebude možné (vzhledem k odlišnostem každého dítěte, jejich věku a zdravotním potřebám).

3.3 Shrnutí výsledků šetření

Na základě analýzy dat můžeme odpovědět na hlavní výzkumné otázky. K jakým změnám školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání došlo od 1.9.2016? Bylo zjištěno, že změny ve školské legislativě byly rozsáhlé, a to i v oblasti preprimárního vzdělávání. Velkou změnou prošel školský zákon, jakožto základní dokument pro organizaci a řízení mateřských škol. Nově obsahuje informace a podmínky týkající se přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných mateřských škol a podpůrnými opatřeními pro tyto děti, povinný předškolní ročník (povinnost dostavit se k zápisu do MŠ, pokud dítě v roce, pro které zápis probíhá, dosáhne věku 6ti let) pro všechny děti (kromě dětí s hlubokým mentálním postižením), školský zákon upravuje, respektive sjednocuje termíny zápisu do mateřských škol na období mezi 2. a 16. květnem. Obcím jsou ve školském zákoně dány nové povinnosti vůči jím zřízeným mateřským školám. Úřad obce nově poskytuje řediteli MŠ seznam dětí (§34 odst. 4), pro které platí přednostní přijímání dle zákona a stejně tak je obec povinna vymezit spádový obvod pro svou školu (případně školy). Další změny proběhly ve vyhlášce o předškolním vzdělávání (14/2005), která upravuje rozsah povinného předškolního vzdělávání a upravuje počty dětí ve třídách dle přijetí dětí s SVP či dětí dvouletých. Proběhla úprava nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (zvýšení platů zaměstnanců škol) a nařízením vlády č. 239/2015 Sb. Byl snížen rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelům mateřských škol.

Jak se výše uvedené změny odrážejí v činnosti mateřských škol a jak změny školské legislativy ovlivnily samotnou práci ředitelky mateřských škol velmi významným způsobem. Už jen tím, jak často změny probíhají. Například školský zákon byl od roku 2016 upraven téměř 40krát. Ředitelky se tak musí neustále zajímat o novelizace veškeré pro ně důležité legislativy, uvádět ji do provozu a řádně měnit předepsané dokumenty. Ředitelky potvrzují, že časová dotace, kterou věnují administrativě se za poslední roky významně zvýšila a úprava nařízení o rozsahu pedagogické činnosti není dostačující. Respektive, na jednu stranu způsobuje problém s pokrytím směn a provozu, na druhou stranu by ředitelky potřebovali pedagogické činnosti u dětí ještě méně, aby zvládaly množství „papírování“, které práce ředitele obnáší. Například přijetím novely vztahující se k přijímání dětí s SVP

do běžných mateřských škol se navýšila administrativa o tvorbu nových dokumentů: Individuální plány vzdělávání, žádosti o asistenty pedagoga a další podpůrná opatření, podklady pro poradny a SPC apod. Ředitelky, které jsou ve vedoucí funkci mnoho let, si na nárůst administrativy stěžují a některé dokonce uvažují o odchodu z vedoucí funkce. Některé novely školského zákona chtějí zvýšit komunikaci mezi zřizovatelem (obcí) a školou, například tím, že obec spolupracuje se školou a dodává jí seznamy dětí k zápisu a poté dohledává děti, které se k zápisu nedostavily (předškoláci). Praxe je ovšem jiná a dle výsledků našeho šetření obce často nespolupracují, ředitelky se musí připomínat a děti nakonec dohledávají samy. Samostatnou kapitolou je tedy povinné předškolní vzdělávání, které velmi ovlivnilo práci ředitelek. Ty musí rozsáhlým způsobem upravit Školní řád, kde musí uvést podmínky pro takto vzdělávané děti (omluvy, individuální vzdělávání, čas příchodu do mateřské školy...), provádět kontrolu dodržování těchto pravidel a případné nedodržení hlásit opět úřadu. Dále jsou to úpravy, které se týkají zápisu do mateřských škol a postupná garance míst v těchto školách postupně pro děti 5leté, 4leté, 3leté a od roku 2020 i děti 2leté. Je sice opět povinností zřizovatele, aby dostatečné kapacity zajistil (například formou dotací na zvyšování kapacit ve školách), ale nejvíce práce s tímto nařízením mají opět ředitelky, které se až u zápisu dozví, kolik takových dětí bude mít o předškolní vzdělávání skutečně zájem a pouze 3 měsíce na to, jim místo zajistit.

Ředitelky se mohly volně vyjádřit k tématu, které oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující. Výsledkem je následující seznam:

- „Inkluze a integrace dětí s SVP
- Přijímání 2letých dětí (vybavení MŠ, podmínky přijetí, personální zabezpečení).
- Normativy na dítě ne na počet tříd v MŠ.
- Placení a využívání samostudia.
- Vyloučení předškolního i nepředškolního dítěte z MŠ.
- Překrývání pedagogů 2,5 hodiny,
- Povinné vzdělávání předškoláků-zrušit;
- Počty dětí ve třídách-snížit;
- Přes papíry na stole už není vidět děti...primárně jsme učitelé....

- Pozice ředitele MŠ – jeho zařazení do platových tarifů, případná změna v katalogu prací překrývání ředitele MŠ
- Nepřesné podmínky omlouvání předškolních dětí: Kolik omluvených hodin je akceptovatelných?
- U dětí se vyskytuje mnoho logopedických vad
- Změna v úplatě za předškolní vzdělávání u dětí s odkladem školní docházky – měla by se zrušit změna, kdy tyto děti neplatí
- Velké množství legislativy a její časté úpravy
- Odborné vzdělání chův a asistentů pedagoga“

3.3.1 Doporučení pro odborníky

- Prvním doporučením může být to základní, a tím je snížení množství novelizací legislativy, která se týká preprimárního vzdělávání.
- Dále by bylo vhodné zapojit do dalších procesů úpravy této legislativy i její cílové osoby – ředitele a učitele škol. Vhodnou formou mohou být centrálně rozesílané dotazníky, které by se týkaly určitých novel a témat. Například pokud by se zákonodárci zajímali o názor mezi ředitelkami škol ohledně garance míst pro 2leté děti v mateřských školách zjistili by, jak je tato otázka komplikovaná (provoz, vybavení, financování...) a možná by přijetí této novely ještě odložili.
- Dalším doporučením je zvýšení spolupráce mezi ministerstvy, a to ministerstvem školství, zdravotnictví, práce a ministerstvem vnitra. Ve školství se nacházejí oblasti, které sice „spravuje“ školský zákon a další legislativní dokumenty, ale ministerstvo školství je samo upřesnit nesmí. Například možnosti přijímání 2letých dětí do jiných zařízení (jesle, dětské skupiny, využívání plen těmito dětmi a jejich likvidace z hlediska hygieny), spádovost mateřských škol (změny trvalého pobytu zákonných zástupců, uznávání přechodného pobytu k přijímání do MŠ – nájemní smlouvy).

Získaná data byla konzultována / diskutována s paní Mgr. Kateřinou Valachovou, Ph.D. na společné schůzce, jakožto bývalou ministryní školství, kdy za jejího vedení ministerstva byla většina legislativních změn uvedených v této práci přijata vládou. O získaná data je zájem od Asociace předškolního vzdělávání a též zástupců Pedagogické komory.

Závěr

Diplomová práce zkoumá, k jakým změnám školské legislativy (se zaměřením na preprimární vzdělávání) od roku 2016 v České republice došlo a odraz těchto změn na činnost mateřských škol a práci jejich ředitelek.

Cílem této závěrečné diplomové práce bylo zjistit, zda současné změny školské legislativy významně ovlivňují řízení mateřských škol, jakým způsobem a v jakých oblastech se projevil vliv těchto novel.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy důležité pro tuto práci. Jsou jimi management, management vzdělávacích institucí a právní předpis a dále jsou v této kapitole popsány novely některých důležitých školských právních předpisů. Konkrétně se věnuje Školskému zákonu, Vyhlášce o předškolním vzdělávání a dvěma nařízením vlády – o stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti pracovníků v mateřských školách a nařízení o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách. Na takto zpracovanou kapitolu navazuje praktická část práce, která je výsledkem dotazníkového šetření u ředitelek samostatných mateřských škol ve Středočeském kraji, které jsou zřizovány obcí, kdy se vrátilo zpět 77 správně vyplněných dotazníků.

Otázky v dotazníku byly zaměřeny na novely jednotlivých částí právních předpisů zmíněných výše se zaměřením na preprimární vzdělávání a jejich působení v praxi a dále zde nalezneme otázky identifikační, které se ředitelek mateřských škol ptají na velikost jejich školy, počet pedagogických pracovníků a asistentů pedagoga.

Na základě analýzy získaných dat byly zodpovězeny hlavní výzkumné otázky.

- 1) K jakým změnám školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání došlo od roku 2016?

Od roku 2016 proběhla významná novelizace školského zákona (zavedení povinného předškolního vzdělávání a možnosti individuálního vzdělávání, sjednocení termínů zápisů do MŠ a ZŠ, stanovení školských obvodů a spádovosti mateřských škol, možnost přijímání dětí s SVP do běžných mateřských škol), proběhla změna vyhlášky o předškolním vzdělávání (v souvislosti s povinným předškolním vzděláváním a přijímáním dětí s SVP,

přijímání dětí mladších 3 let) a dále proběhly změny v nařízeních vlády o platových poměrech a nařízení o stanovení přímé vyučovací práce pedagogů.

2) Jak se výše uvedené změny odrážejí v činnosti mateřských škol?

Je zjištěno, že došlo k rozsáhlým změnám legislativy týkající se preprimárního školství a které má na starosti MŠMT a byla též velmi ovlivněna pedagogická a nepedagogická práce ředitelek a jejich zaměstnanců a provoz a organizace v jim svěřených mateřských školách.

3) Jakým způsobem změny školské legislativy ovlivnily samotnou práci ředitelek mateřských škol?

Ředitelky mateřských škol mají povinnost „udržovat“ svou školní dokumentaci aktuální dle platných právních předpisů. Bohužel díky neustálým novelizacím, které si musí ředitelky důkladně hlídat, je úprava školní dokumentace velice častá a stále se zvyšuje množství času, který musí vedoucí pracovník trávit v kanceláři a zabývat se provozně administrativními činnostmi. Snížení přímé pedagogické činnosti učitelek má svá pozitiva, ale zároveň negativa. Ředitelky mají více času na svou „nepedagogickou“, administrativní práci, ale zároveň vznikají problémy s pokrytím provozu a přijetím kvalifikovaného pedagogického pracovníka na částečný úvazek.

4) Jaké oblasti školské legislativy se zaměřením na preprimární vzdělávání nejsou dlouhodobě řešeny, nebo jejich řešení není dostačující?

Dle výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že existuje velké množství oblastí, týkajících se preprimárního vzdělávání, které podle ředitelek mateřských škol nejsou dostatečné nebo vůbec řešeny a paní ředitelky by takovou úpravu vyžadovaly. Odpovědi se téměř vždy shodovaly a týkaly se povinného předškolního vzdělávání a veškeré organizace kolem něj, dvouletých dětí v MŠ, integrace dětí s SVP do mateřských škol, počtu dětí a případně pedagogů ve třídách, financování apod.

Z výsledků šetření vyplynulo též doporučení pro praxi a pro odborníky.

- ředitelky škol by se měly naučit delegovat práci na druhé, jak jen je to možné a je-li to v kompetenci dalších pedagogů
- měla by se zvýšit spolupráce odborníků s ředitelkami po stránce tvorby legislativy

- měla by se zlepšit spolupráce mezi samotnými ministerstvy (školství, práce, zdravotnictví, vnitra) při tvorbě novel školské legislativy.

Získané informace by mohly být přínosem právě pro některé z aktérů tvorby legislativy z toho důvodu, že obsahují výpovědi ředitelek, které jsou nestranné (ne politicky ovlivněné výsledky výzkumu), ale hlavně jsou přímo z praxe.

Seznam použitých informačních zdrojů

- BACÍK, František, Jaroslav KALOUS a Jiří SVOBODA. *Kapitoly ze školského managementu*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1998. 377 s. ISBN 80-86039-49-8.
- BACHMANN, Pavel a Arnošt VÍTEK. *Vybrané kapitoly z managementu nejen pro speciální pedagogy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 135 s. ISBN 978-80-7435-425-0
- BLAŽEK, Ladislav, 2014. *Management: organizování, rozhodování, ovlivňování*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4429-2
- Dandová, E. & Splavcová, H., 2017. *Výběr ze školské legislativy: Čtvrtletník pro MŠ 2/I.*, Praha: Nakladatelství Dr. Josef Raabe. 86 s., ISSN 2570-7752
- GOLD, Anne. *Řízení současné školy: o práci učitelů na střední úrovni řízení*. Vyd. 2. Žďár nad Sázavou: Fakta, 2005. 164 s. ISBN 80-902614-4-2
- JANKŮ, Martin. *Základy práva pro posluchače právnických fakult*. 6., přepracované a doplněné vydání 2016. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckovy mezioborové učebnice. 542 s. ISBN 978-80-7400-611-1.
- MÁCHAL, Pavel a Marie HORÁČKOVÁ, 2009. *Školský management*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 131 s. ISBN 978-80-7375-264-4.
- OBST, Otto. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. Texty k distančnímu vzdělávání v rámci kombinovaného studia. 195 s. ISBN 80-244-1360-4.
- PISOŇOVÁ, Mária. *Školský manažment pre študijné odbory učiteľstva a prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2014. 227 s. ISBN 978-80-223-3621-5.
- PRŮCHA, Jan. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009. 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2.
- PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Sedmé, aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2013. 395 s. ISBN 978-80-262-0403-9.

Study materials, Syllabus and Courses of Studies, Educational planning & Management, The Utkal University, India, 103 str., 2017; přeložila Anna Hrudková

SYSLOVÁ, Zora. *Jak úspěšně řídit mateřskou školu. 2.*, doplněné a aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Řízení školy. 341 s. ISBN 978-80-7478-859-8.

ŠIKÝŘ, Martin, David BOROVEC a Irena TROJANOVÁ. *Personalistika v řízení školy. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 186 s. ISBN 978-80-7552-264-1.

TROJAN, Václav. *Přístupy k efektivitě z pohledu managementu vzdělávání.* Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2016a. 131 s. ISBN 978-80-7290-897-4

TROJAN, Václav, Irena TROJANOVÁ a Jiří TRUNDA, 2016b. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro učitele.* V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 125 s. ISBN 978-80-7290-868-4.

TROJANOVÁ, Irena, Václav TROJAN a Jindřich KITZBERGER. *Kompetence řídicích pracovníků ve školství.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Řízení školy. 103 s. ISBN 978-80-7357-899-2.

VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2.*, aktual. vyd. Praha: Management Press, 2009. 734 s. ISBN 978-80-7261-200-0.

VODÁČEK, Leo a Olga VODÁČKOVÁ, 1999. *Management: teorie a praxe v informační společnosti. 3. vyd., dopl. a rozš.* Praha: Management Press. ISBN 80-859-4394-8.

VODÁČEK, Leo a Olga VODÁČKOVÁ. *Moderní management v teorii a praxi. 3.*, rozšířené vydání. Praha: Management Press, 2013. 359 s. ISBN 978-80-7261-232-1.

Legislativa

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

ÚZ Školství: školský zákon, vyhlášky, předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiné vzdělávání, školy a školská zařízení, výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče, pedagogičtí pracovníci, vysoké školství : velká novela školského zákona, 2017, Ostrava: Sagit.

Ostatní zdroje

Co je legislativa. 2017. *ManagementMania.com*. Available at:

<https://managementmania.com/cs/legislativa> [Accessed January 11, 2018].

Seznam příloh

Příloha č. 1: Seznam nejdůležitějších právních předpisů (obecné i speciální) ve vztahu k rezortu školství – předškolní vzdělávání	72
Příloha č. 2: Názory ředitelek mateřských škol na umístění dvouletých dětí v MŠ	74
Příloha č. 3: Které oblasti školské legislativy týkající se MŠ nejsou podle Vás řešeny, či nejsou řešeny dostatečně?	88

Příloha č. 1: Seznam nejdůležitějších právních předpisů (obecné i speciální) ve vztahu k rezortu školství – předškolní vzdělávání

Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Vyhlášky

Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných č. 27/2016 Sb.

Vyhláška o krajských normativech č. 492/2005 Sb.

Vyhláška o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky č. 364/2005 Sb.

Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005 Sb.

Vyhláška o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích č. 54/2005 Sb.

Vyhláška o školním stravování č. 107/2005 Sb.

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb.

Vyhláška o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů č. 64/2005 Sb.

Vyhláška o předškolním vzdělávání č. 14/2005 Sb.

Vyhláška, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy č. 15/2005 Sb.

Vyhláška o organizaci školního roku č. 16/2005 Sb.

Vyhláška o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti č. 17/2005 Sb.

Vyhláška, kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí č. 263/2007 Sb.

Nařízení vlády

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Příloha č. 2: Názory ředitelky mateřských škol na umístění dvouletých dětí v MŠ

Dobrý den, na náš názor se nikdo neptá a pokud nějaký projevíme, zdařile se přehlídí. Je pravda, že do MŠ v ojedinělých případech docházely děti mladší tří let, ale byly to děti schopné tuto docházku zvládnout. Psychicky byly "připravené" a měly vytvořeny základní návyky. Toto opravdu nelze dělat plošně. Úroveň naší předškolní výchovy a vzdělávání tím velmi utrpí. Ale to zřejmě nikomu nevádí. Vzhledem k tomu, jak pokračují některé změny ve školství, jak na tyto změny nejsou vůbec připravené podmínky, a ještě se za pochodu mění, mě to již nepřekvapuje.

Děti mladší 3 let ve školkách, kde stačí kapacita, vždycky byly. I bez kouzelného zaklínadla nárok. Rodiče počítali s tím, že dítě musí být relativně samostatné a schopné zvládat hygienu. A především, že nemůže ve školce trávit den co den plnou dobu provozu... Jinak řečeno, když jsou rodiče i učitelky rozumné, jde zvládnout mnohé. Ovšem slovo nárok je pro mě synonymum pro nic nemusím. Stát se musí postarat. Já předám 6.30 dítě s balíkem plen, dudlíků a jiných a vrátím se před koncem provozní doby... Úroveň výchovně vzdělávací práce půjde rapidně dolů. I s personální podporou chůvy. Myslím, že je to jasné pro každého, kdo ve školce pracuje, nebo alespoň zná podmínky pro práci. Takže držím palce všem učitelkám a ředitelkám, aby slovo nárok zmizelo z novely školského zákona dřív, než nabude platnost. A dřív, než dojde k totálnímu rozkladu vysoké úrovně předškolního vzdělávání.

Naprostý nesmysl!!!! Mateřská škola poskytuje vzdělávání dětí od tří do šesti let. Takto je i přizpůsoben Školní vzdělávací program. U dvouletých dětí nejde o vzdělávání. V posledních letech jsme měli ve školce několik dětí okolo 2,5 roku. Rodiče některých z nich docházku sami ukončili. Děti proplakaly celé dopoledne, maminky (podotýkám většina z nich na mateřské dovolené s druhým dítětem) samy uznaly že takhle ne. Paní učitelky jsou učitelky, a ne aby několikrát denně chodily přebalovat apod. a chůvy v MŠ? Co tohle je za nesmysl. Zbytečné vyhazování peněz a čekání kolikrát přes den bude chůva nutná??Co když děti stůňou? Co s chůvou? Atd..... Buď to řešit jeslemi, kde budou zdravotní sestry a málo dětiček (dříve byly tři na 14 dětí), nebo zvýšit rodičovskou matkám!!!

Nesplnitelný nesmysl, z nároku se stane oblíbené odkládání dětí i těmi matkami, které institucionální péči nepotřebují, protože čerpají MD, klesá kvalita vzdělávacího procesu, dvouleté děti mají zcela jiné režimové požadavky (spánek, jídlo, nároky na pobyt venku), pleny + neudržení moče a stolice je ve výsledku na úkor času pro tříleté a starší (převlékání, umývání) - toto nespasí ani personální posílení, dvouleté do malé skupiny a pouze pro zaměstnané matky, třebaže MŠ nepřísluší zjišťovat sociální a ekonomickou situaci rodiny. Argumentace spojená s problémy matek samoživitelek – dnes je samoživitelkou každá 3. matka, má partnera, ne manžela.

Zaručit místa pro dvouleté děti nelze, není kapacita. Zároveň se domnívám, že dvouleté děti mají být s matkami doma. Dle mého názoru je to nutné k vytvoření pouta v rodině a z hlediska výchovy.

Dvouleté dítě je vývojově zcela jinde než děti 3 až 6leté. Nejsem zcela proti začlenění dětí, ale pouze pokud k tomu budou zajištěny a státem garantovány podmínky – tedy především personální a materiální, pak je i toto možné za předpokladu, že budou separovány od dětí starších. Mateřská škola je vzdělávací instituce, a 2leté děti potřebují výchovu v prostředí svých nejbližších - rodičů, kteří dočasně mohou být nahrazeni "tetami", které nepotřebují VŠ vzdělání a dostatečnou kvalifikaci pro učitelku mateřské školy, ale spíše by měly mít znalost vývojových stádií u těchto dětí. Také počet dětí na jednu pečující osobu je maximálně 3. To současné podmínky mateřské školy nedokáží zajistit. Jana Kovářová, Mateřská škola V Lukách Rakovník

Dvouleté děti do MŠ nepatří z několika aspektů. Dvouleté dítě je batole, které patří k matce, do rodiny. Učitelky studovaly předškolní pedagogiku, dle mého nemají kvalifikaci "na batolata", už z toho plyne, že tyto děti nepatří do MŠ. Plynou z toho i technické, hygienické úpravy předškolních zařízení, které nejsou všude technicky proveditelné, další náklady pro zřizovatele, pro stát... Dost dobře si neumím představit práci např. na jednotřídní škole současně s batolaty a předškoláky v rozmezí od 2 do 7 let (OŠD), do toho může být ve třídě v rámci integrace jedno i více dětí s podpůrným opatřením...jak zajistí učitelka plnohodnotnou výchovně vzdělávací náplň pro všechny děti ve třídě?? "Batolata" budou zdržovat, narušovat práci s dětmi předškolními. Předškolní období je obdobím hry, poznávání, učením se hrou, seznamováním se s okolním světem apod. Stát si chce ulehčit "práci" v systému péče o dvouleté děti. Tady zřejmě chybí článek institucionální výchovy, ale nemohou ho suplovat mateřské školy. Za mě, dvouleté děti patří k matce ne školky. MŠ jistě dokáží postupovat v těchto případech individuálně, dle situace matky, dle schopností batolete, ale zaručené místo pro tyto děti je dle mého názoru degradace předškolní výchovy u nás a pohodlnost státu, ve veřejném povědomí jistě je, že učitelky mateřských škol vydrží vše.

Zásadně nesouhlasím, pokud už někde dvouleté děti jsou, stačí dát do zákona, že je možno děti přijímat, pokud mají možnost vytvořit potřebné podmínky. Naše MŠ jako jednopatrová budova se smíšenou třídou takovým dětem nemůže být vhodná. Kromě toho maminky mají nárok na 3 roky rodičovské dovolené, tak proč by měly děti být od 2 let v MŠ, asi jsem ze „staré školy“, ale já si myslím, že některé děti jsou i ve 3 letech „nezralé“ na MŠ. Na druhé straně by měly pedagogické pracovnice mít „nejlépe“ vysokou školu a potom by měly s tímto vzděláním přebalovat 2leté děti. Můj názor je, že dítě do MŠ ve 3 letech, aby bylo možno kvalitně pracovat podle ŠVP.

Povinnost je nesmysl, ne každé dítě je zralé pro MŠ a kolektiv, respekt pravidel v MŠ, úplný nesmysl plyný v MŠ a přebalování :(.

Není vůbec reálné zabezpečit a vytvořit podmínky pro tak malé děti. Stále nemůžeme vyhovět všem dětem hlásícím se u zápisu. Nejsou kapacity, třídy jsou přeplněné.

Ani zaručená ani nezaručená. Dvouleté děti do školky nepatří. Mají úplně jiné potřeby a potřebují jinou péči. Ideálně být s maminkou. Jako prvotní je potřeba nabídnout pomocnou ruku maminkám na rodičovské dovolené, aby si s dětmi dokázali čas užít, a ne hledat příležitosti, jak dítě někam umístit – bohužel je to každodenní realita v naší MŠ – pro děti chodí matky (které jsou na rodičovské dovolené) co nejpозději, často až před zavírací hodinou. Párkrát už jsme maminkám po zavírací době volali, aby si dítě vyzvedli. A často nám říkají, že neví, co s dítětem celý den doma. Zdůvodnění, které se objevuje v tisku – matky samoživitelky potřebují dát dítě do MŠ od 2 let je případ, s kterým jsme se zatím neseťkaly. Paradoxně i zaměstnaní rodiče si čas organizují tak, aby své dítě mohli z MŠ vyzvedávat co nejdříve. A pokud nejde, aby byly děti doma s maminkami, není řešení umístit je do školek, ale do jeslí a dětských skupin, kde jsou na to podmínky a personál.... mimochodem před nějakou dobou paní K. Valachová přiznala v rozhovoru pro tisk, že motivací k umístění 2letých dětí do školky byla její vlastní situace, kdy nechtěla být s dětmi doma a nikde jí je ve školce nechtěli vzít. Takže žádná bezvýhodná situace samoživitelek, ale pracovní ambice K. Valachové. Vycházet se má při rozhodování z potřeb dítěte (viz listina práv dítěte) a ne z ekonomických či sobeckých zájmů rodičů či politiků (ekonomika potřebuje matky v práci).

Nepatří. Mají být s maminkami doma. Viz vývojová psychologie dítěte a listina práv dítěte. Argument, že v zahraničí chodí matky do práce půl roku porodu neobstojí, protože děti mají péči jiné osoby – chůvy a nejsou v kolektivním zařízení ve třídě s 25 dalšími zoufalci na 1-2 učitelky. Dítě v tomto období potřebuje vazbu na jednu osobu a chůva je tedy náhražkou za matku. Ale chůva s 1-2

děti. Nikoliv chuva v českém pojetí, což je vlastně učitelka s hromadou dalších dětí. Mějme zdravý rozum. Proč se rodiče zbavují jedinečné možnosti vychovávat své dítě? Nikdy v životě už nebudou mít příležitost mu dát tolik, jako v tomto věku. Pak už se dítě jen osamostatňuje a osamostatňuje. Proč svěřují výchovu cizím lidem? Z toho vzniká i nepřiměřený tlak na školky, protože rodiče na školky kladou neuvěřitelné nároky (víkendové akce, kroužky, výlety, plavání, lyžařské výcviky, školky v přírodě, odpolední aktivity, vybírání v jídle, provoz školky do 18.hod., dokonce už i možnost hlídání dětí v sobotu dopoledne za úplatu - to je realita některých školek, atd.) Místo toho, aby rodiče dětem sami poskytly to, co potřebují, vyžadují to od školek. Vraťme se k dětem a k tomu, co opravdu potřebují – hlavně mámu a tátu, nikoliv od 2 let 10 hodin denní péče učitelek ve školce.

Ačkoliv máme v letošním školním roce třídu 20 ti nejmenších 2–3 letých dětí, ve které je 13 dětí, které dosáhnou 3 let až ve druhém pololetí, potvrzují, že mnohé děti nejsou na tuto docházku zralé. My jsme museli tyto děti přijmout, protože máme nově postavenou MŠ z dotace EU a podmínkou dotace bylo přijetí 2letých dětí. Dle mého názoru se dítě musí potýkat se změnou prostředí, režimu, osob a jeho vývoj se přibrzdí, nebo i stagnuje. Řeč se nevyvíjí, sebe obslužnost (pleny) je také řešena jinak než doma s maminkou. Každodenní otázka, která mě trápí při pohledu na tyto malé děti, je: proč chodí 2leté dítě do MŠ, když je maminka na mateřské dovolené?

Nelíbí se mi to. Toto "gesto" je velmi populistické. Matky odkládají své dvouleté děti do školky na celý dlouhý den a současně pobírají státní dávky. Nerozumím. Kde je kontrola? Kdo se zeptal učitelek, zda chtějí mít ve třídě dvouleté děti? Pomyslí někdo na jejich názory? Ony vystudovaly výchovu a vzdělávání dětí od tří let a v mnoha případech skutečně nemají zájem pečovat o děti, které náleží matkám. Jsou unavené, vyhořelé. Případá mi, že se testuje, co ještě učitelka vydrží. Jako by nestačilo, že je finančně demotivovaná, zatížena neúnosnou administrativou, třída k prasknutí, tak ji ještě k té obrovské zodpovědnosti, inkluzivnímu prostředí pojďme dat do třídy dvouleté děti. Já myslím, že je to celé velice nebezpečná cesta. Vnímám ve svém okolí velkou pobouřenost předškolních pedagogů.

Je to největší hloupost, jakou mohli poslanci vymyslet. Dvouleté dítě do MŠ nepatří.

Do roku 2020 mi zřizovatel jistě nestihne pomoc vytvořit podmínky. Já si stojím za samostatnou třídu pro dvouleté děti. Naprosto nesouhlasím pro zařazení i jen mezi tříleté. Nemohla bych naplňovat náš školní vzdělávací program, který mimo jiné stojí na pilířích pravidelného pobytu v přírodě. Jsme pouze 2 třídy na vesnici a náš program je tomu přizpůsoben. Je to naše silná stránka. Nemohu celý ŠVP měnit. Max pro novou skupinou 2 letých, je to i o jiných třídních vzdělávacích programech, které bychom museli měnit na úkor kvality, za kterou si stojíme. Jako ředitelka zodpovídám i za výchovně vzdělávací proces. Žádná paní učitelka nemá vzdělání, jak pracovat s 2letými dětmi a nejsem přesvědčena, že pouhé semináře a školení stačí. Do teď nebyly 2leté děti zařazeny v procesu MŠ, tak jak o tom může někdo školit? Může znát specifika v tomto věku, ale jak pracovat v kolektivu smíšené třídy i se staršími dětmi, není žádná dlouholetá zkušenost, které bych věřila, že mi pedagogy proškolí. Pokud bych měla volné místo a hlásilo by se mi dítě, kterému budou tři do prosince, prokáže schopnosti základní pro pobyt v MŠ, tak bych uvažovala. Tudíž jako možnost ano. Jako povinnost, ne!

Podle mého názoru je to nesmysl. MŠ je výchovně – VZDĚLÁVACÍ instituce a děti tohoto věku sem jednoduše NEPATŘÍ. Pokud si zákonodárci vymysleli dvouletou mateřskou dovolenou a nedomysleli jaké to bude mít dopady, včetně neblahého vlivu na zdraví těchto dětí, měli by se nyní o tyto děti postarat, a ne to házet na MŠ, které doposud snesly asi všechno.

Je potřeba nechat rozhodnutí na ředitelích MŠ. Zaručená místa jsou nesmysl. Nebo je potřeba znovuobnovit Jesle se zdravotnickým personálem.

Jsem ředitelka jednotřídní mateřské školy. Pracujeme s dětmi 3-7letými. To je samo o sobě práce velmi náročná. Náročná nejen na denní přípravu pedagogů – rozdělování náročnosti úkolů pro prakticky 4 věkové skupiny – ale i na zajištění bezpečnosti dětí. Neumím si představit, že bychom do naší skupiny přibírali povinně i děti dvouleté. Ta práce už by byla pro pedagogy neúnosná. Nemyslím, že by se tato práce dala zvládnout bez psychické újmy zaměstnanců. Dvouletým dětem dle mého názoru prospívá spíše náruč matčina než kolektiv dětí. Mateřinky jsou zařazeny pod ministerstvo školství – zamyslel se někdo nad tím, jak vzdělávat dvouleté děti v jednotřídkách? Myslím, že zařazením dvouletých dětí by úroveň předškolního vzdělávání klesla na podobu hlídacího koutku – primárně starost o bezpečnost. Zdá se, že v naší společnosti chybí jeden článek, který se s velkou pompou zlikvidoval – myslím tím jesle. Sama osobně si myslím, že dítě by mělo být minimálně do 3 let doma s mámou, ale chybějící článek – jesle - mám ten dojem, se teď zodpovědné orgány snaží nahradit mateřskou školou. Chápu, že chtějí vyjít vstříc rodinám, které nemají možnost, se o dítě postarat, ale proč je dávat do MŠ? Proč nevrátit jeselská zařízení? Protože je levnější dávat malé děti do už zařízených institucí, tedy do MŠ? Opravdu mám dojem, že jednotlivá rozhodnutí nadřízených orgánů se příliš nezajímají o provoz a práci v MŠ a jednotlivé zákony nekonzultují s odborníky z praxe.

Myslím si, že by školky měly být pro děti primárně od 3. let věku dítěte. Pokud v nějaké MŠ bude volné místo, necht' přijetí mladších dětí zváží ředitelka, rovněž necht' domluví s rodiči rozsah docházky. Děti mladších dětí mohou vyhledat chůvu nebo jiná zařízení, soukromé MŠ apod. Tedy jsem pro zachování současného stavu.

Je to nesmysl. Dvouleté děti do mateřských škol nepatří.

Jsem zásadněji proti „zaručeným“ místům pro dvouleté děti. Pokud je ředitelky přijmou a mají pro to podmínky, tak proč ne. Jsem toho názoru, že děti této věkového skupiny potřebují menší kolektiv a homogenní třídu nejvíce 10 dětí.

Rozhodně ne. Pokud bude mít MŠ volnou kapacitu a podmínky pro přijetí těchto malých dětí, proč ne. Ale za jasně daných kritérií, zkušební doby dítěte a jen dopolední docházka. 2leté přijímáme již 2 rokem a je to opravdu velice individuální.

O zaručeném místě nelze hovořit u žádného dítěte :-)

Dvouleté dítě patří do náruče své matky, ne pedagoga.

Dvouleté děti do mateřských škol nepatří. Mateřská škola je vzdělávací zařízení, je to především "škola", která vzdělává děti předškolního věku. Nástup dětí do mateřské školy určitě až od 3 let věku dítěte, a i tak některé děti nejsou v tomto věku připravené na vstup do MŠ. Hlavně je to v oblasti sebeobsluhy – hygiena, stolování, oblékání, málo rozvinutá řeč. Většina rodičů nedostatečně připravuje své děti na vstup do mateřské školy, hlavně potřebují nastoupit do práce. Častý názor je - vše se v mateřské škole naučí. Ale nejdůležitější je vliv rodiny - matky a výchova v rodině. Mateřská škola nevychovává, ale učí - vzdělává děti. Dvouleté dítě potřebuje péči matky, rodiny. A to hlavně péči osobní a tu není v možnostech mateřských škol zajistit. Vstupem dvouletých dětí do mateřských škol přestává být mateřská škola "školou".

Jsem ředitelkou jednotřídní vesnické MŠ, tudíž je pro mě tato nárokovost míst pro 2-leté problematická. V současné době v naší MŠ 2-leté děti máme, je to pro nás existenční záležitost. 1. Financování-bylo třeba naplnit třídu do plného počtu, abych nemusela snižovat úvazek své jediné učitelce. 2. jsme v projektu OP VVV Šablony pro MŠ a ZŠ a máme chůvu, museli jsem tedy 2-leté přijmout. Šablony na chůvu budou vyčerpány letos v únoru a i přesto, že naše 2-leté děti jsou už starší a šikovnější než na začátku šk. roku, bude pro nás práce v heterogenní třídě bez chůvy velmi náročná. Od začátku šk. roku vidíme, že těmto dětem příliš nevyhovuje běžný režim dne v MŠ- čemu tedy dát přednost? Péči o dvouleté nebo rozvíjení dovedností u dětí starších? Na vycházkách vidíme, že tak malé děti mají problém ujít delší kus cesty, často vyjadřují svoji nelibost pláčem a dožadují se soustavné pozornosti dospělého. Starší děti jsou tak o tuto pozornost učitelky ochuzeny. Matky těchto dvouletých dětí nastoupily do práce a předem si byly vědomi toho, že své dítě musí na MŠ připravit. Nemyslím si, že v případě, kdy bude mít každé dvouleté dítě zákonný nárok na umístění v MŠ, budou všechny matky natolik důsledné a spolupracující. Další stránkou věci jsou finančně náročné požadavky na materiální a organizační zabezpečení provozu-fungujeme 4 roky a tak nemáme příliš vybavení ani pro děti 3 - 6 let, k požadovanému navýšení rozpočtu se zřizovatel staví zamítavě-zodpovědnost je na ředitelce-kde tedy vzít peníze?

Dvouleté děti do MŠ patří za předpokladu zajištění správných podmínek, individuální vyspělosti dítěte a v závislosti na rozhodnutí ředitelky MŠ, která zná situaci své školy a její schopnosti zajistit odpovídající péči o tak malé dítě. Tak to bylo i dříve, děti dvouleté byly do MŠ přijímány a pokud bylo rozhodnuto odpovědně, nebyl větší problém. Ovšem pokud je to striktně nařízeno zákonem, nese to sebou legislativní problémy a řediteli je odebrána pravomoc zodpovědně se rozhodnout, a to nehledíme na zvýšené finanční náklady s tím spojené, které obvykle menší školy nemají a nebudou zcela schopny zajistit zákonem požadované podmínky. Také zvýšený počet dospělých osob paralelně působící ve třídě není až tak úplně dobrý, děti to občas rozptyluje a mate. Rozhodně jsem proti právu dávat dvouleté děti do MŠ, pokud mají maminku doma. toto by měl zákon ošetřit včetně doby, kterou dítě stráví v MŠ. Dobré konzultovat s dětskými psychology.

Dvouleté děti mohou být do MŠ přijaty jen pokud zvládají se celý den vzdělávat tak, jak je tomu u dětí tříletých. Mateřské školy nejsou "hlídárny" pro děti, ale vzdělávací instituce. Navíc při počtech mnohdy i 28 dětí na třídě je celkem nemyslitelné se starat o děti dvouleté, které jsou nesamostatné a mnohdy ještě plně závislé na matkách. Další věc, co mi vadí je, že matky dají dítě do MŠ a klidně si sedí doma. Dítě je potom v MŠ od rána, do odpoledne, je unavené, mrzuté. Toto přece mělo být opatření pro nástup matek do zaměstnání. Tak kde se stala chyba? Proč by to měly odnášet učitelky mateřských škol, které mají i bez toho dost práce a odpovědnosti. Nejsme chůvy. Děkuji za zájem. Veronika Nagyová.

Můj názor je, že by to mělo zůstat tak, jak to je. Schopné dvouleté děti, které dovrší věku tří let do konce kalendářního roku bereme už léta, když nám chybí děti do plné kapacity školy. Rozhodnutí bych nechala na ředitelkách školy, aby samy posoudily, zda je dítě zralé zařadit do kolektivu 25-ti dětí. Ze své zkušenosti vím, jak je práce s těmito dětmi náročná. S kolegyní se nám do třídy dostaly hned čtyři dvouleté děti, které uvádím výše. Dva měsíce nám trvalo, než jsme mohli začít zařazovat řízené činnosti v plném rozsahu. Starší děti byly ochuzovány o vzdělávací činnosti a jen se hlídalo včasné chození na záchod, převlékání, mytí zadečků a podobně.

V současné době, kdy je dbáno na perfektní kvalifikaci učitelů na všech stupních, mi připadá přinejmenším podivné, jak někdo mohl vymyslet, že učitelka MŠ - vzdělávání dětí od tří let, by měla, nikoliv vzdělávat, ale pečovat, jinak to nelze nazvat, o děti dvouleté, pro které vždy byla kvalifikována dětská sestra a byly zařazeny v jeslích, při optimálním počtu 5-6 dětí. A že budou chůvy? Jaká bude jejich odborná kvalifikace, postačí kurz, nemusejí mít kvalitní odborné vzdělání? A jak dlouho na ně budou peníze? Pokud jako na asistenty, tak již jejich rekvalifikace je mrháním

penězi. Nejjednodušší by asi bylo, aby si předkladatelé tohoto zákona vyzkoušeli své novely v praxi. Ani by to nemuselo být na moc dlouho, ono by je to brzo přešlo. Je to nerealizovatelný nesmysl, který odebírá peníze a zejména znehodnocuje kvalitu předškolního vzdělávání, které doposavad mělo ve světě velmi dobré jméno a kvalifikované učitelky degraduje do role jakýchsi opatrovatelek, které vzdělávají ostatní děti pouze tehdy, pokud jim to péče o dvouleté děti vůbec dovolí. Nemluvě o bezpečnosti, nákladech na vybavení, jelikož stávající vybavení zcela neodpovídá dětem mladším tří let stejně jako stavební vyhotovení a požární předpisy. Není to téma na jedno krátké vyjádření a doufáme, že se najde někdo s lidským přístupem k dětem, ne k potřebě rodičů jít pracovat. Ale to je téma na jiné vyjádření. Kdyby si rodiče uvědomovali, že čas strávený s dítětem v nejmladším období se nikdy nedá ničím nahradit, vůbec by tato situace nemusela nastat.

Navrhl to někdo, kdo neví nic o předškolní praxi. Nesouhlasím s tím! Ideální alternativou by byla nabídka jeslí pro matky samoživitelky, které nemají na výběr. Jesle byly propracované metodicky a patřily do resortu zdravotnictví.

Jsou populistickým a nereálným řešením ze strany politiků. Dvouleté dítě do MŠ nepatří, potřebuje zcela jinou péči, má jiné nároky na hygienu. Pokud ano, pak by to měla být speciální skupinka dětí v jedné třídě o počtu 6 dětí na 2 osoby - model jeslí (tolik kritizovaných za dob socialismu). Ne všechny věci tehdy byla špatně. Dvouleté dítě by mělo být s matkou, která je v té době ještě nezastupitelná. Pokud se maminka rozhodne dát dítě ve dvou letech do kolektivu, měla by požadovat, aby jeho věku bylo vše podřízené. Neznamená to tedy, že dvouleté děti do MŠ patří, ani to, že tam musí chodit! Nestavme učitelky před uposlechnutí ROZKAZU shora. Takových už tu bylo. Naslouchejme psychologům a neustupujme nátlaku politiků a některých rodičů. Změna zákona je na místě, stačí vhodný pozměňovací návrh. Problematiku lze řešit vytvářením dětských skupin a poskytnutí příspěvku na docházku dítěte ze strany zaměstnavatele nebo státu, pokud je rodina sociálně slabá. Je třeba také zohlednit vyšší nemocnost dětí a délku jejich pobytu v MŠ. Již dnes jsou děti mimo rodinu i deset hodin denně a rodiče vyvíjejí tlak na rozšiřování otevírací doby dětských zařízení. Není třeba vyvíjet spíš tlak na vládu, odbory a potažmo zaměstnavatele, aby byl zohledněn věk dětí zaměstnaných maminek např. zkrácenou pracovní dobou, možností dělení úvazku nebo práce home office. Ženy by tuto možnost ocenily a zcela jistě své závazky plnily - jen jim chybí příležitost. Eva Průchová - učitelka MŠ, Odolena Voda

Velmi špatný nápad.

Jsem zásadně proti. Toto je třeba nechat na rozhodnutí ředitelky MŠ, která nejlépe zná svou školu a možnosti tyto děti přijímat. Tat'ána Mastná, ředitelka MŠ.

Vzhledem k tomu, že jsme lidé, ne stroje, jsme přirozeně každý jiný. A u dětí to platí dvojnásobně. Každé dítě má jiné podmínky pro svůj vývoj a růst dané geneticky, rodinným zázemím, prostředím, finanční situací atd. Některé dítě ve dvou letech mluví, je částečně samostatné v sebeobsluze, je schopno zvládat základní hygienické návyky, jiné se k tomu teprve chystá a potřebuje neustálou individuální péči a okamžitou odezvu pečující osoby. Jsem v praxi již 30 let a pokud mohu říci, tak jsme vždycky (pokud bylo v mateřské škole místo) byli schopni vzít dítě mladší tří let. Ale pravidla jsme si určovali my, to znamená, že jsme preferovali přijetí dítěte, které nemá pleny, umí si říci na toaletu a je částečně schopno se s učitelkou domluvit. Každé jednotlivé přijetí takového dítěte se řešilo individuálně dle potřeb rodiny a možností školy. "Zaručená" místa pro dvouleté děti proto považují za naprostý nesmysl, který by v některých případech mohl jít i proti dítěti. Nehledě na to, že dnes jsou ve většině tříd mateřských škol počty dětí vyšší než 25 a při tomto počtu není jedna učitelka schopna zajistit dvouletým dětem potřebné podmínky a přitom "nešidit" starší děti.

Dvouleté děti do MŠ nepatří, nejsme chůvy, ale učitelé. Jsem proti „zaručeným“ místům.

Dvouleté děti potřebují pohlázení maminky a rodinu!!!!Dvouleté děti se nemohou plně zařadit a vzdělávat podle ŠVP a spíše naruší vzdělávání ostatních starších dětí:)

Nesouhlasím. Největší hloupost ve školství. Dvouleté děti nám všem přidělaly vrásky a v kolektivu dětí např. 25 - 27 kapacita? Není šťastné ani dvouleté ani starší dítě v přítomnosti dvouletáčka. Za existence Jeslí bylo vše promyšlené a účelné. Tímto dochází k degradaci celého systému školství. Proč někdo nevymyslí nějaké skupiny (náhrada jeslí) do výše kapacity 10 dětí + dvě učitelky nebo učitelka + chůva.

Myslím si, že to není rozumné. Nesouhlasím. Nechala bych možnost přijetí, či nepřijetí dvouletých dětí do školky, v kompetenci ředitelky a podmínkou by byly děti bez plín (učitelka nemá v pracovní náplni přebalování a jsou problémy s těmito odpady).

Se "zaručenými" místy nesouhlasím. Pokud jsou v MŠ volná místa, děti mladší tří let přijímáme za splnění určitých podmínek – zachovávání čistoty přes den, zvládnutí odloučení od rodiče. Kdybychom byli nuceni brát „dvouletáky“ všechny bez podmínek, změnila by se mateřská škola na „hlídárnu“, bylo by to na úkor kvality výchovné práce.

Je to nesmysl, nesouhlasím, nejsou nastavené podmínky jen to kompenzuje zrušení jeslí.

Za celou naši mateřskou školu Pohádka Kutná Hora vyjadřuji jasný nesouhlas s umístováním dvouletých dětí do mateřské školy. Zdravím Zdena Slavičková, MŠ Pohádka Kutná Hora

V současné době na to MŠ není připravená. Dvouleté děti by mohli být přijaté za určitých podmínek – finance na chůvu z Krajských peněz, dále děti matek, které prokazatelně do práce nedochází, by MŠ neměli využívat.

Dvouleté děti přijímáme dlouhodobě. Maminky, které si zvolily dvouletou rodičovskou, samoživitelky apod. chodí s dětmi k zápisu nejméně 5-6 let. Pokud bylo místo, tyto děti jsem přijímala, docházely do třídy mladších dětí. Jeden rok jich bylo 5 a bylo s nimi hodně práce – bez chůvy. Od listopadu 2017 máme pro tyto děti samostatnou třídu – nově jsme ji otevřeli rekonstrukcí školnického bytu. Má kapacitu 15 dětí a chodí sem děti dvou a tříleté. Je zde chůva na celý úvazek, platím ji ze šablon. Učitelka absolvovala kurz "Dvouleté děti v MŠ". Všichni si práci v této třídě chválí. Vzdělávání jsme přizpůsobili schopnostem těchto dětí a jde to! Prostě jsou na to podmínky. Už teď se chystám přihlásit do Šablon II. abych měla prostředky na chůvu. Bez ní by to nešlo. Domnívám se ale, že pro všechny dvouleté děti nebudou místa, budou nad kapacitu a co pak? Bc. Květa Roušalová, MŠ Církvice 202

Absolutní nesmysl, dvouleté dítě do kolektivu v mateřské škole NEPATŘÍ, natož aby bylo přednostně přijímáno! Dvouleté dítě je dle vývoj. psychologie ještě batole a MŠ je pro děti předškolního věku tj. od 3-6let.Dvouleté dítě není tělesně, psychicky ani sociálně zralé na celodenní pobyt v MŠ, potřebuje především láskyplnou mateřskou náruč. Možností, jak se s dítětem realizovat, mají dnešní maminky v mateřských centrech, klubech a dalších organizacích nepřeberné množství A ty .co pospíchají do práce po dvou letech ,aby si nechaly nenávratně uniknout nejkrásnější období jejich dítěte, kdy je nejvíce potřebuje, se vrací z drtivé většiny kvůli kariéře a financím, takže pro ně není problém zaplatit si soukromé zařízení nebo chůvu...

Nechala bych to na rozhodnutí rodičů, určitě ne jako zákonnou povinnost státu. Podmínky v mateřských školách nejsou uzpůsobené těmto dětem, zvláště pak nedostatek kvalitních pracovníků a financí, které tyto potřebné zaměstnance zaplatí. Dvouleté děti většinou nejsou schopné se zapojit do ŠVP MŠ a plnit ho. Jejich možnosti nejsou nastavené v tomto věkovém období na plnění činností v mateřské škole, jsou dříve unavené a nemocné.

Dvouleté děti by měly být doma s rodiči, jejich pobyt v předškolním zařízení je v tomto věku předčasný, často pláčou a nejsou ve školce rády... Dítě do tří let věku nepotřebuje okolo sebe jiné děti, ještě si s nimi neumí hrát "společně". Kapacity mateřských škol v současné době nejsou pro připravené přijímání dvouletých dětí, je třeba velkých investic do zvýšení kapacit.

Podle současných pravidel se do MŠ přijímají děti ZPRAVIDLA od 3 LET, v praxi to znamená, že pokud MŠ má volnou kapacitu a podmínky, může / a již to mnohdy dělá/ přijmout dítě mladší – za podmínky, které si stanoví – samostatnost dítěte apod. "Zaručené" místo pro dvouleté děti v MŠ znamená, že matky, mnohdy na MD, budou dávat děti do MŠ nepřipravené, bez ohledu na dopad tohoto kroku na dítě, protože na to mají přece právo. Nikdo nezohledňuje možnosti a podmínky dané MŠ, zřizovatelé hřeší na to, že školka si nějak poradí. V případě smíšených tříd to znamená spojení dětí dvou různých vývojových období, s úplně jinými nároky a potřebami do jedné skupiny. Ohrožení kvality přípravy předškolních dětí na školu.

Pro dvouleté děti není pobyt v MŠ vhodný (velký kolektiv, málo personálu, režim dne přizpůsobený dětem od tří let – intervaly spánku, jídla...) Dle mého názoru by o děti minimálně do 3 let měly pečovat matky nebo náhradní blízká osoba. Jestliže je pro rodinu z ekonomických důvodů nezbytně nutné, aby se matka vzdala celodenní péče o své dítě, je na místě navrátit stav z dob dřívějších, kdy péči o děti do dvou let poskytovaly jesle. V případě, že rodiny budou mít místa "zaručená" stane se z docházky dvouletých dětí samozřejmá věc, a to by byla velká chyba a omyl, který se projeví až s odstupem doby především na těchto dětech.

Dvouleté děti do mš nepatří! Chápu, že některým maminkám by v zaměstnání, které před porodem opustily, tzv. "ujel vlak", a v takovém případě bych byla pro jesle, ale takových pracovních pozic není zase tolik. Manažerky ve vysokých funkcích, vědecké pracovnice, odborné lékařky Dobrá, jesle, ale na minimální čas a ideálně jen některé dny v týdnu. Ale co nutí maminku, která je na mateřské s miminkem, dávat své starší, sotva dvouleté dítě do školky? Rozumím nutnosti splácet půjčky, hypotéky, přesto potřeby a pocity dítěte by měly být stále na prvním místě.

Dvouleté dítě nepatří do mateřské školy! Nechápu, proč nezůstaly v provozu jesle, kde byl i zdravotnický personál.

Dobrý den, umístování dvouletých dětí je naprosto špatné rozhodnutí. Pokud k takovému rozhodnutí dojde obávám se o zdravý vývoj, tak malých dětí, které by měly být se svými matkami. Jinou možností je zřízení jeslí, kde o děti pečují zkušené zdravotní sestry. Nicméně takto malé děti budou vydány na pospas přepracovaným učitelkám, které už bez tak mají naloženo nad rámec povinností. Zajímalo by mě kolik vládních představitelů by dalo své cenné děti do MŠ mezi skupinu uplakaných dětiček, které vůbec nechápu z jakého důvodu musí být najednou ve školce. V tomto věku dítěti nikdo nevysvětlí důvody a nezbaví ho stresu z délky strávených hodin ve školce. Myslím, že za pár let budeme řešit neblahé důsledky tohoto rozhodnutí. Další problém je finanční zatížení jednotlivých zřizovatelů, neboť jde o rekonstrukce tříd, nákup nového vybavení a herních prvků. Zamyslel se nad tím někdo?

Zaručená místa pro dvouleté děti do mateřských škol je pouze další experiment, který nepřinese žádné klady a je naprosto zbytečný. Dvouleté dítě potřebuje především uspokojovat své základní potřeby, mnohdy není možné se s ním ani dorozumět, takže o vzdělávání ve smyslu plnění ŠVP PV nemůže být řeč. Děti budou ve školkách "ztracené", nikdy nemohou dostat to, co potřebují. Jesle mají vše dobře zpracované a vymyšlené, proč mateřské školy musejí vynakládat úsilí v legislativě, personálním a materiálním zabezpečení školek? Dvouleté děti by měly být přijímány pouze výjimečně, zaručená místa od roku 2020 je špatné řešení.

Zaručená místa v situaci, kdy není zaručeno "ufinancování" více pedagogických pracovníků, jsou nesmysl. Venkovské školky již mnoho let předtím dvouleté děti přijímaly, mimo jiné proto, aby měly naplněnou kapacitu, a tudíž alespoň peníze na své pracovníky. Ale situace, kdy jsou v malé školce při 2-4 učitelkách (v celodenním provozu) dvouleté děti, je neúnosná – až bude na dvě třídy 4-5 učitelek na dopoledne a 2 na odpoledne, nebude s tím mít asi problém nikdo. "Zaručenost" míst pro dvouleté děti nezaručuje, že matka nastoupí do práce a naopak, pokud matka do práce musí nebo chce, většinou si najde cestu i mimo MŠ (hlídání příbuznými, kamarádkou, chůvou...). Nějak mi připadá, že stát opět dobrovolně (nebo cíleně?) přebírá zodpovědnost za rodiče.

Velmi negativní. Navíc – při srovnání s ostatními zeměmi není uváděno, že do předškolního vzdělávání dvouletých dětí započítávají ostatní země i péči specializovaných institucí a jednotlivců. Většinou jde o jesle, certifikované či necertifikované individuální chůvy, pečovatelky sdružené kolem jeslí (např. 1 pečovatelka má u sebe doma na starosti 4 děti, jednou týdně s nimi dochází do jeslí, kde jsou děti pohromadě se skupinkami dalších 2-3 pečovatelek). Veřejnosti v ČR je však péče jednou učitelkou o dvouleté děti v kolektivu 28 dětí předkládána jako v zahraničí zcela běžná. Rodiče kvůli zavádějícím informacím z médií ztrácejí důvěru ve vlastní schopnosti vychovávat děti a pokládají za normální svěřovat je ve velmi raném věku institucím. Naše mateřské školy nejsou na péči o takto malé děti připraveny, legislativa ani financování jim nejsou přizpůsobeny. Mateřské školy sice mohou žádat o granty např. na chůvy – ale výše těchto grantů je podmíněna celkovým počtem dětí v MŠ, nikoli počtem dvouletých. Financování chův grantem je nejen nedostačující (prostředky jsou přiděleny na nedostatečně dlouhou dobu a nesmyslně vázány nelogickými jednotkami, které nejsou provázány s tabulkovými platy), ale navíc představují další administrativní zátěž ředitele. Mateřským školám je sice doporučeno snížit počet dětí ve třídách s dvouletými dětmi, ale toto opatření není finančně kompenzováno.

Ne ve všech školách je ta možnost, slovo povinná – zaručená místa mě děsí

Místa pro dvouleté děti v MŠ? Můj názor ředitelky a pedagogického pracovníka s více než 30letou praxí: dvouleté děti jsou batolata a mají zcela odlišné sociální a rozvojové potřeby od dětí starších, tří a více letých, předškolních. Jde nesmírně obtížně např. ve smíšené třídě (která jinak dětem přirozeně prospívá) skloubit program předškolního cíleného vzdělávání a k tomu obstarat dvouletá miminka. Pokud musím zařadit dvouleté do výuky, stává se ze mě chůva, asistentka a pomocná nepedagogická síla, na kterou jsou předškoláci naštvaní, že pořád utírá nosy, zadečky a někoho nosí v náručí místo systematických úkolů, které děti dosud prováděly zcela běžně. Při péči o dvouleté a současně realizaci povinného předškolního vzdělávání se u nás nic nezměnilo, jen předškoláci chodí připraveni hůře než dřív. Chápala bych samostatné menší třídy pro tyto ne tříleté, doporučila bych samostatné přípravné třídy v rámci MŠ u těch škol, kde je více tříd a mohou samostatnou třídu předškoláků naplnit. Ale jinak bych tato miminka potřebující především svoji mámu do pravidelné péče vzdělávací instituce, kterou mateřská škola je prioritně, nedoporučovala.

Dobrý den, nesouhlasím s tímto trendem a zcela souhlasím s názory předních psychologů, kteří se zabývají dětmi a upozorňují na nevhodnost tohoto rozhodnutí a na případné následky v budoucnu na stavu naší společnosti. Jejich vědecký a profesionální názor zcela koresponduje s mojí životní

zkušeností – má praxe v předškolních zařízení je 30 let. Myslím si, že nastavení našeho českého přístupu k předškolní výchově a vzdělání by měl být vzorem pro ostatní státy a není třeba si brát za vzor pro tuto oblast v zahraničí. Tam se sledují a naplňují potřeby dospělých, a ne potřeby dětí, tak jak to bylo nastaveno v ČR.

Jako účastnice veřejného slyšení v Senátu ČR dne 6.2. plně souhlasím s citovanými závěry.

Mladší děti do tří let ano, ale ne jako povinnost a za určitých podmínek (počet dětí, počet zaměstnanců) jak pro děti, tak pro pedagogické pracovníky. "Dvouleté děti nepatří do školky, ale to náruč mámy". Zohledňuji sociální případy, kariéru maminek pouze v případě, když děti nebudou ve školce každý den od rána do pozdního odpoledne.

Jsem proti tomu.

Nejsem proti tomu, aby dvouleté děti chodily do nějakého zařízení.... jen to musí být určeno pro ně... Do klasické mateřské školy, v dnešní podobě, dvouleté děti nepatří. Pokud má MŠ třídu pro děti od 2 do 3 let s max. kapacitou 10 dětí a přítomné dvě učitelky po celou dobu otevření, potom ano.

O tom, jestli má být dítě mladší tří let přijato do mateřské školy, by měla rozhodnout ředitelka, podle toho, zda je zdravotně způsobilé, mentálně a sociálně zralé. Pokud vzniknou "zaručená" místa, rodiče budou uplatňovat nárok, bez ohledu na schopnosti a dovednosti dítěte a bez ohledu, jestli je na to mateřská škola personálně a materiálně vybavena. U nás ve škole máme zahradu v přírodním stylu. Je certifikovaná pro děti od tří let a jsou v ní prvky, které byly navrženy s jistou mírou rizika, se kterým se děti v přírodě mohou setkat. Pro učitelky to znamená zvýšený dohled při pobytu na zahradě, ale, nebo právě proto, se tam zatím nikomu nic nestalo. (Nutno podotknout, že při zápisu do MŠ se zatím nepodařilo umístit všechny tříleté děti a do jednotlivých pavilonů se chodí právě přes zahradu) Nedovedu si představit, kdybychom museli přijmout každé dvouleté dítě, které si o to požádá a to nejen kvůli zahradě.

Děti do MŠ by měly být přijímány přednostně dle věku od nejstaršího. tím pádem "zaručené" místo pro 2leté je nesmysl. Problém s přijímáním dvouletých do MŠ je i očíh hygieny a hasičů. Velké náklady na přestavbu a snížení počtu dětí v MŠ.

Nesouhlasím s plošným umíst'ováním 2 letých dětí do MŠ

Dvouleté děti nejsou zralé do MŠ v zařazení mezi předškolní děti. Samostatné třídy, jesle ano. MŠ nejsou ale uzpůsobeny k výchově a vzdělávání dvouletých dětí. Podmínky MŠ, okolí, hračky, pomůcky, hygienické a požární předpisy a další... I studentky pedagogiky pro MŠ se učí pracovat s dětmi od tří let a mají to i v osnovách nebo aspoň současné učitelky to tak na školách měly. Jako možnost při volné kapacitě a na zvážení podmínek MŠ ano, ale jinak jako nutnost ne.

Jsem zásadně proti. Jsou dvouleté děti, které jsou alespoň částečně připravené na MŠ, kolektiv, režim, a takové, pokud je volné místo, ráda přijmu, ale většina z nich jsou miminka, které do MŠ nepatří. Stále pláčou, opakovaně daným stresem se počurávají, začínají koktat. Potřebují stálý dohled a pomoc učitelky. Bohužel, i v případě překrývání, pokud jsou dvouleté děti ve třídě, není možné kvalitně připravovat děti v posledním roce před nástupem do ZŠ. Není na ně čas. Nechápu argument, že okolní státy Evropy toto praktikují a nemají s tím problémem. Ano praktikují, ale mají k tomu

příkladné a potřebné podmínky. Tedy nemají ve třídě 28 dětí, na které jsou 2 učitelky. Mají přizpůsobený provoz, prostory, vše co je potřeba k tomu, aby všechno fungovalo bez problémů, učitelky nebyly vyčerpané a ostatní děti měly dostatečně podnětné prostředí školky, kdy hlavním úkolem MŠ je socializace dítěte a jeho příprava na budoucí vzdělávání. Kolikrát se byla paní Valachová podívat ve školce, jakým způsobem tyto fungují, jaké pracovní podmínky tím vytvořila pro pedagogy, čím podpořila stávající fungování??? Ničím!! Všem jen velmi zkomplikovala už tak náročnou práci. Děkuje!!

Naprosto jednoznačně nesouhlasím, dvouleté děti by měly pro svůj zdárný psychický a fyzický rozvoj mít oporu ve svém rodiči. Celý návrh mi připomíná nedávné doby. Heslo "maminky do továren a děti do jeslí" snad již nemá v naší společnosti co dělat. Názory odborníků a dětských psychologů zřejmě dlouho nikoho nezajímaly. Snad se změna povede.

Považuji to za nesmysl. Dvouleté nárokově do školek nepatří – kapacita, předpisy PO, BOZP, většina hraček je 3+, není dořešeno zázemí (pleny...), dozor ani finance. samozřejmě mentální a kalendářní věk není vždy totožný. Pokud je dítě například 3. v pořadí – má starší sourozence je většinu schopné školičku absolvovat, ale pro jedináčka starších rodičů to bývá opravdu velmi obtížné. Původní znění – zpravidla od 3 let považují za rozumné. V malých kolektivech a obcích kde zápasí s počty dětí – proč ne, dítě, které je bez plen a zvládá odloučení od rodičů v MŠ být může, ale nárokově s plenami = degradace učitelké profese. Jsem velmi ráda, že se k nám stále hlásí tolik dětí, že 2leté se nevejdou a doufám, že do roku 2020 dostanou na MŠMT rozum podmínky pro maminky, které potřebují pracovat VYŘEŠÍ jinak než nárokovým místem v MŠ. 2leté děti si zaslouží maminku, popř. osobu, která je tu pro ně – ne instituci. Slovy prof. Matějčka „Domov duchodců je trest dětí rodičům za jesle.“

Je pro mě zvláštní, že všichni odborníci (psychologové, pediatři), ale vlastně i my "obyčejné učitelky" MŠ se shodujeme – dvouleté děti nemají v MŠ co dělat. Ano, nikdo se nás na názor neptá. Tyto děti se bohužel neumí bránit, ale to není důvod, abychom se k nim takto chovali. Slyším pouze hlasy maminek, které se dušují, že na to mají ze zákona nárok. Tyto děti prostě trpí, přijďte se na ně podívat do kterékoli MŠ v září, to opravdu máte chuť utéct a už se nevracet. Tuto profesi miluji a ráda bych, aby to tak i zůstalo. Dvouleté děti paří k mamince v nejhorším případě do menších skupin jako bývaly jesle, ale MŠ v žádném případě. Kéž by alespoň jednou zvítězil zdravý rozum.

Dvouleté děti nepatří do systému předškolního vzdělávání, mají specifické potřeby (strava, spánek, hygiena, malý kolektiv, vycházky, oblékání počet zaměstnanců,...) Zkušenost z roku 2016/2017: máme homogenní třídy, od 1.9.2016 jsme přijali všechny děti, které byly u zápisu a některé dovršily 3 let až 4.,5/2017 to bylo celkem 10 dětí, dalších 10 dětí které dovršily 3 let 9.-12/2016 a 3 děti byly tříleté k 1.9.2016) Měli jsme podmínky: bez plen, schopné se nakrmit, napít, chodit bez kočárků ven, dodržovat základní hygienu, obout si bačkory, reagovat na jméno, (o schopnosti domluvit se na základních věcech jako papat, pít, čurat jsme se ani nezmiňovali) postupná adaptace 2 měsíce - 23 dětí ve třídě, dvě učitelky, které se překrývaly od 8.30 - 14.30, kdy je největší zátěž + uklízečku, která dopomáhala jako asistentka při oblékání, WC,... NEMOŽNÉ!!! Děti často nemocné, takže po každém příchodu znovu pláč. Celoročně byl ve třídě neklid, pláč a všechny zaměstnankyně byly na pokraji sil, protože děti nic z podmínek nezvládaly. Dvouleté děti potřebují jeselský systém a ne mateřinkový!!! Po těchto zkušenostech jsme se vrátili k tomu, že do MŠ nastupují děti dva měsíce před dovršením 3 let, mají dvouměsíční adaptaci a je to znát. Děti sice pláčí, ale je větší klid, postupné přicházení mladších dětí sice narušuje klima ve třídě, ale je to zvládnutelné. A to máme nastavené stejné podmínky jako v loňském roce. Jenže odborníků se neptá. Bc. Eva Kodešová - MŠ Průběžná Rakovník

Hezký den, se „zaručenými“ místy pro děti takto nesouhlasím. Máme sice od září třídu dvouletých dětí, ale jen proto, protože jsme potřebovali přistavět třídu. Pokud jsme uvedli dvouleté děti, byla větší šance na dotaci. Při zápisu jsem upozornila rodiče, že nebudeme používat žádné přebalovací pulty, pleny do MŠ nepatří, ani dudlíky. Až na nějaké výjimky (v září pohovory s rodiči), se děti docela dobře přizpůsobily. Ze šablon (strašná administrativa) jsme si vyřídili chůvu. Na třídě dopoledne jsou 2 učitelky a chůva. V září jsme měli zapsaných 12 dětí, od ledna je ve třídě 20 dětí. Myslím si, že se vše dá zvládnout a nemusí se u toho tolik mluvit. Dvouleté děti jsme přibírali již před 15 ti lety, protože děti nebyly. Ředitelky školek jsou tak flexibilní, že dokáží zvládnout tolik věcí a nemusí jim to nikdo nařizovat. Přeji úspěšné zvládnutí studia. S pozdravem E.Břicháčková – ředitelka MŠ

Dle mého názoru, dvouleté děti do mateřské školy nepatří. V roce 2005 se mateřské školy staly součástí školní vzdělávací soustavy v souladu s novým školským zákonem, čímž velmi stoupla prestiž mateřinek. Z tohoto důvodu vidím předškolní vzdělávání opravdu jako vzdělávání, a ne jako zařízení pro péči o děti, které vzhledem ke svému věku nemohou být součástí takového vzdělávání. Pokud jsou dvouleté děti umístěny v heterogenních třídách, zabere učitelce nejvíce času péče o ně. Přítomnost chůvy ve třídě nevidím jako pozitivní, protože z mé zkušenosti musí učitelka chůvu vést, vzhledem k jejímu nepedagogickému vzdělání, což rovněž učitelku časově omezuje a poté zbývá opravdu velmi málo času na předškolní vzdělávání tak, jak má být v souladu s RVP. Dana Lansdorfová, ředitelka školy

Nesouhlasím se zařazováním, pokud nebudou vytvořené podmínky, aby byly spokojené všechny děti i učitelé a aby mateřská škola zůstala stále vzdělávací institucí a ne hlídací.

Výmysl toho, kdo nezná praxi v MŠ.

- A) Již ŠZ 2004, §34-zpravidla se přijímají 3-6leté, umožňuje i mladší.
- B) Novela od 1.9.2020 zaručuje i dvouletým dětem místo v MŠ!
- C) Tyto děti dříve v jeslích-18 se 3mi zdrav. sestrami-jde o péči.
- D) MŠ jsou výchovně vzdělávací zařízení a jak to bude vypadat s touto prací, pokud se bude přebalovat, krmit, oblékat atd.
- E) K tomu povinná předškolní, děti se SVP.
- F) Vysokoškolačky-Mgr., Bc. budou chtít pracovat v MŠ za těchto podmínek?
- G) Měli jsme i za podmínek nejvyššího počtu dětí na třídě výborné předškolní školství, ale tohle ho zničí.
- H) Myslíte si, že schopné učitelky u toho zůstanou? Dojde ke střídání pedagogů, nebudou, a tak MŠ budou rády i za učitelky, které nemají potřebné vzdělání.
- I) Kolik to bude stát ČR financí, respektive obce, čímž se ohání Valachová, že je to úkolem obcí vytvořit tato místa pro dvouleté.
- J) Jak může Valachová přemýšlet o tom, že to těm malým batolatům neublíží? Již nyní spousty dětí s ADHD, dis, psychickými problémy. Tyto děti potřebují rodinné zázemí, mámu, tátu, klid a ne 25-28 dětí ve třídě. Určitě nechceme, aby se děti později chovaly k rodičům, sourozencům hnusně. Ale oni si to asi rodiče zaslouží, když kvůli penězům odloží své děti. My jsme se také museli uskromnit a odříkat si spousty věcí, nehledě na to, že jsme neměli MD do 3, 4let. Chyba je nechat na rodinách vyplácení příspěvku 1, 2,3 roky, jak chtějí, nechají si rok, 2 a šup s dítětem do zařízení.
- K) Děti i 10hod v MŠ, i těch matek, které jsou doma, jinak bráno jako diskriminace matek.

Z mého pohledu a sociálního hlediska patří dvouleté děti ještě k matce, potřebují její rodičovské pouto. Nehledě na to, že mateřská škola je vzdělávací instituce a ne jesle. Z pohledu naší mateřské školy, která disponuje poměrně malými prostory a nedostatečným personálním obsazením (z důvodu nedostatečných finančních prostředků) si nedokážu představit dostatečnou péči o dvouleté děti a zároveň kvalitní vzdělávání starších dětí, také vybavení prostor MŠ přebalovacími pulty a jiným materiálním vybavením potřebným pro dvouleté děti.

Dvouleté dítě do mateřské školy nepatří. Resp. patří v případě, že budou nastaveny podmínky k PÉČI o tyto děti. Tzn. personální zabezpečení - 1 dospělý na max. 5-6 dětí. Bez současného špatně nastaveného financování – určování limitu zaměstnanců na počet dětí...

Jsem rozhodně proti...ne každé dvouleté dítě je na vstup do MŠ připraveno...a nevidím tedy důvod proč tyto místa v MŠ zaručovat...tyto děti patří do jeslí, kde budou mít vše potřebné.

Je to hodně zavazující nesmysl. Chápu, že prarodinná politika státu je důležitá, ale tudy cesta nevede.

S dalšími kolegyněmi právě bojujeme za jeho zrušení. Pokud by p. Valachová na tuto změnu měla slíbené peníze, měla by je vložit do jeslí a dětských skupin, kde bude těmto dětem po psychické stránce daleko líp. A ne nechávat "prznit" předškolní vzdělávání v dobře fungujících školkách.

Jsem zásadně proti, nejsou vytvořeny podmínky, pokud rodiče službu hlídání a péče potřebují, měly by se opět zřídit jesle a ne zařazovat takto malé děti do kolektivů starších dětí, u kterých hovoříme o vzdělávání.

Pokud je nutné děti přijímat, ať jsou pro to vytvořené podmínky - např. jesle či dětská skupina.

Toto téma by se mělo řešit ve spolupráci s MPSV prostřednictvím dětských skupin. Ty jsou ze své podstaty a také podmínkami ideálním řešením. Byla by také vhodná varianta, pokud by byla na daných MŠ reálná z hlediska dostatečných prostor, aby mohla MŠ zřídit dětskou skupinu se vším odpovídajícím personálním zajištěním.....

Pro dvouleté děti nemají být "zaručená" místa v MŠ. Pokud je opravdu nezbytná nárokovost, tak pouze pro děti, které dovrší 3 let do konce kalendářního roku v nastávajícím školním roce. Tudiž např. ve šk. roce 2019/2020 to budou děti, které dovrší 3 let do 31.12.2020.

Nezodpovědnost, nelidskost, absence jakékoli empatie s dětmi (jak dvouletými, tak už staršími docházejícími), s učitelkami i vedením MŠ, nepochopení významu MŠ, degradace povolání učitelek MŠ, záměrné a nepochopitelné přetěžování učitelek, kterým již dnes v přeplněných třídách hrozí zdravotní potíže z povolání - nadměrný hluk, stres, podhodnocená mzda za jejich vynaložený výkon. Možná až nezákonná přeměna náplně práce učitelek MŠ, které vystudovaly daný obor, mnohé z nich mají VŠ a je po nich požadovaný práce řazená do jiné oborové sféry, aniž by byly jakkoli v tomto směru vzdělány. Absolutně nevyhovující podmínky školních budov, školních zahrad, vybavení MŠ pro děti batolecího věku – zřizovatelé z většiny nereagují na JIŽ PLATNÝ zákon, který nabývá účinnosti r.2020. Nepodporují a ani nechtějí podporovat MŠ v dostavbách, přestavbách, úpravách, dovybavení apod. Ti, kteří reagují – těch je menšina – přestože je daná "věc" již zákonně platná. Kdo může zřizovatele MŠ donutit začít reagovat a MŠ aktivně, a hlavně finančně podpořit v přípravách na účinnost již platného zákona???

V případě jednotřídních MŠ je naprosto nemožné zajistit pro dvouleté podmínky - oddělené prostory, hračky, denní režim, počet dětí, personální zajištění....

V žádném případě nesouhlasím se "zaručenými místy." Dvouleté dítě by mělo mít "zaručené" místo v jeslích nebo jiné za tímto účelem zřízené instituci. Ve školce výjimečně - v případě splnění kritérií, která si stanoví ředitelka dané konkrétní školy - rozhodne-li se pro možnost přijmout netříleté dítě.

Zaručené místo znamená, že MŠ bude učit batolata chodit na záchod, odplenkovávat, učit jíst apod. Při počtu 25 dětí na 1 učitelku to je nemožné. Takže můj názor je – NE.

Absolutně nesouhlasím. Dle názoru paní Valachové "Bráníme dvouletým dětem hrát si se svými kamarády." A má otázka zní: Kdo se ptal těch dětí? Otevřete jakoukoli učebnici vývojové psychologie, zeptejte se odborníků nebo se jen na chvíli zastavte a pozorujte dvouleté dítě, jak se chová mezi svými vrstevníky. Takové dítě o kolektiv nestojí, potřebuje mámu. A v případě, že je umístěno do zařízení (ať už jesle, MŠ či dětská skupina), mámu supluje učitelka. Zaručená místa nejsou pro děti, ale pro matky, které se chtějí co nejdříve vrátit do zaměstnání, nebo si prostě jen v klidu (bez dětí) užívat rodičovskou dovolenou. Je to státem podporovaný zločin na dětech.

Nesouhlasím, MŠ by měly mít možnost přijímat 2leté, ale ne nárokově. Podmínky MŠ potřebám 2letých nevyhovují. Každé dítě je jiné, nejmladší ze 3 sourozenců bude adaptaci zvládat mnohem lépe než jedináček. Nejsme jesličky – nechceme batolata, která je potřeba přebalovat a počet 24 dětí na 1 učitelku není pro 2leté akceptovatelné. Obnovit jesle je při nedostatku zdravotních sester nereálné, ale podpořit vznik dětských skupin vidím jako rozumné řešení pro 2leté děti.

Bez finanční podpory z ministerstva školství na plat chůvy či zdravotní sestry při větším počtu dětí je dvouleté dítě v plenách neúnosné.

Příloha č. 3: Které oblasti školské legislativy týkající se MŠ nejsou podle Vás řešeny, či nejsou řešeny dostatečně?

Integrace dětí s SVP

Přijímání 2letých dětí (vybavení MŠ, podmínky přijetí, personální zabezpečení). Normativy na dítě ne na počet tříd v MŠ. Placení a využívání samostudia. Vyloučení dítěte z MŠ.

Překrývání pedagogů 2,5 hodiny – v naší MŠ nereálné: dvě třídy celodenní (počet dětí 20 + 22), ředitelka má úvazek 4 hodiny denně + 2 učitelky úvazek celý. V současné době se na jedné třídě učitelky mohou překrývat, na druhé třídě se může překrývat pouze s asistentem.

Dvouleté děti a jejich bezpečnost, péče o děti s SVP a děti nadané

Přijímání 2letých dětí

Chybí mi kompetence ředitele – vyloučení dítěte z docházky – jednou přijaté dítě je v nevylučitelné. Ani pro opakované porušení ŠŘ nejsou důsledky.

Nárok dvouletých dětí na vzdělávání v MŠ od roku 2020, zejména na jednotřídní školce by mohlo vést k narušení vzdělávání dětí starších, pokud nebude nějak systémově upraveno zaměstnání např. chůvy.

Povinné vzdělávání-zrušit; Počty dětí-snížit; Normativy dle počtu dětí-změnit, zrušit

Existují neřešená témata – počty dětí ve třídách, dvouleté děti v MŠ

Určitě nesouhlasím se zavedením dvouletých dětí do MŠ, tak jak je to nastavené je to holý nesmysl.

Snižování počtu dětí ve třídě, když přijmeme dvouleté dítě.

Dvouleté děti./za podmínek, jak nabízí vyhláška/ počet zaměstnanců na třídu, bez zbytečného přepočítávání a odečítání, či přičítání úvazku za každé dítě, jednoznačný a neomylný výklad zákonů a vyhlášek, přímá výchovná práce ředitelů na počet tříd a ne na počet dětí, celkově stále se oddalující úprava financování bez zasahování krajů, vyúčtování dotací na zvyšování platů zaměstnanců dotacemi pod různými UZ, namísto jednoznačně smysluplného zvýšení rozpočtu bez administrativní zátěže ředitelů. Našponované rozpočty tak, že ředitel nemá na malé škole možnost uplatit zastupitelnost při nemocech-hradí počátek nemoci a zároveň na to samé období zástup atd.

Přes papíry na stole už není vidět děti...primárně jsem pedagog... Velmi smutná situace.

Pozice ředitele MŠ – jeho zařazení do platových tarifů, případná změna v katalogu prací překrývání ředitele MŠ

Zbytečná povinná docházka v posledním roce MŠ.

Dvouleté děti v MŠ – bez chůvy nevyhovující!!!

Konkrétní podmínky absence předškolních a její postih. Kolik omluvených hodin je akceptovatelných?

U dětí se vyskytuje mnoho logopedických vad. I přes upozornění rodičů a možnosti jednorázového vyšetření dítěte v naší MŠ klinickým logopedem a jeho doporučením, se mi jeví pokroky v odstraňování logopedických vad jako nedostačující. Povinné předškolní vzdělávání a Překrývání pedagogů

Dvouleté děti od 2020

Nevyhovující se mi jeví zejména inkluze.

Spíš si myslím, že jsou zbytečně upraveny některé věci legislativně - např.: nárok dvou a tříletých dětí na místo v MŠ. Je to zbytečné a pro obce drahé.

Za zcela nevyhovující považují právo pro přijetí dvouletých dětí od r. 2020.

Dvouleté děti do MŠ – zrušily se jesle, a proto to dáme na hrb školám. Ale jak citově deprimované děti budeme mít do budoucna nikdo neřeší. A také, jak bude vypadat ta výchovná práce. Mgr. a Bc. budou přebalovat, oblékat a svlékat, krmit.

Určitě nesouhlasím s dvouletými dětmi v MŠ.

Změna v úplatě za předškolní vzdělávání u dětí s odkladem ŠD - měla by se zrušit změna, kdy tyto děti neplatí není upraveno pozdní vyzvedávání po provozní době

Mám dojem, že legislativy se na naši hlavu hrne opravdu dost! Za nevyhovující považují povinnost přijímat do MŠ 2leté děti. Není k tomu dostatečně připraveno nic! Pokud bude časem klesat počet dětí v MŠ, bude nutno tuto otázku řešit, Nyní mi to přijde přehnané, když se nedostávají do MŠ ani děti 3leté.

Úprava o přijímání 2 letých dětí do MŠ, máme budovu, kde v přízemí máme šatnu, jídelnu a sociální zařízení a v patře máme třídu a ložnici - podmínky pro přijímání 2 letých dětí není možné vytvořit, stavební úpravy nejsou možné a současný stav je pro tyto děti nevyhovující, vadí mi, že se udělá úprava pro všechny stejná, ale rodičům to potom nevysvětlíte, protože my máme povinnost a oni mají ze zákona nárok na přijetí.

Přijetí dvouletých dětí

2leté děti v MŠ

Nešťastné řešení – zrušení škol. úřadů, výrazná možnost manipulace ze strany zřizovatele X ve vzdělávacím systému se zastupitelé často neorientují, ale o vedení rozhodují většinou na základě osobních sympatií, často po komunálních volbách končí ve funkci řada schopných ředitelů, občané při volbách nehlídají na to, jak jsou případné strany nakloněny ke vzdělávacímu systému, občan volí dle jiných oblastí - není vytvořen systém podpory pro vedení a řízení MŠ, začínající ředitel dostane právní a ekonomický základ k vedení na funkčním studiu ostatní informace hledá od kolegů, v oblasti vzdělávací dostane informace (zda má správně ŠVP, třídní knihy apod.. až z následné kontroly ČŠI) z vlastní zkušenosti: úprava ŠVP dle školeních nebyla dle ČŠI v pořádku (školení k ničemu a stejné zkušenosti mají i kolegové) - dvouleté děti X nedostatečná připravenost předškolního systému (v oblasti personální, nároky hygienických apod.) - vedení - snížení počtu hodin u dětí na úkor administrativní oblasti X vysoká administrativní zátěž na vedoucí pracovníky bez podpory "stačila by sekretářka i pro malé MŠ" (ředitel si už téměř nezaučí) - malá pravomoc učitelů X např. nemocné dítě nemůžete téměř jen tak nepřijmout, když rodič tvrdí, že je dítě v pořádku (cit.: doma nekašle, rýmu nemá) - nejednotnost kontrolních systémů X typicky ČŠI + KHS (dětí se dle ČŠI mají vést k samostatnosti - např. připravovat si svačiny (s čímž souhlasím) KHS zákaz dětí s manipulací potravin, které konzumují

Pedagogové se budou moci překrývat tehdy, když na malých MŠ budou na každé třídě dva pedagogové tj. např. trojtřídní MŠ = ředitelka (3hod denně dle předpisů) + učitelka na 0,5 úv + 5 učitelek na plný úvazek

Podmínky pro vzdělávání 2letých dětí nejsou v běžných MŠ za tohoto počtu dětí ve třídách a pedagogů realizovatelné

Stále řešíme práva rodičů, ale práva ředitele nikdo neřeší. Na jakýkoli dotaz Vám úředník odcituje zákon, který má mnoho právních výkladů a kterému ani sám nerozumí. k čemu je individuální vzdělávání, když spoustu dětí nikdo nedohledal a ani se o to nesnaží? OSPOD, který je má nakonec hledat nestíhá mnohem důležitější věci. Rodiče netuší, jakou mají spádovou MŠ, trvalé bydliště mají

mnohdy na opačném koutě republiky, než kde opravdu žijí. A já jako ředitel mám hlásit řediteli školy spádové, že chodí k nám a ne tam, kam patří? Jejich dítě má povinnou předškolní docházku, ne moje, proč tuto povinnost nemá rodič? To, co se po zápise dělo, těch seznamů, co přišlo, to si nikdo neumí představit. A s GDPR to bude velká legrace. To jsem zvědavá, co bude oprávněný zájem a čemu dá za rok ředitel přednost.

Zatím do konce prosince máme chůvu hrazenou z dotací, ale od ledna nevím, jak 6 dětí ne tříletých zvládneme.

Překrývání pedagogů – pracuji v jednotřídní MŠ. Dva pedagogové – já a kolegyně. Kvůli nařízení o překrývání pedagogů, musím přijmout další sílu, a to na dvě a půl hodiny denně. Na tak krátkou dobu v dnešní době plného zaměstnání nejsem schopna sehnat kvalifikovanou sílu, tak jak je pro pedagoga v předškolním vzdělávání požadováno. Dalším důvodem k nemožnosti sehnání učitelky je fakt dojíždění. Vzhledem k dojíždění do naší obce se nikomu, ani nekvalifikované síle, nevyplatí spolupráce. Přijímám tudíž nekvalifikované síly z obce, a to důchodkyně. Myšlenka překrývání pedagogů je dle mého názoru správná. Jsem ráda, že jsou s dětmi na vycházce dvě pracovnice. Myslím si, že by v našem případě, v případě jednotřídek, měly být pedagogové tři. Ve dvou je totiž vzájemná zastupitelnost velmi složitý problém.

Pokud tyto děti (dvouleté) budou muset být přijímány s plenami do běžných tříd, rapidně se sníží úroveň očekávaných výstupů u starších dětí. Problém vidím v přístupnosti a vhodnosti hraček, používání nočníků, herních prvků na zahradě...

Seznam grafů

Graf 1: Jste dostatečně informovány o změnách ve školské legislativě?).....	35
Graf 2: Jakým způsobem získáváte informace o změnách v legislativě?)	36
Graf 3: Předpokládáte, že se změnou ministra MŠMT dojde opět k rozsáhlé změně školské legislativy?.....	37
Graf 4: Obdržela jste od obce včas seznam dětí, pro které je vaše MŠ spádová?.....	39
Graf 5: Byla jste jako ředitelka obcí včas informována o vytvoření spádové oblasti pro vaši školu?.....	39
Graf 6: Souhlasíte se změnou termínu zápisu do MŠ?	40
Graf 7: Souhlasíte se změnou termínu zápisu do ZŠ?	41
Graf 8: Myslíte si, že může dojít ke kolizi v termínech stanovení výsledků zápisu do ZŠ a termín zápisu do MŠ?.....	41
Graf 9: Musela jste po zápisu do MŠ dohledávat děti, které se k zápisu nedostavily (předškoláci)?	43
Graf 10: Souhlasíte s tím, že děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, nemusí být očkovány?.....	44
Graf 11: Jakou formu omluvy z povinného předškolního vzdělávání přijímáte?	45
Graf 12: Využívají ve Vaší mateřské škole rodiče možnost Individuálního vzdělávání pro předškoláky?.....	46
Graf 13: Dostavilo se Indiv. vzdělávané dítě ke komisi a proběhlo vše v pořádku?	47
Graf 14: Na jakou hodinu jste jako ředitelka stanovila začátek výuky?	48
Graf 15: Dodržují rodiče předškoláků tuto povinnost (příchody do určité doby)?	49
Graf 16: Zjistila jste během zápisu nárůst dětí s SVP)?	50
Graf 17: Musíte na základě přijetí dětí s SVP a stupně jejich postižení snižovat počty dětí ve třídě?	51
Graf 18: Považujete současný systém administrativy týkající se přijetí dítěte s SVP do MŠ za vyhovující?.....	52
Graf 19: Je pro vaši práci ředitele MŠ vyhovující úprava počtu hodin přímé výchovné práce ředitelů (snížení)?	53

Graf 20: Je pro organizaci provozu Vaší MŠ vyhovující nařízení o překrývání pedagogů?	54
Graf 21: Byla Vám Krajským úřadem poskytnuta dostačující částka na pokrytí zvýšení platů od 1.11.2017?	55
Graf 22: O hodin týdně více se věnujete administrativním činnostem spojeným s řízením školy oproti období před 1.9.2016?	56
Graf 23: Kolik hodin jste průměrně věnovala administrativním činnostem spojeným s vedením školy před 1.9.2016?	57
Graf 24: Jaká je velikost školy, kterou řídíte (počet tříd)?	58
Graf 25: Kolik má Vaše škola pedagogických pracovníků (včetně Vás a bez AP)?.....	58
Graf 26: Kolik má Vaše škola asistentů pedagoga?	59
Graf 27: Souhlasíte s garancí míst v MŠ pro každé dvouleté dítě ve spádové oblasti od 1.9.2020?	61